

תְּקוּנַת שְׁתֵּינִי וְתִשְׁעָה

(דף צט ע"א)

בְּרֵאשִׁית ב' תְּרִין חֲכָמָה וְתְבוּנָה (וּבִינָה), תְּלִיתָא
 יֵרֵאת יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעֵת (משלי א ז). וּבְהֵא
 דְּעֵת אֲתָמַר (בראשית ד א) וְהָאָדָם יִדַּע אֶת חוּהָ אֲשֶׁתּוֹ, דְּלִית
 זוּג אֶלָּא בְּדַעַת דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. יְחוּדָא
 דְּאָבָא וְאִמָּא. הָכִי אִיהוּ לְתַתָּא צְדִיק יְחוּדָא דְּעֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא וְשְׂכִינְתָא דְּלַתָּתָא, וְגוּף וּבְרִית עֲלֵייהוּ
 אֲתָמַר (שמואל א ב ג) כִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה וְגוֹמַר, וְתִרְוִייהוּ
 עֲדוֹת, דְּלִית עֲדוֹת פְּחוֹת מִתְּרִין.

וְהֵאִי בֶן אִיהוּ יְחוּד דְּאָבָא וְאִמָּא, אִיהוּ עֲמוּד סְבִיל
 כָּלָא, כְּגוּוּנָא דְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא דְּאֲתָמַר בְּהוֹן
 דְּעֲלָמָא עַל חַד סְמָכָא קִימָא, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (משלי י כה)
 וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, הָכִי אָבָא וְאִמָּא סְמָכִין עַל עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיהוּ יְחוּד בֵּין אִם וּבֵת כְּגוּוּנָא דָּא הו"ה,
 וּבִיה אֲתַעְבִּידוּ ה"ה אֶחָד אֶחָד י"ג הָכָא וְי"ג הָכָא,

וְאִיהוּ ו' יְחֻד דְּתֵרֵי אַחֲיוֹת, כְּגֻוּנָא דָּא וַיִּצֹר יְהו"ה,
 דָּא רְזָא דָּא' י' לְעִילָא י' לְתַתָּא ו' בְּאַמְצָעִיתָא.

יְחֻדָּא דְּתֵרֵי יְהוּ כְּלָה וְחֻמוֹתָהּ, (ה' מן אלהים ו') (נ"א ה"י
 מן אלהים ו' מלא), כְּלָלָא דְּתֵרֵי יְהוּ ה"ה אָמָא
 וּבִרְתָּא, ו' בֵּין תֵּרֵי יְהוּ, לְעִילָא לִית עֲרוּה, וּבִאֲתֵר דָּא
 אָמַר לֹא תִדְמָה לְיוֹצְרֵיהּ, לְתַתָּא בַר מֵאֲתֵרִיהּ אָמַר (ויקרא
 יח ו') לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְהָא אוֹקִימָנָא לְעִילָא. וְעוֹד
 אֲשַׁכְּחָנָא רְזָא עֲלָא, עֲרוּ"ה ע"ר ו"ה, כַּד ו' בֵּין עֵר
 דָּאִיהוּ רַע אֲתַעְבִּיד עוֹר, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ג כא)
 וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
 וַיְלַבִּישֵׁם, וְעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (ויקרא יט יד) וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן
 מִכְּשׁוֹל, דְּהָא רַע מִן עוֹר, אִיהוּ עֲרוּה דְּאִפְרִישׁ בֵּין ו"ה
 דָּאִינּוֹן אַח וְאַחוֹת, כַּד אֲתַלְבֵּשׁ אִילָנָא דְּחַיִּי בְּאִילָנָא
 דְּטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב ט) וַעֲץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ
 הַגֵּן, וַעֲץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בּוֹמְנָא דָּאִיהִי (ס"א דְּהָאִי) עֵר
 בֵּין בְּרָא וּבִרְתָּא לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּה, לֹא תִקְרְבוּ ו'
 לְה' דְּלֹא אֲתַגְלִיא רַע בֵּינֵי יְהוּ דָּאִיהוּ אַחֵר, דְּעֲלִיה
 אֲתַמַּר (משלי כה ט) וְסוֹד אַחֵר אַל תִּגַּל, עֲרִי"ה תַעוֹר קְשֻׁתָּךְ
 (חבוקק ג ט), עֵר יְה, רַע בּוֹמְנָא דָּאִיהוּ בֵּין י"ה, הֵהוּא רַע
 לֹא תִקְרַב י' בְּה'.

וְהָאִי אִיהוּ קְלִיפָה דְּעֲרָלָה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אָדָם

בְּהַאי חָאב, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הוּא, וְדָא גְרִים עָרִיין בְּעַלְמָא, וּבְגִין דָּא
 עָרִיָּה תַעוּר קִשְׁתָּךְ, תַּעוּר אִיהוּ עָרוֹת בְּהַפּוּךְ אֲתוּוּן,
 בְּאֵן אֲתֵר קִשְׁתָּךְ דְּאִיהוּ קִשְׁתַּת הַבְּרִית, דְּעֵלִיָּה אֲתֵמַר
 (בראשית לה טז) וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּקְ"שׁ אִיהוּ
 קִשְׁ"ת, (וְרוּא דְמַלְהָ בְּעַצְבַּת תִּלְדֵי בְנִים), (שם ג טז) וּמִתְמָן אֲמַרָה
 חֲנָה (שמואל א א טו) אִשָּׁה קִשְׁ"ת רוּחַ אֲנֹכִי.

וְדָא רוּא אֶת קִשְׁתִּי נְתַתִּי בְּעֵנִן, וְאוּקְמוּהוּ חֲבַרְיָא מְלָה
 דְּאֶקִּישׁ לִי, מוּקֵשׁ כְּתִיב בֵּיהּ, דְּבֵיהּ הוּא מוּקֵשׁ
 לְאָדָם קְדַמָּאָה, כְּמַה דְּאוּקְמוּהוּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ
 בְּעַרְלָתוֹ הוּא, וּמַה דְּנָטִיר לִיָּה אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ בְּשׁוֹתְפוֹ
 עַמִּי, בְּדִיוּקְנָא דִּילִי, עֲלָה אֲתֵמַר (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּגִין דְּמָאן דְּנָטִיר בְּרִית זָכָה
 לְמַלְכוּת, הָרִי אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ לִי בְּשׁוֹתְפוֹ עַמִּי, וְאִם לָא
 נָטִיר לִיָּה אֲתַחֲזֵר קִשְׁ"ש, קִשְׁה לִיָּה קִשְׁה לְאֵת ה', וְעַל
 הַאי קִשׁ אֲתֵמַר (עובדיה א יח) וּבֵית יַעֲשׂוּ לְקִשׁ, וְאִיהוּ לְקִשְׁ"ש
 בְּהַפּוּךְ אֲתוּוּן שְׁקִ"ל, וְאִיהוּ שְׁקִל לְצַדִּיקִים דְּנָטִירִין
 בְּרִית שְׁקִל הַקִּדְשׁ, וְוִי לְמָאן דְּלָא נָטִיר לִיָּה, וּזְכָאָה
 אִיהוּ מָאן דְּנָטִיר לִיָּה, וּמָאן דְּנָטִיר בְּרִית הַאי אִיהוּ עַד
 עֲלִיָּה ע' מִן שְׁמַע ד' מִן אַחַד, וְאִי לָא נָטִיר בְּרִית פְּרַח

מִנִּיה קוֹצָא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאַשְׁתָּאֵר אַחַר (עַד עַר). (כאן

חסר)

וְהָאָדָם יָדַע וְכוּ' (בראשית ד ד), קָם סָבָא פְּתַח וְאָמַר רַבִּי
 רַבִּי וְעַד הָכָא לָא הָוֵה יָדַע אָדָם לְאַנְתְּתִיה, אֶלָּא
 בְּזִמְנָא דְחָאב אֶסְתְּלֵק שְׂכִינְתָּא מֵאַתְרִיה, וְהָכִי
 אוֹקְמוּהוּ מֵאַרִי מִתְנִיתִין, דְּבְזִמְנָא דְלִית שְׂכִינְתָּא
 בְּאַתְרָה אָסוּר בְּתִשְׁמִישׁ הַמָּטָה, בְּגִין דְּעָלָה אֶתְמַר (שם מז
 לא) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל (דף צט ע"ב) רֹאשׁ הַמָּטָה, וּמֵאֵן אֶתְר
 אֶסְתְּלֵקַת מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא דְתַמֵּן הָוֵה, וְדָא הוּא רְזָא
 דְּעֵיבוּר (ס"א ויעבו"ר) ע"ב ר"י, חֶסֶד גְּבוּרָה, וְלָא לְמַגְנָא
 אוֹקְמוּהוּ מֵאַרִי מִתְנִיתִין, הַנּוֹתֵן מִטְתּוֹ בֵּין צְפוֹן לְדָרוֹם
 הוֹיִין לִיה בָּנִים זְכָרִים, וְאִיהוּ גָרִים דְּאֶסְתְּלֵק הֵהִיא מָטָה
 מִתַּמֵּן, הָכִי אֶסְתְּלֵיק אִיהוּ מִתְשַׁמֵּשׁ הַמָּטָה, וּבְתַר
 דְּקָבִיל עוֹנְשִׂיה אֶתְחַזֵּר מָטָה לְאַתְרָהָא, בְּהֵוּא זְמָנָא
 וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה אֶשְׁתּוּ.

וְעוּד וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה אֶשְׁתּוּ, אִית יְדִיעָה לְטַב
 וְאִית יְדִיעָה לְבִישׁ, כְּגוֹן (שם ג ז) וַיִּדְעוּ כִּי עֲרוּמִים
 הֵם, וּכְגוֹן וְאֵת עֲרוֹם וְעָרְיָה (יחזקאל טז ז), עֲרוֹם מְאוּרִייתָא
 דְּבִכְתָּב, וְעָרְיָה מְאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה.

וְעוּד וְהָאָדָם יָדַע, כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמְרַדְּכִי יָדַע אֶת כָּל
 אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, הָכִי אָדָם יָדַע דְּגָרִים אֶפְרָשׁוּתָא בֵּין

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבִין שְׂכִינְתֵיהּ, דְּאָדָם חָאב
 בְּמַחְשְׁבֵהּ, וְחֹהּ חָאבֵת בְּמַעֲשֵׂהּ, בְּהֵהוּא אַתְר דְּאִתְמַר
 בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשְׁבֵהּ, בְּהֵהוּא אַתְר דְּאִתְנַטְל
 נְשַׁמְתֵיהּ בְּאַרְח אֲצִילוֹת תַּמָּן חָאב, וְחֹהּ בְּמַעֲשֵׂה
 דִּילֵיהּ, דְּאִיהִי כַח דִּילֵיהּ כ"ח אַתּוּן דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 וְכֹלָא חֲכַמָּה פ"ח מ"ה.

וְעוּד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חוּבָא דִּילֵיהּ בְּמֵאִי בְּקִין, כְּמָה
 דְּאִתְ אָמַר (בראשית ד א) וְתַהֲר וְתִלְד אֶת קִין, בְּגִין
 דְּעֵלִיה אִתְמַר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרֵשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צַפֵּע,
 דְּאִיהוּ זוּהֵמָא דְּאֵטִיל נָחַשׁ בְּחֹהּ, וְהוּהּ יָדַע זוּהֵמָא
 דִּילֵיהּ דְּאִתְפֻּשֵׁט עַד קִנִּי חוּתֵן מִשָּׂה, וְכַד חָמָא גְּלִגּוּלָא
 וְתִיּוּבְתָא דִּילֵיהּ תַּמָּן, אָמַר (בראשית ד א) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת
 יְהו"ה, כְּעֵן יָדַעְנָא לֵיהּ דְּקִנִּיתִי לֵיהּ בְּקִנִּי חוּתֵן מִשָּׂה,
 וְרוּחְנָא לֵיהּ תַּמָּן, וּבְגִין דָּא אִתְמַר קִנִּיתִי אִישׁ אֶת
 יְהו"ה, וְדָא אִיהוּ רוּזָא (קהלת ח י) וּבִכְן רָאִיתִי רְשָׁעִים
 קְבוּרִים וּבָאוּ וְכו'.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, סָבָא סָבָא, וְאַמַּאי טַרַח קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּהוֹן, לְאַיִתְתָּאָה לּוֹן בְּגְלִגּוּלָא, אָמַר
 לֵיהּ בְּגִין יְקָרָא דְּצַדִּיקָיָא לְאַעְבְּרָא חוּבָא מִבְּנֵייהוּ, דְּעַד
 דְּקִין תָּב בְּתִיּוּבְתָא פְּגִימוּ דְּאָדָם לָא אֲשַׁתְּלִים, וּבְגִין דָּא

לִיקָרָא דִּילִיָּה טַרַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִינ, וְהָכִי בְּכָל
רְשִׁיעֵיָּא דְּאִינוּן בְּנֵי צְדִיקָא.

אָמַר לִיָּה מַאי אִיהוּ זוּהֶמָּא דְּאֵטִיל נַחַשׁ בְּחוּהָ, אָמַר
לִיָּה דָּא לִילִיָּת טַפָּה סְרוּחָה אִיהוּ זוּהֶמָּא, וְאִיָּה
שְׂאוּר שְׂבַעֲיָסָה דְּאִתְמַר עֲלָה מִי מְעַכְב שְׂאוּר שְׂבַעֲיָסָה,
וְאִיָּהוּ אִיבָא דְּסַמָּא"ל, דְּאִתְמַר בֵּיה (בראשית ג ו) וְתִקַּח
מִפְּרִיו וְתֹאכַל, דָּא מוֹ"ת דְּאִתְמַר עֲלָה (משלי ה ה) רַגְלֵיהָ
יִזְרְדוּת מוֹת, וְאִיָּה טַפָּה בִישָׂא זוּהֶמָּא דָּאל אַחַר, סַם
מוֹת זוּהֶמָּא וְעַרְלָה דְּאִלְנָא דְּמוֹתָא, וּבְגִינָה אוּקְמוּהָ
מְאִרִי מִתְנִיתִין אָדָם מוֹשֵׁף בְּעַרְלָתוֹ הוּא.

וְתוֹסֵף לְלָדַת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, פָּתַח וְאָמַר (תהלים קד כט)
תוֹסֵף רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל עֶפְרָם יִשׁוּבוּן, הָכָא
רְמִיז גְּלַגּוּלָא דְּצְדִיקָא, וְאִחֵזִי לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
גְּלַגּוּלָא דִּילִיָּה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, אִיךְ הוּא אָזִיל מִצְדִּיק
לְצְדִיק, עַד שְׂתִין רַבּוּא, עַד דְּמֵטִי לְהֶהוּא דְּאִתְמַר בֵּיה
(בראשית ו ג) בְּשִׁגְם הוּא בְּשָׂר, בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, וְאוּקְמוּהָ
קְדָמָי בְּשִׁגְם דָּא מִשָּׁה, וּמִיָּד דְּחָמָא דְּעֵתִידָה אוּרִיָּתָא
לְאַתִּיָּהבָא עַל יְדֵיהָ, אוּסִיפַת בְּגִינָה כַּמָּה קָרְבָּנִין
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכַמָּה צְלוּתִין וּבְעוּתִין, וְדָא אִיָּהוּ
וְתוֹסֵף לְלָדַת.

וּבְגִין דָּא אִתְמַר בֵּיה (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית

דֹּר פְּחוֹת מְשֻׁשִׁים רַבּוּא, וְלַעֲיֵלָא דֹּר הוֹלֵךְ דָּא ו',
 דְּסָלִיק לְשֵׁתִין רַבּוּא בְּשִׁית סְפִירָן. (דף ק ע"א) וְהָאֶרֶץ לְעוֹלָם
 עוֹמֶדֶת דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי עוֹמֶדֶת לִיה, וְאִיהִי שְׁעָתָא
 דְּקִימָא לִיה, וּבְגִינָה אֶתְמַר לִית מְזַל יוֹמָא גְרִים אֶלָּא
 מְזַל שְׁעָתָא גְרִים, וְלִית לְכָל בַּר נֶשׁ קִימָא שְׁעָתָא,
 דְּהָא אִית בַּר נֶשׁ צְדִיק דְּלָא קִימָא לִיה שְׁעָתָא, דְּלָא
 קִימָא שְׁעָתָא אֶלָּא לְבַעְלָהּ, וְהָאִי שְׁעָתָא מִינָהּ בְּנֵי חַיִּי
 וּמְזוּנֵי לְבַר נֶשׁ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין בְּנֵי
 חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלִתָּא אֶלָּא בְּמְזַלָּא תְּלִיא
 מְלִתָּא, מְאִי מְזַלָּא דִּילָהּ בַּעְלָהּ, וְלְבַעְלָהּ לִית מְזַל,
 כְּמָה דְּאוּקְיָמְנָא אִין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּא
 תְּלִיא בְּמְזַלָּא אֶפִּילוּ סֵפֶר תּוֹרָה שְׁבַהֲיִכָּל, הֵיכָל
 שְׁכִינְתָּא תְּתָא, סֵפֶר תּוֹרָה צְדִיק.

וְתִרְיֶסֶר מְזוּלוֹת אֵינּוֹן וְאֵינּוֹן ו' (דְּאֶשְׁתַּבַּח ו') (נ"ל)
 דְּאֶשְׁתַּבַּחוּ מֵאֵת א' וְדָא רְזָא דְּוָא"ו, וְא' תַּמָּן ו' עֲלָא
 דְּאִיהוּ מְזַלָּא עֲלָא דְּסָלִיק בְּמַחְשְׁבָהּ) (דף ק ע"א) דְּאִיהוּ אַ תַּמָּן, ו'
 דְּאֶמְצָעִיתָא דָּאֵת א, אִיהוּ מְזַלָּא דְּכֻלָּא, דְּסָלִיק בְּאֵת י'
 עֲלָא דְּאִיהִי בְּרִישָׁא דָּאֵת א, וְכַד סָלִיק בְּמַחְשְׁבָהּ
 אֶתְמַר יִשְׂרָאֵל עָלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ, דְּאִיהִי י' דְּעַל רִישָׁא
 דָּא, וּבְגִין דָּא לִית מְזַל לְיִשְׂרָאֵל (דְּהָא בְּמַחְשְׁבָהּ סָלִיק, וְכַל
 מְזַלָּא אִיהוּ מְמַנָּא עַל שְׁעָתָא מִתְרִין עֶשֶׂר מְזוּלוֹת), דְּאִיהוּ מְזַלָּא

דְּכֻלָּא, וְכָל מְזֻלוֹת מְבִיחַ תְּלִינן דְּאִינוּן ו' ו', דִּי מִמֶּנּוּ
עַל תְּרִיסַר שְׁעֵתֵי, דְּאִינוּן ה"א ה"א, זַפְּאָה אִיהוּ מֵאן
דְּקִימָא לִיחַ שְׁעֵתָא.

דְּאִיהוּ גְּלָגוּל דְּכֻלְהוּ דָּא י' דְּאִיהוּ גְּלָגַל, וְעַם ו'
אֲתַעְבִּיד גְּלָגוּל, דְּאִיהוּ בְּרֻזָּא דְּס"ו מִן יְסוּד.
דְּאֲתַמַּר בֵּיחַ (בראשית מו כו) כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיעֶקֶב מִצְרִימָה
שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ, לְאֲתַעְרוּתָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא שְׁשִׁים,
לְאֲתַעְרוּתָא דְּצַדִּיק וָשֵׁשׁ, וְכֻלָּא אֲתַרְמִיזוּ בְּצַדִּיק דְּבֵיחַ
גְּלָגוּל, וְעוּד יְסוּד תְּמִן יו"ד, דְּאֲתַגְּלָגַל בֵּיחַ וְנַח בֵּיחַ
מִכָּל גְּלָגוּלִין דְּאֲתַגְּלָגַל, וּבְגִין דָּא (שם ב ב) וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֶאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוֹת ו' דְּגְלָגוּל בֵּיחַ
סְלִיק צַדִּיק לְשֵׁתִין רַבּוּא, בְּצַדִּיק אִינוּן שִׁית, וּבְעַמּוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא סְלִיק לְשֵׁתִין, וּבְכַתְרַ עֲלָאָה דְּאִיהוּ א סְלִיק
לְשֵׁתִין רַבּוּא, וְדָא אִיהוּ דוּר הוּלְךָ וְדוּר בָּא.

אֲמַר לִיחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָא סְבָא אֲמַר דְּאִיהוּ גְּלָגוּל
בִּיְסוּד אִיהוּ, וְתְמִן י' דְּמִתְגְּלָגַל בֵּיחַ וְשִׁרְיָא עֲלֵיחַ
וְנַח בֵּיחַ מִתְּהוּא טְרַחָא דְּגְלָגוּלָא דְּטְרַח בְּשִׁית יוּמֵי,
דְּסְלִקִין לְשִׁית בָּאת ו', וְלְשֵׁתִין בִּי שִׁית זְמַנִּין עֶשְׂרַ,
וְלְשִׁית אֲלָפִין בְּאֲלָף, וְלְשֵׁתִין רַבּוּא בְּכַתְרַ עֲלָאָה, וְדָא
אִיהוּ דוּר הוּלְךָ וְדוּר בָּא וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עוֹמְדָת.
וּבְכָל זְמַנָּא דְּאֲתִי וְאֲזִיל שְׁעֵתָא קִימָא לִיחַ, הֲדָא הוּא

דְּכַתִּיב וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, דְּלֵהֲאִי בֵּת זוּגִיָּה קִיַּמָּא
 לִיָּה בְּכָל אֶתְר וּבְכָל גְּלִגּוּלָא וּבְכָל שַׁעְתָּא, אַף עַל גַּב
 דְּאִזִּיל וְאִתִּי בְּכַמָּה גְּלִגּוּלִין, הֵאִי אִיהוּ צְדִיק וְטוֹב לוֹ,
 וְלִמָּן דְּשַׁעְתָּא דִּילִיָּה לָא קִיַּמָּא לִיָּה אֱלָא שַׁעְתָּא
 אַחֲרָא דְּלֵאוּ בֵּת זוּגִיָּה קִיַּמָּא לִיָּה, וְהֵאִי אִיהוּ צְדִיק וְרַע
 לוֹ, כַּמָּה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין כָּל מִי שְׁדוּחַק אֶת
 הַשְּׁעָה הַשְּׁעָה דוּחַקְתּוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא ר' פְּדַת צְדִיק גָּמוּר הוּוּה,
 וְאִמָּאי לָא נָפַל בְּשַׁעְתָּא דִּילִיָּה דְּאִיָּה בֵּת זוּגִיָּה
 בְּן גִּילוֹ, אָמַר לִיָּה בְּרִי אִית גְּלִגּוּלָא דְּמַחֲיִיב לִיָּה דְּנַפִּיל
 בְּמַזְלִיָּה דְּאִיָּהוּ בְּן גִּילוֹ, דְּאֶתְמַר בֵּיתָא (דְּבָרִים ח ט) אָרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא בְּמַסְפְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם, דְּאִיָּה שַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי
 וְשַׁעְתָּא דְּחִיִּי וּבְנִי, וְאִית גְּלִגּוּלָא דְּמַחֲיִיב לִיָּה דְּלָא
 נָפַיל בְּשַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי דְּאִיָּה בֵּת גִּילוֹ, אַף עַל גַּב
 דְּעֵבִיד כַּמָּה זְכוּוֹן בְּעֶלְמָא, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאָרִי
 מִתְּנִיתִין בְּנֵי חִיִּי וּמִזּוּנִי לֵאוּ בְּזְכוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא אֱלָא
 בְּמַזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, דְּגְּלִגּוּלָא גְּרִים לִיָּה כְּאֵלוּ בְּמַזְלָא
 תְּלִיא מְלֵתָא.

וְיָמָה דְּאָמַר אִי בְּעִית דְּאַחֲרִיב לְעֶלְמָא וְהֵדֵר אַבְרִיָּה
 וְאַפְּשֶׁר דְּנַפְלֵת בְּשַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי, הָכִי שְׂמַעְנָא
 בּוּדְאִי דְּכָל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמוּ, דָּא

גופא דבר נש דאתקרי עולם קטן, ובגין כך אתמר אי
 בעית דאחריב לעלמא, ואייתי ליה בגלגולא אחרא,
 ואולי דנפלת בשעתא דמזוני.

אדהכי הא סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית
 לגביה, ואמר עולם דכל צדיק דא שכינתא,
 כד אסתלק מינה עמודא דאמצעייתא ואשתארת
 חריבה, ובגינה אתמר תבעי דאחריב עלמא, דכל
 ספירה וספירה אתקריאת גלגל, ועם ו' איהו גלגול,
 ושית ספירן באתוון סלקין לשתין רבוא, ודא איהו דור
 הולך ודור בא, ולית דור פחות משתינ רבוא, והארץ
 לעולם עומדת דא שכינתא.

דאיהי אתקריאת אולי, ועלה אתמר כולי האי ואולי
 דזכי לשעתא דמזוני, ועלה אתמר (דניאל ח ב) על
 אובל אולי, דכבר אתחייב קדם דייתי לעלמא דאיהי
 שכינתא תתאה, והא אתחייב בספירה דאיהי לעילא
 מינה, עד דאתתקן לההוא אתר דאתנטיל בר נש
 נשמתיה, לית ליה תקנה בשכינתא תתאה, דאיהי
 שעתא דכלהו, ובגין דא שעתא לא קיימא ליה, ואם
 תליא במזלא עלאה אפילו דיעביד כמה זכוון לאו
 בזכותא תליא מלתא, דהא מחוייב איהו מלעילא, אמר
 רבי שמעון מהכא משמע גלגולא דתליא

בְּשִׁכְיִנְתָּא דְאִיהוּ בְּמִינִיהּ, אַבְל אַם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ (שמות
 כא ו), אַם הֵהוּא רוּחָא יִיְתִי בְּגוּפָא אַחֲרָא, דְהָא לֹא אִיהוּ
 מִינִיהּ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ קִיִּמָּא לִיהּ שְׁעָתָא תַּמָּן וְאִיהִי בֵת
 זוּגִיָּה, אָמַר, וַדַּאי קִיִּמָּא לִיהּ שְׁעָתָא דְאִיהִי בֵת זוּגִיָּה
 דְאַתְּגַלְגַּל עִמִּיהּ, אַם לָא קִיִּמָּא בֵּיהּ שְׁאָרָה כְּסוּתָהּ
 וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, שְׁאָרָה דָּא גְלַגּוּלָא קַדְמָאָה, שְׁאָר
 בְּשָׂרוֹ, כְּסוּתָהּ כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבַדָּה הִיא שְׁמַלְתוֹ לְעוֹרוֹ
 דָּא גְלַגּוּלָא תַנְיִינָא, וְעוֹנָתָה אָדָם יְחוּדָא דִילִיהּ
 (שם כב כו) דְאִיהוּ גְלַגּוּלָא תְּלִיתָאָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן סָבָא סָבָא פְּתַח מְלִין יִתִּיר דְהָא
 סְתִימִין מְלִין דִּילָךְ, אָמַר לִיהּ הֵהוּא סָבָא, שְׁאָרָה
 דָּא מְזוּנָא מְסֻטְרָא דִימִינָא דְמַתְמָן כָּל מְזוּנָא קָא אַתִּיא,
 הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ
 לְכָל חַי רְצוֹן.

כְּסוּתָהּ מְסֻטְרָא דְשְׁמַאֲלָא דְאִיהוּ כְּסוּת עֵינַיִם, דְמַתְמָן
 עָרִיין לְשְׁמַאֲלָא, בְּגִין דְסֻטְרָא שְׁמַאֲלָא תַּמָּן
 פְּגִימוֹ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה א יד) מִצְפּוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה,
 וּבְגִין דָּא אַתְּמַר בְּיִצְחָק (בראשית כז א) וַיְהִי כִּי זָקַן יִצְחָק
 וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרְאוֹת, וְתַמָּן צָרִיךְ כְּסוּיָא, וּמִשָּׁה בְּהֵהוּא
 אַתְּמַר בֵּיהּ (שמות ג ו) וַיִּסְתַּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מֵהַבֵּיט אֶל
 הָאֱלֹהִים, וּבְגִין דָּא צִיצִית וְתַפְּלִין אֵינוֹן כְּסוּיָא דִילָהּ,

הָדָא הוּא דְכְתִיב כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדָּהּ הִיא שְׁמֵלְתוּ
 לְעוֹרוֹ, (ובְעוֹר דְתַפְלִין, כְּסוּתָהּ לְבִדָּהּ הִיא שְׁמֵלְתוּ לְעוֹרוֹ), בְּעוֹר
 דְתַפְלִין, כְּסֻתָּהּ עַל אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתָךְ אֲשֶׁר תִּכְסֶה בָּהּ

(דברים כב יב).

וְעוֹנָתָהּ מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, לְתַמָּן יַחֲוּדָא דִילָהּ, הָדָא הוּא
 דְכְתִיב (שמות כא יא) וְאִם שָׁלַשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצְאָה
 חֲנָם אֵין כְּסָף, דִּהֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם

גָּבַר (איוב לג כט).

אָבָא דְאִיהוּ חֲכָמָה בְּאֵלִין תְּלִת נְחִית בְּגִלְגּוּל, וְהָא
 כְּתִיב בְּאָדָם וַחֲוָה דְסִלְקִין בְּמִטָּה שְׁנַיִם וַיֵּרְדוּ
 שְׁבַע, אָמַר, וַדַּאי הָכִי אִיהוּ דְאִינוּן אָדָם וַחֲוָה, קִין
 וְתַאוּמָתוֹ, הֶבֶל וְתָרִין תַּאוּמוֹתָיו, וְקִין בְּגִין דִּהוּוּ לְהֶבֶל
 תָּרִין תַּאוּמוֹת וְלִיָּה לָא הוּוּ אֶלָּא חַד, קִנִּי לְהֶבֶל, וְדָא
 גְרִים לִיָּה כִּי שְׁבַע יְפוּל צְדִיק וְקָם (משלי כד טז), דְחָב
 בְּשִׁכְנִיתָא דְאִיהוּ בֵּת שְׁבַע, וּבְגִין דָּא נָפַל בְּשְׁבַע,
 דְאַתָּתָא גְרִים לָהּ מִיָּתָהּ, וְדָא יֵרִידָהּ דִּילִיָּה דְנְחִיתָתָא
 שְׁכִינְתָּא תַתָּא מֵאַתְרָהָא.

וּלְבַתָּר דְאִשְׁתַּרְשׁ בָּהּ (נ"א דְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּהָאִי) אֵילָנָא, וְנְחִית
 תַּמָּן נְבִיעוֹ לְמַעַבְדַּי אֵיבָא דְאִיהוּ פְרִיָּה וְרִבְיָה,
 דָּא גְרִים אָדָם דְאַתְבְּרִי בְּדִיוֹקְנִיָּה, דְאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ

מְשַׁכְּנֵתָא תַּתְּאָה וּמִשְׁבַּע דְּרַגִּין דִּילָהּ, לְבַתֵּר דְּנַחֲתוּ
 תַּמָּן, כִּלְא סָלִיק לְאַתְרֵיהּ, וְרוּזָא אִיהוּ וְקָם.
 וּמֵאִי הָוֵה נְבִיעוּ דְּאַסְתִּילֵק מִנֵּיהּ, ו' דְּאַסְתִּילֵק עַד אֵין
 סוּף דְּאִיהוּ מִזְּלָא עֲלָאָה, דְּנַחֲתִית לִיהּ ו' דְּאִיהוּ
 אָבָא לְאַתְרֵיהּ, וּלְבַתֵּר סָלִיק אָבָא כָּל בְּרִיהּ לְאַתְרֵיהּ.
 (נ"א דְּנַחֲתִית לִוֵּן דְּאִיהוּ אָבָא לְבְּרִיהּ, וּלְבַתֵּר סָלִיק אָבָא מִבְּרִיהּ
 לְאַתְרֵיהּ)

(כל זה מיותר) (דאיהו שעתא דקיימא ליה זכאה איהו מאן דקיימא
 ליה ולא דחיקא ליה שעתא כמה דאוקמוהו כל הדוחק
 את השעה שעה דוחקתו והא רבי פדת דדחיקא ליה שעתא אמר ליה
 קודשא בריך הוא אי בעית דאחריב עלמא ואפשר דנפלת בשעתא
 דמוזני אמר ליה בוצינא קדישא פולי האי אמאי אמר ליה דא רזא
 רברבא שמענא דבר נש דאתי בגלגולא ואתחייב למאריה קדם
 דייתי לעלמא אף על גב דייעביר כמה זכוון לאו בזכותיה תליא
 מלתא דהא מזליה גרים ליה ומה דאמר אי בעית דאחריב לעלמא
 ואפשר דנפלת בשעתא דמוזני בודאי הכי שמענא דכל צדיקא
 וצדיקא אית ליה עולם בפני עצמו ודא גופא דבר נש דאתקרי עולם
 קטן ובגין דא אמר אי בעית דאחריב ליה לעלמא ואייתי ליה בגופא
 אחרא ואפשר דנפלת בשעתא דמוזני אמר ליה והא בתיב (שמות כא
 י) אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל
 א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר
 ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין
 אשתו כגופו דמיא ואשתכח דאיהי חיים דיליה הדא הוא דכתיב
 (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים
 בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהי פרנסה דיליה הדא הוא דכתיב (דברים

ח ט) אַרְץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ' וּמִיָּנָה בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי ע"כ).

וּלְקַבֵּל אֵלַיִן גְּלִגּוּלֵינְךָ שְׁנוּי מְקוּם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי
 מַעֲשֵׂה, שְׁנוּי מְקוּם כְּגוֹנוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה כו כא) תִּהְיֶה יְהו"ה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ,
 וְכֵד נְפִיק אֶשְׁתַּנִּי מְדִינָא לְרַחֲמֵי וּמְרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּמָה
 דְאִוְקְמוּהוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא,
 בְּעוֹלָם הָבֵא דְאִיהוּ אֶתְרִיהּ נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא
 בִּיהו"ה, בְּעוֹלָם הִזְהֵה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדֻנִּי, דָּא
 שְׁנוּי מְקוּם לְבָר מֵאֶתְרִיהּ, דְאִיהוּ עֲלָמָא דְאִתִּי, עֲלָמָא
 דְאִתִּי לִית בֵּיהּ שְׁנוּיָא, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (מלאכי ג ו) אֲנִי
 יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהו"ה וְנִקְרָא בְּשֵׁם
 יְהו"ה, אֶתְקַרֵּי יְהו"ה רַחֲמֵי, לְבָר מֵאֶתְרִיהּ אֶשְׁתַּנִּי
 וְאֶתְקַרֵּי אֲדֻנִּי וְאֶתְקַרֵּי דִין, וְדָא רִזָּא עוֹמֵד מִכְּפָא
 רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כְּפָא דִין.

שְׁנוּי הַשֵּׁם דָּא מִצַּפ"ן, דְאִיהוּ בְּא"ת ב"ש יְהו"ה, שְׁנוּי
 מַעֲשֵׂה דָא שַׁבָּת, דְצָרִיךְ כָּל כְּלָאֲחַר יָד, כָּל
 דְאִיהוּ צְדִיק, אַחַר יָד דְאִיהֵי שְׁכִינְתָא, דָּא שְׁנוּי מַעֲשֵׂה,
 וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ כְּלָאֲחַר יָד לִית תַּמָּן סְגִידוֹ, דְאִתְמַר בֵּיהּ
 כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבִרוּךְ, תַּעֲלֵא בְעֵידְנִיהּ סְגִיד לִיהּ,
 דְבְזִמְנָא דְאִיהוּ כְּלָאֲחַר יָד אֶתְעַבֵּיד זָנָב, וְעַם כָּל דָּא

דאמר תעלא בעדניה סגיד ליה באתריה, אבל חוץ
 מאתריה הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים
 דהא צדיק גמור אף על גב דנחית מדרגיה ואתעביד
 זנב לאריות, עליה אתמר (תהלים לו כה) לא ראיתי
 צדיק נעזב, מאי זנב דיליה ההיא קוצא דאת ד' מן
 אח"ד דאיהי י' זעירא שכונתא תתאה, עליה אתמר
 (משלי כד טז) כי שבע יפול צדיק וקם.

תא חזי גלגול דאת ו' איהו דנפיק בשעתיה, דעליה
 אתמר מזל שעה גורם, כמה דאוקמוה אין מזל יום
 גורם אלא מזל שעה גורם, באברהם מה כתיב ביה כד
 אתיא בגלגולא, (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר אל
 המקום, ובגין לאקדמא לה יצחק מה כתיב ביה
 בגלגולא, (שם כד סג) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
 ערב, נפק לגבה לחקלא, בגין דאתמר ביה (ירמיה ט ט) מי
 יתנני במדבר מלון אורחים, חד אקדים לפשפשא בה
 בצפרא, ותנינא לפשפשא בה ברמשא, יעקב מה כתיב
 ביה (בראשית כה יא) ויפגע במקום, פגע בה, ופאה איהו
 מאן דפגע כגון יעקב, דעליה אתמר (שם) וילן שם,
 ויהוא לינה הוא לויה, מיד דאערע בה (שם לב ב) ויפגעו
 בו מלאכי אלהי"ם, ועם כל דא דפגע בה הוה נטיר
 לה, ולא אתאחד עמה עד דאתא בעלה, ודא איהו (שם)

וּיְלֵן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, דְּבִגִּינִיה (שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ
הַשָּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ מִשֶּׁה דְּאִתָּא בֵּיהּ בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיה
דְּמִשֶּׁה, וּבְגִין דָּא יַעֲקֹב וּמִשֶּׁה הָווּ קִיִּמֵי בְּדִרְגָא חֲדָא
בְּעֵמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, אָבֵל דָּא בְּגוּפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבְגִין דָּא לִית שְׁעָתָא קִיִּמָא לְכָל בַּר נִשׁ דְּאִיהִי
שְׁכִינְתָא בְּלָא בַּעֲלָה

וּבְגִין דָּא פִּד דְּחִיקָת לִיה שְׁעָתָא לְרַבִּי פְּדָת, וְאָמַר אִי
בְּעִית דְּאִחְרֵיבִיה לְעֵלְמָא וְאִפְשֵׁר דְּנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא
דְּמִזוּנֵי, וְאוּלֵי דְּנִפְלֵת מֵאִי וְאוּלֵי, אֶלָּא וְאוּלֵי אִי בְּעִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְּמִזוּנֵי, דְּהָא אִתְתִּיה
עֲבִיד, וְאוּלֵי אִי בְּעִי בַּעֲלָה דְּהוּי קִיִּמָא מַה דְּאִיהִי
עֲבִידָת בְּלָא רְשׁוּתָא דְּבַעֲלָה.

וּכְגֻוּנָא דָּא לִית שְׁעָתָא קִיִּמָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא
לְהֵוּא בַּר נִשׁ, אֶלָּא אִם יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא

בְּהֵוּא בַּר נִשׁ דְּהֵהִיא שְׁעָתָא, וְרָזָא דְּמִלָּה (ויקרא טז ג)
בְּזֹאת יָבֵא אֲהָרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְלָא בַּעֲלָה אֲתָמַר (שם ב)
וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ (במדבר א נא), וְהִזְרֵה קִרְבֵּי
יוֹמָת, וְלִית מִיתָה אֶלָּא עֲנִיּוּתָא, וְהָאִי זֶר לָאוּ בְּזֶר
אֲחֵרָא דְּמוּם זֶר, אֶלָּא זֶר מִבַּעֲלָה.

זְכָאָה מָאן דְּאִיעֲרַע בְּשְׁעָתָא דְּאִתְבְּרִי מִשִּׁית יְמֵי
בְּרָאשִׁית, דְּכָל נִשְׁמָתָא אִית לָהּ עֵת וְזִמְן

בְּגִלְגּוּלָא, כְּמָה דְאָמַר קְהֵלֶת (קהלת ג א) לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל
חֶפְצֵי תַחַת הַשָּׁמַיִם, וְדָא שְׂכִינְתָא תַתָּא דְאִיהִי זְמַן וְעֵדֵן
לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְלְכָל גִּלְגּוּלָא וְגִלְגּוּלָא, וְאִיהִי
עֵדֵן וְעֵדֵנִין וּפְלַג עֵדֵן, עֵדֵן דְכָל עֵדֵנִין שְׁפִיר, מְאִי
וּפְלַג עֵדֵן, אֶלָּא כְּגוֹן פְּלַג הַמִּנְחָה, בְּשִׂמְאָלָא אֶתְפְּלַגְתָּ
לְדִינָא, וּבִימִינָא לְרַחְמִי, בְּעִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא
אֶשְׁתְּלִימַת, וְכֵד אֶתְפְּלִיגְתָּ בִימִינָא וּשְׂמָאֶלָא אֶתְמַר בָּהּ
לְאַסְתֵּר (אסתר ה ג) מַה בְּקִשְׁתֶּךָ עַד חֲצֵי הַמְּלָכוֹת וְתַעֲשֵׂה,
וְאִיהִי כ"ח יְהו"ה, פְּלַגוּ דִילָהּ יַד יְמִין, וּפְלַגוּ דִילָהּ יַד
שְׂמָאל, וְלִקְבַל תְּרוּיָהּ אֲדַכֵּר קְהֵלֶת בָּהּ כ"ח זְמַנִּין עַת.
(דף קא ע"ב) הָדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת ג ב) עַת לְלָדַת וְעַת לְמוֹת
עַת לְטַעַת וְכו', וְאִינוּן י"ד י"ד, יַד יְמִינָא רַחְמִי, לְלָדַת
לְטַעַת לְרַפּוּא לְבָנוֹת לְשָׁחוֹק לְרִקּוּד כְּנוּס אַבְנִים לְחִבּוּק
לְבִקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוֹר לְדַבֵּר לְאַהוּב שְׁלוֹם. יַד שְׂמָאֶלָא
דִינָא לְמֵדֵן, לְמוֹת לְעַקּוֹר לְהַרוּג לְפְרוּץ לְבָבוֹת סְפוּד
לְהַשְׁלִיךְ אַבְנִים לְרַחּוֹק לְאַבֵּד לְהַשְׁלִיךְ לְקְרוּעַ לְחֻשׁוֹת
לְשִׁנוּא מְלַחְמָה, יַד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים,
דְכְתִיב (שמות יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, (שם טו ו)
יְמִינֶךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בְּפֶתַח, יַד יְמִינָא רַחְמִי. יַד שְׂמָאֶלָא
דִינָא, דְכְתִיב (שם ט ג) הִנֵּה יַד יְהו"ה הוֹיָה, (דברים ב טו) יַד

יְהו"ה הִיָתָה בָּם לְהַמָּם.

וּבְגִין דָּא אֵית עֵת רְצוֹן וְאִתְמַר בְּהָ (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יִבֵּא
אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְאֵית עֵת דִּינָא דְאִתְמַר בְּהָ
וְאֵל יִבֵּא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְגִין דָּא אֵינּוֹן כ"ח
יּוֹמֵי דְסִיְהָרָא, י"ד יּוֹמֵין אֵיהִי שְׁלִימָתָא, וְי"ד חֲסָרָה,
וּמָאן דְּאִתְיִלִּיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אֵיהוּ שְׁלִים בְּבִנְיָן
בְּחַיֵּי וּבְעוֹתָרָא בְּמִזּוֹנֵי בְּחֻדּוֹהַ בְּשְׁלוֹהַ בְּבִנְיָנָא, בְּכָל י"ד
עֵתוֹת טָב. וּמָאן דְּאִתְיִלִּיד בְּזִמְנָא דְאֵיהִי חֲסָרָה, בְּכָל
י"ד יּוֹמֵין אֵלִין אֵיהוּ חָסֵר בְּכֻלְהוּ, אֵיהוּ עֲנִיא מְסֻכְנָא
בְּלֹא מִזּוֹנֵי וּבְלֹא חַיֵּי. וּמָאן דְּאִתְיִלִּיד בְּאַמְצָעִיתָא יְהֵא
בִּינוּנֵי.

וְכָל דָּא מָאן גָּרִים דְּאִתְיִלִּיד בְּרִישָׁא אוּ בְּסוּפָא אוּ
בְּאַמְצָעִיתָא, דָּא גְּלָגוּל דִּילִיָּה דְמַחֲיֵב לִיָּה, (וּמָאן
גָּרִם דָּא דְאִתְיִלִּיד תַּמָּן בְּגִין דְּמִזְלִיָּה גָּרִים דְּאִתְחֵיֵב מְלַעֲלֵא) קָדָם
דְּאִתְיִיא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר לְרַבֵּי פְּדַת דְּאֵי בְּעֵי
דְּאַחֲרֵיב לְעֵלְמָא וְכוּ', (וּמָאן דְּאִתְיִלִּיד בְּחֲסָרוֹנָא דְסִיְהָרָא בְּכָל
י"ד יּוֹמֵין אֵיהוּ חָסֵר דְּמִזְלִיָּה גָּרִים וּלְהֵאֵי בַר נֶשׁ קָשִׁין לוּ מְזוֹנוֹתָיו
בְּקָרִיעַת יָם סוּף), (נ"א אֶפְשֵׁר דְּנִפְלַת בְּשַׁעְתָּא דְּמִזּוֹנָא, דְּלְהֵאֵי בַר
נֶשׁ דְּאִתְיִלִּיד בִּי"ד שְׁמַאלָא קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּמִזּוֹנָא
דְּנֶשְׁמַתָּא אוּרִיָּתָא, מְזוֹנָא דְּנוּפָא נְהֻמָּא, בֵּין בְּהֵאֵי וּבֵין בְּהֵאֵי קָשִׁין
מְזוֹנוֹתָיו), בְּגִין דְּאֵינּוֹן מְסֻטְרָא דִּינָא דְּאִתְבְּרִי בְּדִינָא
דְּאֵיהוּ אַדְנֵי, וּמָאן דְּאִתְבְּרִי בְּרַחֲמֵי דְאֵיהוּ יְהו"ה, לֹאֵו

אינון קשין מזונותיו, ומזונא דנשמתא אורייתא,
 מזונא דגופא נהמא מחמשת המינין.

ומאן דאיהו מסטרא דאדם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו
 ה"א, אתמר ביה (בראשית א כו) וירדו בדגת הים
 וכו', בכלא שליט כמה דאתברי בשמיא ובארעא
 ובמיא, ועליה אתמר (קהלת ג טו) מה שהיה כבר הוא, מה
 שהיה קדם דייתי להאי עלמא, כמה דאת אמר (שם א ט)
 אין כל חדש תחת השמש, כבר הוא מחוייב למיהוי
 בהאי עלמא, כמה דאת אמר (ירמיה א ה) בטרום אצרך
 בבטן ידעתיה, ואשר להיות כבר היה (קהלת ג טו), ואשר
 איהו למיהוי בהאי עלמא, כבר הוא מחוייב למיהוי
 קדם דייתי לעלמא הכא בגלגולא.

והאלהי"ם יבקש את נרדף (שם), זה הבל דאיהו נרדף
 מקיז, וקם קיז וקטל ליה, הדא הוא
 דכתיב (בראשית ד ח) ויקם קיז אל הבל אחיו ויהרגהו, ויקם
 ודאי, דהוה הבל עליה, וקם קיז ויהרגהו, קיז אתקרי
 על שם דקני על אחוה, בגין דחזא יקריה ותוקפיה
 לעילא, דקרבניה אסתלק לאתר דעתיק יומין, דאתמר
 ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב וכו', וקרבניה הוה
 מבכורות צאנו, ואתקבל ליה ברעוא.

אמר ליה, אם כן דקרבנא דיליה אתקבל, אמאי

אַתְּיִיְהִיב חֵילָא לְקִינ לְמִקְטְלִיהָ, (בגין דא יש הבל אשר נעשה
 על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אמאי), אַמַּר לִיהָ הֵכָא וּדְאִי רְזָא
 עֲלָאָהּ, דְּאִיהוּ הָוָה דְּרָגָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּחָאב
 בֵּיהּ, וּבַמָּה דְּחָאב בֵּיהּ קַבִּיל עֲנֻשִׁיהּ בְּהַאי עֲלָמָא,
 וּבַהֲהוּא קָרְבְּנָא דְּאֶתְקַבִּיל מִנִּיהּ אֲשֶׁתּוּזִיב מִעֲנֻשָּׁא
 דְּהָהוּא עֲלָמָא, דְּתַרִּי עֲנֻשֵׁי הָוָה מְחֻיָּיב חַד לְעֵילָא וְחַד
 לְתַתָּא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב יז) כִּי בְּיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ
 מוֹת תָּמוּת. (דף קב ע"א) אַמַּר לִיהָ, וְהָא אָדָם הָוָה דְּחָאב
 בְּהַאי אֵילָנָא, אַמַּר לִיהָ עוֹבְדָא דְּאֲבוּהָ הָוָה לִיהָ וּמֵת,
 אַמַּר לִיהָ כִּי בְּיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ כְּתִיב, אַמַּר לִיהָ בְּהָהוּא
 יוֹם הַצִּיץ וּמֵת.

אַמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין דְּאִי כְּתִיב (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר
 נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם
 כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וְגוֹמֵר, וְהֵכָא אֶתְרַמִּיז צְדִיק וְרַע לוֹ
 רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, צְדִיק וְרַע לוֹ הֵכָא אֶתְרַמִּיז, יֵשׁ צְדִיקִים
 שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, וְדָא רְזָא דְּצְדִיק
 דְּאֶעְרַע לִיהָ כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, לָאוּ דְּאִיהוּ רָשָׁע וְלָאוּ
 בֶּן רָשָׁע אֲלָא כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים דְּחָב בְּעוֹבְדָא דְּחִיָּיבִיא,
 דְּאֵינּוֹן סַמָּא"ל וְנַחֲשׁ, אִירַע לִיהָ עוֹבְדָא דְּלֵהוֹן, וְהַאי
 אִיהוּ רְזָא פּוֹקֵד עוֹן אֲבוֹת עַל בְּנִים (שמות כ ה), בְּגִין
 דְּמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, דְּאִי גָרִים לְהֶבֶל מֵיִתָּהּ, וּמֵת

בְּלֹא בֶן, וּבְגִין דָּא אָזִיל בְּגִלְגּוּלָא, שִׁי"ן דְּמִשָּׁה אִיהוּ
 שִׁ"ת מִתְּמַן רוּחַ שִׁי"ן (ס"א ש"ת), הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית
 ד כה) כִּי שָׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחַר תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוּ
 קִינ, תַּחַת הֶבֶל וַדָּאי, דְּהֶבֶל רָכִיב עָלֶיהָ, וְאַתְּעֵבִיד שִׁת
 הֲרַפָּבָה לִיהָ, וְאִיהִי סִיּוּמָא דְאַלְפָא בֵּיתָא, וּבְגִין דָּא
 תַּחַת הֶבֶל.

הֶבֶל הֵלֵב, וְעָלֶיהָ אֲתַמַּר הֵלֵב רוּאָה, וְאִיהוּ ה' מִמִּשָּׁה,
 וְהֵלֵב אִיהוּ לְשִׁמְאָלָא דְאִיהוּ אֱלֹהִים, הֵלֵב מִבִּין,
 וְאִיהוּ סְתִיר בְּנִינָא וְנִפְלֵת בְּגִינָה, וּבְגִין דָּא וַיִּסְתֵּר
 מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִתְּבֵיט אֶל הָאֱלֹהִים (שמות ג ו), בְּגִין
 דְּתַמָּן הוּא דְחָב בְּאֱלֹהִים, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים דְּעוּבְדָא
 דְּבְרָאשִׁית, וַדָּא אִיהוּ דְחָב בְּמַעֲשָׂה, לְבַת אִשׁ בְּרַתָּא
 דְּמִלְפָא דְחָב בֵּיהָ, וְאַתְּבֵיִישׁ כְּפִי לִיהָ בְּדִילִיהָ (ס"א
 בְּחִילִיהָ) בְּשִׁת, וּמָה דְהוּא שִׁת אֲתַחְבַּר עִמֶּיהָ ב' וְאַתְּעֵבִיד
 בְּשִׁת, וַדָּא אִיהוּ יְר"א בְּש"ת, וְעוּד שִׁת בְּאֲת' ב"ש
 אֵינּוּן אָב, שִׁת לְבַתֵּר דְּזָכָה בְּאֲת' יו"ד, בְּרָא שִׁת,
 וְאִיהִי יו"ד דְּאֲתַמַּר בֵּיהָ (משלי ח כה) יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית
 דְּרַכּוּ, דְּאִיהִי עֲשָׂרָה דוּרוֹת, וְתַב לָהּ לְאַתְרָהּ, אֲתַקְרִי
 בְּרָאשִׁית, וּמִתְּמַן זָכָה לְאוּרִייתָא דְאַתְיִיהִיבַת עַל יָדֶיהָ.
 וְהָאִי י' אִיהִי מִיַּעֲקֹב וַי' מִיִּשְׂרָאֵל, י' מֵאֲדָנִי י'
 מִיְהו"ה, שִׁי"ן מִמִּשָּׁה אִיהִי מִשִׁת תְּמַן רוּחַ לָהּ,

וְכַד אֲזַל לְשֵׁם רֹוח תַּמָּן תַּרְיִן אֲתוּוֹן שׁ"ם, וְכַד אֲזַל
 עֲשָׂרָה דוֹרוֹת עַד אֲבָרְהָם תַּמָּן רֹוח ה' דִּילִיָּה, וְאֲתַקְרִי
 מִשָּׁה, וְרִזָּא דְמָלָה מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ
 בּוֹקֵעַ מִים מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם (ישעיה סג יב), וּבֵה
 אֲפִיק לְבַנּוּי מַגְלוֹתָא, וּבֵה מָחָא לְמַצְרָאֵי, הֲדָא הוּא
 דְכַתִּיב (שמות ט א) הִנֵּה יַד יְהוָה הוֹיָה ה' חָמֵשׁ אֶצְבָּעִין,
 וּבֵה בָקַע יַמָּא, וְדָא אִיהוּ בּוֹקֵעַ מִים מִפְּנֵיהֶם, וּבֵה עֲתִיד
 לְמַהוּי בּוֹקֵעַ יַמָּא דְאוּרִייתָא מִימִינָא, הֵהוּא זְמַנָּא מַה
 דְהוּוּ לְשִׁמְאֵלָא בְּלָבָא הוּוּ הֶבֶל דְאִיהוּ הֵלֶב, הֶבֶל
 אֶסְתִּילֵק לִימִינָא, וּמִתַּמָּן סְלִיק לְמוֹחָא דְאִיהוּ חֲכָמָה,
 דְהָא לָבָא אִיהוּ אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה אֲתַמַּר הֵלֶב מִבִּין,
 וּלְבַתַּר נַחִית עַל אַרְעָא לְנַחֲתָא אוּרִייתָא עַל אַרְעָא.
 וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ
 צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים,
 דָּא אָדָם וְהֶבֶל, דְדָא חָב בְּמַחֲשָׁבָה וּבְעוֹבְדָא, וְדָא חָאָב
 בְּמַחֲשָׁבָה וּבְעוֹבְדָא, בְּמַחֲשָׁבָה אִיהִי י', עֲלִיָּה אֲתַמַּר
 (במדבר יד כב) וַיִּנְסוּ אוֹתִי זֶה עָשָׂר פְּעָמִים, וּבְגִין דָּא כַּד
 אֲתָא אָדָם בְּגִלְגוּל בְּאַבְרָהָם, אֲתַנְסִי בֵיהּ בְּעֶשֶׂר
 נְסִיוֹנִין, וּבְגִין דְחָאָב בְּמַעֲשֵׂה כַּד אֲתַגְלַגַּל בִּיצְחָק
 נִתְנַסָּה בְּמַעֲשֵׂה, בְּאַבְרָהָם נִתְנַסָּה בְּמַחֲשָׁבָה, וּבִיצְחָק
 בְּמַעֲשֵׂה, יַעֲקֹב כְּלִיל תְּרוּיָהוּ, מִסְטָרָא דִיצְחָק קָרָא לִיָּה

יַעֲקֹב, מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם דִּתְמָן בְּמַחְשָׁבָה קָרָא לֵיהּ
 יִשְׂרָאֵל, דְּאַבָּא אֲתַגְלַגֵּל בְּאַבְרָהָם דְּאִיהוּ לִימִינָא,
 וְאַמָּא בִּיצְחָק דְּאִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, יַעֲקֹב בְּגִין דְּאִיהוּ כֹּלִיל
 תְּרוּיְהוּ אַבָּא וְאַמָּא, אֲתַמַּר בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
 בְּכַתְרַ עֲלִיוֹן דְּאִיהוּ מַחְשָׁבָה סְתִימָא, וְכֵד אֲתָא אָדָם
 אֲצִטְרַף בְּאַבְרָהָם, וְאַתְפְּשְׁטוּ שְׂרָשׁוּי בְּאַרְעָא, וְרָזָא
 דְּמִלָּה (משלי יז) מְצָרַף לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב (משלי יז ג), מְצָרַף
 לְכֶסֶף דָּא אַבְרָהָם, וְכוּר לְזָהָב (דף קב ע"ב) דָּא יִצְחָק, וּבּוֹחֵן
 לְבוֹת יְהו"ה (שם) דָּא יַעֲקֹב, לִית סְפִירָה דְּלָא אֲתַגְלַגֵּל
 אָדָם עֲלָאָה, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה
 חֲכָמָה וְדָאִי, בְּגִין לְצַרְפָּא וּלְלַבְנָא לְאָדָם דְּבָרָא
 בְּדִיוֹקְנִיָּה לְתַתָּא, וְאַצִּיל בֵּיהּ אֲצִילוּתִיָּה, וְכֹל טְרַחָא
 דְּלַעִילָא לָא הוּהּ בְּאָדָם אֱלָא בְּגִין אֲצִילוּת דְּאָדָם
 דְּלַעִילָא, דְּדָא בְּדָא תְּלִיא.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִם כֵּן מָאִי וַיָּשׁוּב לִימִי עֲלוּמִי (איוב
 לג כה) (ובגין דָּא יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, אֲמַר לֵיהּ מְנַלֵּן
 דְּאַבְרָהָם תְּמָן בְּמַחְשָׁבָה, אֲמַר לֵיהּ לָאו לְמַגְנָא תְּקִינּוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין
 הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים דְּאִיהִי חֲכָמָה וְאִיהִי מַחְשָׁבָה, בְּאַבְרָהָם
 אֲתַלְבֵּן אָדָם, וּבִיצְחָק אֲצִטְרַף, וְרָזָא דְּמִלָּה מְצָרַף לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב,
 מְצָרַף לְכֶסֶף דָּא אַבְרָהָם, וְכוּר לְזָהָב דָּא יִצְחָק, וּבּוֹחֵן לְבוֹת יְהו"ה דָּא
 יַעֲקֹב, וְהֵן כֹּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר (שם כט), אֲמַר לֵיהּ
 אִם כֵּן מָאִי וַיָּשׁוּב לִימִי עֲלוּמִי).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין
 דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה
 ענפין חדתין פקדמיתא, פגוונא דהוה בעולמוי, ודא
 איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא
 נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף
 חלמיה הוה אמר (שם יא) גדו אילנא וקציצו ענפיהי,
 ולבתר אמר (שם יב) ברם עקר שרשוהי בארעא שבוקו,
 ולית אילן הכא אלא אדם עלאה, דאתמר ביה (דברים כ
 ט) כי האדם עץ השדה, והאי אילנא קודשא בריך הוא
 אנטע ליה בכמה דרין ולא אצלח.

עד דנטע ליה בארעא דישראל, וארכיב ליה בתלת אבהן ואצלח
 תמן, ובגין דא הן כל אלה יפעל אל פפעמים שלש עם גבר, מיד
 דאצלח תמן ואחיד תמן, אתפשטו שרשוי על ארעא דאיהי שכנינתא,
 ואסתלקו ענפוי בכל רקיעין, ובכל מרכבין דנשמתין ומלאכיא וחיוון
 ושרפים ואופנים, עד דאתחזר פקדמיתא (ס"א עד אין סוף), והא
 אוקמוה עץ החיים מהלך ת"ק שנה, (דניאל ד ט) רבא אילנא ותקיף
 ורומיה ימטי לשמיא, וחזותיה לסוף כל ארעא, תחותיה תטלל כל
 חיות ברא, ובענפוי ידורון צפרי שמיא, דאינון נשמתין קדישין,
 ומניה יתזן כל בשרא.

וארכיב ליה עד אלה דור, פגוונא דשכינתא דאיהי
 סליקת לאלה דור בעשר ספירן, דבהון
 סליקא עשר זמנין מאה, עד דסליקת בהון לאלה דור,

וּמִיַּד דְּאַצְלַח אֵילָנָא בְּאַרְעָא נְחִית אֵילָנָא מְלַעֲיִלָא,
 שְׂרָשׁוּי בְּאַרְעָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, וְאַתְרֵבִיאוּ תַּמָּן עֲנַפּוּי
 עַד אֵין סוּף, וְאַתְפְּשְׁטוּ בֵּה שְׂרָשׁוּי עַד אֵין תַּכְלִית,
 בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְרֵבִי אֵילָנָא כְּמַלְקַדְמִין, הִדָּא הוּא
 דְּכְתִיב רַבָּא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיָּה מְטִי לְשִׁמְיָא,
 וְחִזּוּתִיָּה לְסוּף כָּל אַרְעָא, וּמַנִּיָּה יִתְּזֵן כָּל בְּשָׂרָא, כָּל בְּנֵי
 אָדָם דְּלִתְתָּא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְרֵבִי אֵילָנָא כְּמַלְקַדְמִין,
 הִדָּא הוּא דְּכְתִיב רַבָּא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְכוּ', חֵיּוֹת בְּרָא
 אֵלִין חֵיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, צְפִירֵי שְׁמִיָּא אֵלִין נְשִׁמְתִין, וּמַנִּיָּה
 יִתְּזֵן כָּל בְּשָׂרָא לְתַתָּא. דְּבִזְמַנָּא דְּחַב אָדָם וְהוּהּ מְקַצֵּץ
 בְּנִטְיַעוֹת, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלוּ אַעְקַר חֵיּוֹן וּמְלֵאכִים וּשְׂרָפִים
 וְאוּפְנִים מֵאַתְרֵיהוֹן, וְלֹא הוּהּ מָאן דְּמִקְבֵּל צְלוּתִין,
 דְּאַתְמַר בְּהוֹן ^(קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל,
 וּבַעַל הַכְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר, מֵאֵי יִגִּיד דְּבַר, בְּצְלוּתִין
 וּזְכוּוֹן דִּישְׂרָאֵל.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, בּוֹדֵאֵי עֲלָאִין וְתַתָּאִין הוּוּ תְּלִיִין
 בְּאָדָם קְדַמָּאָה, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהָ מְאָרִי
 מִתְנִיתִין, לְעוֹלָם יִרְאֵה הָאָדָם עַל עַצְמוֹ כְּאֵלוּ כָּל
 הָעוֹלָם תְּלוּי עֲלָיו, אֲבָל בַּר נֶשׁ דְּטָרַח עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא בְּגִלְגּוּלָא וְלֹא אַצְלַח בְּאַתְרֵיהּ, אַעְקַר לִיָּה
 מֵאַתְרֵיהּ וְשׁוּי לִיָּה בְּאַתְרֵהּ אַחֲרָא, וְשְׁנֵי לִיָּה אַתְרֵהּ, וְרִזָּא

דְּמַלְתָּ (דף קג ע"א) וְעַפְרֵי אַחַר יִקַּח וְטַח אֶת הַבַּיִת (ויקרא יד מה),
 וְדָא שְׁנוּי מְקוּם, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אִם אֲצַלַח
 מוּטָב, וְאִם לֹא אֲצַלַח אֲעַקֵּר לִי מִתַּמְּן וְאֲרַכִּיב לִי
 בְּאַתְרֵי אַחְרָא, וְשְׁנוּי שְׁמִיָּה וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם, אִם אֲצַלַח
 מוּטָב וְאִי לֹא אֲצַלַח אֲעַקֵּר לִי מִתַּמְּן, וְדָא וְנִתְּן אֶת
 הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו (שם מח ז), וְנִטַּע לִי בְּאַתְרֵי
 אַחְרָא, וְשְׁנוּי עוֹבְדוּי מְכַל מַה דְּהוּהוּ בְּקַדְמִיתָא, וּמְכַל

צִיּוּרֵין דִּילִיָּה, מְשֻׁנָּה פְּנֵיו וְתִשְׁלַחְהוּ (איוב יד ב).

הֵן כָּל אֱלֹהִי יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבַר (שם לג כט),
 קַרְקַע דְּנִטַּע לִי מִתַּמְּן וְאֲצַלַח וּמִתַּפְּשִׁט עֲנַפּוּי
 וְשָׂרְשׁוּי עַד אֶלְפֵי דוֹר דָּא שְׁכִינְתָא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשָׂה,
 וְעַד כַּמָּה זְמַנִּין עַד אֶלְפֵי, כַּמָּה דָּאֵת אֲמַר (תהלים קה ח) דְּבַר
 צְוָה לְאֶלְפֵי דוֹר, וְעִלְיָה אֲתַמַּר (שיר ח יב) הָאֶלְפֵי לְךָ שְׁלֹמָה,
 וְאִינוּן אֶלְפֵי עֲלָמִין, דְּנִטַּע לִי עַד דְּאֲצַלַח וְאֲרַכִּיב לִי
 תַּמְּן, וְרָזָא דְּמַלְתָּ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְאֶלְפִים (שמות כ ו), לְמָאן
 לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מְצוֹתָיו לְאֶלְפֵי דוֹר (דברים ו ט).

אֲמַר לִיָּה, וּלְרִשִׁיעֵיָא מַאי, דְּהָא פְּתִיב (קהלת א י) וּבִכְן
 רְאִיתִי רִשְׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ וְכוּ', מַה תִּימָא
 בְּהוֹן, אֲמַר לִיָּה שְׁמַעְנָא בְּהוֹן רָזָא יְפוּל מְצַדְךָ אֶלְפֵי
 וְגוּמַר (תהלים צא ז), הֲכִי אָמְרוּ לִי בְּרַמְיָא, אֲמַר לִיָּה אִי
 הֲכִי מַאי אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא עֵת וְגוּמַר (איוב כב טז), אֲמַר

לִיָּה אֲלִין תִּשַׁע מֵאָה וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה דְרִין דְּאִתְקַמְטוּ
 וְאִסְתַּלְקוּ קָדָם זְמַנֵּיהוּ, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא
 עֵת, דְּאִסְתַּלְקוּ קָדָם זְמַנֵּיהוּ, וְזָרִיק לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עַל כָּל דְרָא וְדָרָא, דָּא אִיהוּ נְהַר יוֹצֵק יְסוּדָם (שם),
 וְדָא הוּא רְזָא, דְאִין בְּן דְיוד בָּא עַד שְׂיִכְלוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת
 שְׂבַגוּף, וּכְדִין חֲדַתִּין עֲתִידִין לְמִיתִי, אַדְהֲכִי אִסְתַּלְק
 סָבָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרִיא, חַבְרִיא, וְדָאִי הָאִי
 סָבָא דְסָבִין אָדָם עֲלָאָה, זַכָּאָה דְרָא דְהָאִי רְזָא
 אַתְגְּלִיא בֵּיתָה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

עוּבְדָא הוּהוּ, דְחַד בַּר נֶשׁ חֲגַר בְּלָא רַגְלִין, אֲשַׁכַּח לְתַרִּין חַכְמִין דְּלָא
 הוּי בְּכַל דְרָא חַכְמִין בְּנוֹתֵיהוּ, אֲעֲרַע בְּהוּ הַהוּא חֲגַר, אָמַר
 לֹון שְׁלָמָא עֲלֵיכּוּ רַבָּנָן, (שְׁמַעְנָא עֲלֵיכּוּ דְאַתּוֹן חַכְמִי דְרָא), אָנָּה
 אַתּוֹן אֲזִלוּן, אָמְרוּ לִיָּה לְדוּדָא פְּלֹן, וְעַרְבַּ שַׁבַּת הוּהוּ, אָמַר לֹון אַף עַל
 גַּב דְאַתּוֹן רַכִּיבִין בְּבַעֲרִין דְרַהֲטִי סָגִי וְאַנָּא חֲגַר בְּלָא רַגְלִין, אִי אַתּוֹן
 בַּעֲיִתוּ אָנָּא אַקְדָּם לָכוּ לְתַקְנָא לָכוּ שַׁבְתָּא, תְּנוּהוּ אָמְרוּ לִיָּה וְהִלָּא
 אַתְּ חֲגַר וְאִידָא אַתְּ יָכִיל לְאַקְדָּמָא לְבַעֲרִין דְרַהֲטִי טוּבָא, אָמַר לֹון שְׁמָא
 דְּמ"ב אַתּוֹן וְדְלִיג לֹון ת"ק פְּרָסִי בְּרַגְעָא חֲדָא.

אֲשַׁכְּחוּ גְרַמֵּיהוּ לְפּוּם מְעַרְתָּא חֲדָא, וּפְתוּרָא לְשַׁמְאֲלָא, בְּכַל מַעַדְנֵי
 עֲלָמָא עֲלָהָא, וּמְנַרְתָּא לְדָרוּם בְּשַׁבְעָה גְרִין עֲלָהָא, וּמַטְפָּה
 דְּכַסְפָּא וְדַהֲבָא וְאַבְנֵין יְקִירִין לְמַעַרְבַּ בֵּין צְפוֹן לְדָרוּם, וְכַרְסֵיאַ
 לְמִזְרַח, וְתַלְתַּת מֵאָה תַלְמִידִין עַל הַהוּא פְתוּרָא, בְּתַר דְאַכְלוּ כְּלָהוּ
 וְאִינוּן חַכְמִי עֲמַהוּן, קָם הַהוּא חֲגַר וּפְשַׁט גְרַמֵּיהוּ מֵהַהוּא גּוּפָא בְּלָא

רגלין, ואתלבש בגופא דאנפוי זהירין כזוהרא דאתמר ביה (דניאל יב
 א) והמשפילים וזהירו וכו', ואנפי תלמידוי נהירין כככבים לעולם
 ועד, והוו פתחין ספרא דקהלת, וקרין ביה (קהלת א ב) הכל הבלים
 אמר קהלת כו', והוו תזרין כפה זמנין, אמרו ליה אינון חכימי דרא
 וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת, על להו ההוא דאתחוי חגר
 בארשא, לשבעה היכלין מכספא ודהבא ואבנין יקירין, ובהיכלא
 שבעה פרסיין דארבע חיוון, ויונה תמן דכספא ועטרה דדהבא על
 רישה, וכתוב בה כל מאן דלא ידע באלין הבלים עליה כתיב (במדבר
 א נא) והזר הקרב יומת, אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דהוה כתיב
 בההיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון ההוא דאתחוי עליהו כחגר,
 וכי עליכו אתמר דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא מפשי דרא,
 ולא חזיתון בכל למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד אורף ימים
 אשביעהו לעלמא דכלא אריד, אלין הבלים דקהלת אינון ברוא
 דשבע שמחן, דבהו מ"ב אתוון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית
 בהו עשר אמירן ול"ב אלהים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו
 אלהים האלהים, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין
 אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו
 סגולתא דיליה לכסאה דנשמטא פד סליקת לעילא בכל ליליא,
 לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל מזיקין
 ורוחין ולילין ושרין, ובהון פרתת לעילא, בתרין אתוון מכל שם
 תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתוון תכסה רגלהא, ובתרין אתוון
 פרתת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב
 בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בצעור דיוקנא דמלכא,
 חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו
 דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף,

וַאֲזַי אֵלֶיךָ וְאֵלֶיךָ, הֲאֵלֶיךָ, שֵׁם מִ"ב דְּאֵיהוּ הוֹתָמָא, אֵיהוּ אֱהִי"ה
 אֲשֶׁר אֱהִי"ה, צִיּוּר מִ"ב בְּשֻׁעָה דָּא אֲבַגִּית"ן.

וְרִשְׁיֵינָא נְשֻׁמְתָהוּן דְּשִׁדִּין וּמְמוּזְקִין וְלֹא פּוֹעֲלִין בְּהוּן אֶלָּא כִּישׁוּף
 וְעוֹבְדֵי שִׁדִּין בְּנִתְיֵיהוּ, בְּגִין דְּרִשְׁיֵינָא כָּל שְׁמָהּ וְכָל הַנְּיִי"ן דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְכָל מְלָאכִים שְׁנֵאִין לוֹן, וּבְגִין כִּד לֹא מוֹעִיל לָא קָמִיעַ וְלֹא
 שְׁמָהּ קְדִישִׁין וְלֹא מְלָאכִינָא, דְּלֹא תְּפִיס אֶלָּא מִין בְּמִינוּ, וּבְגִין דָּא
 (דְּבָרִים כ"ב ט) לֹא תִזְרַע כְּרִמָּה כְּלָאִים, דְּאִתְמַר בְּהוּן (ישעיה ה ז) כִּי כָרַם
 יְהוָה עֲבָאוּ"ת וְנוֹמַר, עֲבָאוּ"ת נְקוּדָה דִּילִיָּה יְהוָה, עֲלִיָּה אִתְמַר
 (דְּבָרִים י טו) רַק בְּאֲבוֹתֶיךָ חֵשֶׁק, חוֹלָם שְׁבִ"א קָמִ"ן, וְאִינוּן זְרַע
 אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, דְּרַגְזָא דְּלֵהוּן חֶסֶד כְּהֵנָּא רַבָּא, גְּבוּרָה לְוִי,
 יִשְׂרָאֵל עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, בְּגִין דְּחוֹלָם כְּתָר עַל תְּפִאֲרַת, קָמִין
 חֲכָמָה עַל חֶסֶד, וּבִיָּה הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וּבְחֲכָמָה אֲשֶׁרֵי הַמְּחַכֶּה
 לְתַחֲיִית הַמְּתִים, חֲכָמָה מְחַכֵּ"ה קָמוּ כְּלָהוּ וְאֲשֶׁתְּטָחוּ קָמִיָּה וְכוּ'.

פָּתַח כְּמִלְקַדְמִין וְאָמַר, (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
 עַל הָאָרֶץ וְכוּ', תָּא חֲזִי שְׁמַעְנָא דְּעוֹבְדָא הוּא
 בְּחַד בַּר נֶשׁ מְאִינוּן בְּעֵלֵי קַבִּין, דְּהוּא אֲזִיל בְּאַרְחָא,
 אֲעָרַע בְּתֵרִין חֲפִימִין מְאִרֵי דְּדָרָא מְאִרֵי דְּחֲכָמָתָא
 דְּאוּרִייתָא, אָמַר לוֹן שְׁלָמָא עֲלֵיכּוּ רַבָּנִין, שְׁמַעְנָא
 עֲלֵיכּוּ דְּאִתּוּן חֲפִימֵי דְּרָא, לָאן אֲתֵר אֲזִילְתוּן, אָמְרוּ
 לִיָּה לְדוּף פְּלִין וְעָרַב שֶׁבֶת הוּא, אָמַר לוֹן אֲנָא אֲזִילְנָא
 תַּמָּן (אִיזִיל) וְאִתְקִין לָכוּ אֲתֵר בֵּי מוֹתְבִיכּוּ, אִי אִתּוּן
 בְּעִיתוּן, אָמְרוּ לִיָּה וְהָא אֲנִין בְּסוּסוּוֹן וְאֲנֵת בְּלֹא רַגְלִין,

איך יתכן למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון
 רכיבין בבעיירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגלין, אי
 אתון בעיתו אנא אקדם לתקנא לכו שבתא, תווהו,
 אדהכי אחזרו רישיהו לגביה וחמו ליה (דף קג ע"ב) דהוה
 רהיט פשרביטא דככבא, עבד לון קפיצה ואשכחו
 גרמייהו לפום מערתא כהרף עין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב
 אתון, דליג לון חמש מאה פרסי פרגעא חדא, אשכחו כו').

אמר לון רבנן עולו, עאלו אבתריה מערתא גו
 מערתא, עד דעאלו לחד פרדסא

והוה תמן ההוא בעל קבין מתפשט מההוא גופא, והוה
 מתלבש בגופא אחרא דאנפוי הו נהרין
 כשמשא, והוה יתיב על פרסייא דמלכותא, ותלת מאה
 תלמידוי תחות פרסייא לרגלוי, והו קראן (קהלת א ב) הבל
 הבלים אמר קהלת, והו קראן האי קרא זמנין בלא
 חושבנא, אמרו לון אינון חפימין מארי דדרא, מאי
 האי, וכי לית קרא אחרא בספר קהלת, מייד קם ההוא
 מארי קבין דהוה יתיב על פרסייא, ואחיד בידיהון,
 ואעיל לון לשבעה היכלין, ובכל היכלא והיכלא הוה
 פתיב הבל הבלים, ובהיכלא שביעאה הוה נשרא
 ועטרה בפומהא, ודמות יונה בההיא עטרה, והוה פתיב

בַּעֲטָרָה כָּל מָאן דְּלֵא יַדַּע בְּאַלְיֵן הַבְּלִים וּבְרָזָא דְּלֵהוּן,
 עֲלִיָּה אֲתִמֵּר (במדבר א נא) וְהִזְרֵה הַקֶּרֶב יוֹמָת, מִיַּד אֲתַחֲזֹרוּ
 אֵינּוֹן לְאַחֹרָא, אָמַר לֹוֹן הֵהוּא בַּעַל קַבִּין אֲתוֹן חֲפִימִין
 מְאָרִי דְדָרָא, דְּאֲזֻלִּית אֲבַתְרִיכּוּ עַד פְּעֵן לְמַנְדַּע יַת
 חֲכַמְתִּיכּוּ, וּבּוּדָאֵי לָאוּ אֲתוֹן חֲפִימִין, דְּיּוּדָאֵי בְּהַאי קָרָא
 עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָּא, וּבִיָּה הוּינָא טָס עֲלֵמָא בְּטִיסָה
 חָדָא, וּבּוּזְמָנָא בְּתַרִּין, וּבּוּזְמָנָא בְּתַלְתָּ, וּבּוּזְמָנָא בְּאַרְבַּע,
 וּבּוּזְמָנָא בְּחַמְשָׁא, וּבּוּזְמָנָא בְּשִׁית, וּבּוּזְמָנָא בְּשִׁבַּע, וְאַנְן
 בְּהַאי אַרְעָא כֻּלְּהוּ אֲזֻלִּינְן בַּעֲלֵי קַבִּין, וְהַאי קָרָא
 יְרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבּוּי, עַד דְּרָא כֻּלְּהוּ, יְהֵב לֹוֹן
 מְמוֹנָא סְגִיָּא וְשׁוּי לֹוֹן בְּאַתְרֵיהּ פְּהֶרְף עֵין.

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הָבַל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, אָמְרוּ לִיָּה
 חֲבַרְיָא רַבִּי אֵימָא לָן שׁוּם רְמִיזָא בְּהַאי קָרָא,
 דְּלֵא אֲתַפְסִיָּא חֲכַמְתָּא דָּא מִן חֲבַרְיָא, אָמַר לֹוֹן רַבִּין
 בּוּדָאֵי רָזָא עֲלָאָה אֵית תַּמָּן, אֲבַל אֵימָא לָכוּ בְּרַמִּיזָא,
 שְׁבַע הַבְּלִים אֵינּוֹן, וְזַפְאָה מָאן דְּלֵא נָטִיל לְאַגְרֵיָּיהוּ
 בְּהַאי עֲלֵמָא, וְאֵינּוֹן דְּכֻלִּילָן בְּבַת שְׁבַע, וְאֵינּוֹן בְּהַאי
 קָרָא, הַבֵּל (דף קד ע"א) חָד, הַבְּלִים תַּרִּין הָא תַּלְתָּ, הַבֵּל
 הַבְּלִים תַּלְתָּ הֵרִי שִׁית, הַכֹּל הַבֵּל הָא שְׁבַע, וּלְקַבְלֵיָּיהוּ
 שְׁבַע שְׁמֶהֶן אֲבַגִּית"ן וְכוּ', אֵלוּ שְׁבַע הַבְּלִים אֵינּוֹן
 כְּפוּלִים, לְקַבֵּל שְׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרָתָא, כְּפוּלִים, דְּאֲתִמֵּר

בְּהוֹן (זכריה ד ב) **שְׁבַעַה וְשְׁבַעַה מוּצְקוֹת**, (ואינון) **שְׁבַע**
הַיּוֹת, דַּאֲתַמַּר בְּהוֹן בְּאַמִּירָה יְהִי אוֹר, וְהוּי מִיַּד,
 וּלְבוֹשֵׁין דְּאִינוֹן שְׁבַע הַיּוֹת אִינוֹן שְׁבַע שְׁמָהֵן אַבְגִּית"ץ
 וְחֻבְרוּי, הָבַל אִיהוּ לְהַב, הַבְּלִים לְהַבִּים, וְעַלִּייהוּ אַתְמַר
 (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וּמֵאֵן דִּדְע
 בְּאַלִּין הַבְּלִים, כַּד אַפִּיק לֹון מְפוּמוּי וּמְלַבִּיה יִדַע
 לְכוּוּנָא בְּשְׁכִינְתָא עֲלָאָה, דְּכָל הַבְּלִים מִינָה תִלְיִין,
 וּמִתְלַבְּשֵׁן בְּשְׁכִינְתָא תַתָּאָה, דְּכָלִּיל שְׁבַע שְׁמָהֵן
 אַבְגִּית"ץ וְחֻבְרוּי, דְּאִינוֹן אַתּוּון דְּבְהוֹן אַתְבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
 וְאַרְעָא, דְּאַלִּין תִּלְיִין בְּאַמִּירָה וְאַלִּין בְּעֵשִׂיָּה, בְּרוּזָא
 דְּאוּמַר וְעוֹשֵׂה מִיַּד, וְאַלִּין שְׁבַע הַבְּלִים אִינוֹן כְּפוּלִים,
 לְקַבַּל שְׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרַתָּא, כְּפוּלִים, דַּאֲתַמַּר בְּהוּ (זכריה
 ד ב) **שְׁבַעַה וְשְׁבַעַה מוּצְקוֹת לְנֵרוֹת וְגו'**, (אלין בְּאַמִּירָה
 וְאַלִּין בְּעֵשִׂיָּה, וְאִינוֹן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וּא"ו ה"א אִלִּין אִינוֹן שְׁבַעַה
 וְשְׁבַעַה מוּצְקוֹת).

זְכָאָה עָמָא דִּדְעִין לְסַלְקָא צְלוֹתִין בְּאַמִּירָה וְעוֹבְדָא, וְעַלִּיהּ אַתְמַר
 (ישעיה נא טז) וְאֲשִׁים דְּבְרִי בְּפִיד וְכוּ', וְהָא אוּקְמוּה אַל תִּקְרִי
 עַמִּי, אֵלָא עַמִּי בְּשׁוֹתְפוּ, כְּמָה דַּאֲתַמַּר בִּיהּ (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה
 שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ כוֹ, הָכִי אַנְתָּ בְּשׁוֹתְפוּ עַמִּי, דְּבְמַלּוּלְךָ אַתְעַבִּידוּ שְׁמִיָּא
 וְאַרְעָא.

וְעוֹד הָבַל ה' לֵב, ה' אַתְפְּלַג לְד"ו פְּרָצוּפִין, ד"ו, ד' אַרְבַּע רִגְלִין
 דְּכְרְסִיָּא, ו' (מלכים א י ט) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא, זְכָאָה אִיהוּ מָאֵן
 דִּירִית נִשְׁמַתָּא מְכְרְסִיָּא זְכִירָא, כְּלִילָא מַעֲשַׁר תְּקוּנִין אִלִּין, וְעַבִּיד
 לָהּ כְּרְסִיָּא לִיהוָה, דְּשָׁמָא דִּיהוָה דַּאִיהוּ בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, לְתַקְנָא

ליה בורסייא בר נש לנשמתיה, דהכי אוקמוהו קדמאין, כל הנשמות
 גזורות מכפסא הכבוד, ותמן שריא שכנתא עלאה, ולית ה' בלא י',
 ובג"ד (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרוין, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא
 באופן, ודא נפש השכלית בארע אצילותא, דאית נשמה ורוח ונפש
 שכלית ולא בארע אצילות, אלא אתמר בהון גזורות, ואינון כפסא
 ומלאך ואופן, זכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון,
 לגבי אתוון דקודשא בריה הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובג"ד (קהלת
 ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון
 הכלים דשקרא, ונטלין לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין
 דשקרא, ועלייהו אתמר (ירמיה י טו) הכל הפה מעשה תעתועים, (כאן
 חסר), קמו בלהו ושתטחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא
 למשמע דא די).

לגרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד ה"א,
 ו"ה וא"ו ה"א, ואינון שבע כפולות בג"ד כפר"ת (דף קד
 ע"ב) לבושין לון, וכלהו סלקין מלבא לפומא, שבע
 הכלים סלקין, שבע נחתין לאשקאה לון, ובגין דא
 (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות, תלת אינון גניזין
 לעילא, דלבושין דלהון אמ"ש, דאינון אש מים רוח,
 הא אינון עשר דסלקין מל"ב נתיבות, ואינון לקבליהו
 עשר אמירן, ול"ב אלהים דבראשית, הא מ"ב, מלבא
 נפיק אשא, מכנפי ריאה רוחא, ממוחא מיא, ורוחא
 אחיד במיא ואשא ואתעביד קול, פד אחיד במיא

אַתְּמַר בֵּיה (תהלים כט ג) קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, כִּד אֶחֶיד
 בְּאִשָּׁא אַתְּמַר בֵּיה (שם) קוֹל יְהוָה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, כִּד
 אֶחֶיד בְּרוּחָא אִיהוּ (מ"א יט יא) רוּחַ חֲזַק מִפָּרַק הָרִים וּמִשִּׁבַּר
 סְלָעִים, וְעָלִיה אַתְּמַר קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אַרְזִים.

וּתְלַת נְקוּדִין אֵינּוּן לְקַבֵּל אֲמ"ש, וְאֵינּוּן חֲש"ק, הֵדֵא
 הוּא דְכִתְיב (דברים י טו) רַק בְּאַבְתִּיךָ חֲשַׁק יְהוָה,
 וְאֵינּוּן חֲל"ם שְׁב"א קִמ"ץ, קִמ"ץ לִימִינָא קוֹל יְהוָה
 עַל הַמַּיִם, וְכִד רוּחָא אֶחֶיד בֵּיה דְאִיהוּ חֲל"ם, אַתְּמַר
 בֵּיה (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
 שְׁב"א אִיהוּ בְּאֵשׁ, וְכִד אֶחֶיד בֵּיה רוּחַ, אִיהוּ רוּחַ חֲזַק
 מִפָּרַק הָרִים וּמִשִּׁבַּר סְלָעִים, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְאִיהוּ
 תְּקִיף, כִּד אֶחֶיד בֵּיה רוּחָא דְאִיהוּ חֲל"ם בֵּין קִמ"ץ
 שְׁב"א דְאֵינּוּן מִיָּא וְאִשָּׁא, דְאֵינּוּן תְּרִין דְרוּעִין, דְאִית
 בְּהוּן יד ימין יד שמאל דְאֵינּוּן כ"ח פְּרָקִין, אַתְּמַר בְּהוּ
 קוֹל יְהוָה בְּכַח, כִּד הַאי רוּחָא אֶחֶיד בְּעַמּוּדָא
 דְאֲמַצְעִיתָא, אַתְּמַר בֵּיה קוֹל יְהוָה בְּהֶדֶר, כִּד אֶחֶיד
 בְּתִרִין שׁוֹקִין דְאֵינּוּן צר"י, אַתְּמַר בְּהוּן קוֹל יְהוָה
 יְחוּלֵל אֵילוֹת, דְאֵינּוּן תְּרִי עוּזֵלִי דְאֵיִלְתָּא, תְּרִין אַחִים
 אִישׁ בְּאַחִיהוּ יְדוּבְקוּ.

וְהֵכָא רְזָא דִּיבּוּם, דָּאם יפול אחיו הא תננינא דיוקים

לִיָּהּ, וְרוּא דְמַלְאָה (איכה א יג) נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָ"ה,
 וְדָא הוּ"ד, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית לב לג) כִּי נָגַע בְּכַף יָרֵךְ
 יַעֲקֹב, בְּכַף דִּילֵיהּ, שְׁכִינְתָא דָּוָה אִיהִי בְּגָלוּתָא, בְּגִין
 דְּפָרַח מִנֵּיהּ יָרֵךְ דְּאִיהוּ ו' מִן ה', וְאַשְׁתְּאַרְתְּ אִיהִי ד'
 דִּילָהּ (דְּלָה), קוּל יְהוּ"ה יַחֲלִיל מְדַבֵּר דָּא חִיר"ק וְדָא
 צְדִיק, כַּד רוּחַ אַחֲדִיד בֵּיהּ אִיהוּ יַחֲלִיל מְדַבֵּר, שְׁבַע קָלִין
 לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁמָהֶן אַבְגִּית"ץ כו'.

רוּחַ סָלִיק בְּאַוִיר דְּאִיהוּ כְּתַר עֲלָאָה אַוִיר קְדָמוֹן, אִשׁ
 סָלִיק לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ אִימָא וְאַתְעֵבִיד אִשָּׁה, מִים
 סָלִיק לְגַבֵּי י' וְאַתְעֵבִיד יָמִים, וְדָא חֲכָמָה, וְהָכִי נַחְתִּין
 לְגַבֵּי נֶצַח וְהוּד יְסוּד, מַלְכוּת מָאנָא דְכְּלָהוּ, וְאִיהִי עֶפְרָ
 כְּלִילָא מְכְּלָהוּ, וְאִיהִי כְּלָלָא דְכָל אַתּוּוֹן דְּאִינוּן מָאנָא
 לְנִקּוּדִין, וְעַל אֲלִין שְׁבַע קָלִין אַתְמַר (שמות כ יח) וְכָל הָעַם
 רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְעַל תְּלַת גְּנִיזִין אָמַר (דברים ד יב) קוּל
 דְּבָרִים אַתֶּם שׁוּמְעִים, בֵּת קוּל דְּכְּלָהוּ שְׁכִינְתָא תְּתָאָה.
 תָּא חֲזִי תְּלַת נְקוּדִין אִינוּן, חִירָק חֵלֶם שְׂרָק, חֵלֶם,
 קוּצָא דִי' לְעִילָא אִיהוּ חֵלֶם, קוּצָא דָּאָת י' לְתַתָּא
 אִיהִי חִירָק, גּוּ אַמְצָעִיתָא אִיהוּ שׂוּרָק, כַּד אִינוּן תְּלַת
 כְּחָדָא, אִינוּן סְגוּלָתָא וְאִינוּן שְׁלִשְׁלַת וְאִינוּן שְׂר"ק
 וְאִינוּן סְגוּל"ל,

כְּתַר עַל חֲכָמָה וּבִינָה אִיהוּ סְגוּלָתָא חֵל"ם עַל צַר"י,

סגו"ל איהו נקודה תחות צר"י, חסד גבורה, תפארת
לתתא, נצח הוד, יסוד באמצעיתא איהו שרק, והכי
כד תפארת באמצעיתא איהו שלשלת, שב"א איהו
תרינ נקודין, כד אתגבר מיא על אשא או אשא על
מיא, או כד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה דא על
גבי דא בכל אתר איהו שב"א, ורזא דמלה, את המאור
הגדול ואת המאור הקטן, כד אינון שוין הוו צר"י, את
שני המאורות הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתוון
הבל הבלים, דתליין מן ה"ה, ואינון אתוון רברבן,
ואתוון זעירן, (נקודין מי' בת קול ודאי, קלין אינון מן ו', ואינון
אתוון ונקודין), וטעמי כלילן בהו, (נ"א נקודין מתלבשין במיא
בימינא, דאתמר הרוצה להחכים ידרים), אתוון מן ה' ה',
נקודין מן י', טעמי מן ו', נקודין (דף קה ע"א) מתלבשן
במיא בימינא, דאתמר ביה הרוצה להחכים ידרים,
אתוון מתלבשין באשא בשמאלא, ועלייהו אתמר קול
יהו"ה חצב להבות אש דאינון הבלים, טעמי מתלבשן
באירא באמצעיתא, וטעמי אינון מסטרא דכתר,
ונקודין מסטרא דחכמה, ואתוון מסטרא דבינה,
(דבגינה) ומתלבשין במיא אשא ורוחא, דאינון חסד
גבורה תפארת, והכי מתלבשין בנצח הוד יסוד, מלכות
מאנא דכלהו, כלילא מפלהו.

אִיהִי פֶּה דְּמִינָה הַבָּלִים נִפְקִין וְקָלִין וְדְבוּרִין, כְּלֶהוּ
 אֶתְכְּלִילֶן בָּהּ, וְאִיהִי לֵב דְּכְלֶהוּ בָּהּ אֶתְכְּלִילֶן,
 וּמִינָה נִפְקִין דְּפִיקוּ דְּרוּחָא לְכָל עֲרֻקִין דְּדְרוּעָא, כִּד
 רוּחָא דְּפִיק בְּמִיא דְּאִיהוּ לִימִינָא, אֶתְמַר בֵּיהּ (שיר ה ב)
 קוּל יוּדֵי דּוּפֵק פִּתְחֵי לִי אַחוּתִי, לְהֵהִיא דְּאֶתְמַר בָּהּ
 (משלי ז ד) אָמור לַחֲכָמָה אַחוּתִי אַתְּ, וְכִד דְּפִיק לְשִׁמְאָלָא
 דְּאִיהִי אֶשָּׂא, אֶתְמַר בָּהּ רַעֲיָתִי, דְּבִיהּ אֶתּוּקֵד בְּכַמָּה
 רְשָׁפִי"ם דְּאִינוּן שְׂרָפִי"ם, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שיר ח ו) רְשָׁפִיהּ
 רְשָׁפִי אִשׁ שְׁלֵהֶבֶת י"ה.

מִסְטָרָא דְּעֵמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא יוֹנְתִי תַמְתִּי, בְּגִין
 דְּאִיהִי דְּרָגָא דִּיעֵקֵב דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית כה כז)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וַדְּפִיקוּ דִּילִיהּ תַמָּן בְּמִשְׁקָל, לָא סָלִיק
 וְלָא נַחֲת, דִּי בְּמִיא נַחֲת לְגַבִּי צְדִיק נְבִיעוּ לְגַבִּיהּ
 בְּאַרִיכוּ, וְסָלִיק בֵּיהּ בְּאַרִיכוּ דְּתַקִּיעָה, בְּאֶשָּׂא אִיהוּ
 דְּפִיקוּ בְּשִׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְעֵמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא נַחֲת
 (נ"א אַחִיד) בְּתַרוּיָהוּ שְׁלֵשְׁל"ת, בִּינוּנִי וְדָא תְרוּעָה, קוּל
 דְּמָמָה דְּקָה לְגַבִּי שְׁכִינְתָא תַתָּא, תַמְתִּי, תָם תְּהוּא
 דְּפִיקוּ בְּגִין דְּהֵבִיאוּ לָהּ בְּחֵשָׁאִי.

וְכִד שְׁכִינְתָא אִיהִי בְּגֵלוּתָא אֶתְמַר בָּהּ (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה
 וְלִבִּי עֵר, כִּד אִיהִי יִשְׁנָה לִית בָּהּ דְּפִיקוּ, בְּגִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּאִיהוּ קוּל דְּפִיקוּ דִּילָהּ אֶתְרַחֵק

מינה, הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה
 הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, לָמָּה נְאֻלְמָתִי, מִי"ה דְאִיהוּ דוּמְיָה
 דְאֶתְרַמְיז בְּאֱלֹהִי"ם, דְאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִי"ם דְמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, דְדַפִּיק רוּחָא דְקוּדְשָׁא דְאֶתְמַר בֵּיה (בראשית א ב)
 וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דְהַחֲשֵׁתִי מְטוֹב דְאִיהוּ קוּל, בְּהַהוּא
 זְמַנָּא אֶשְׁתְּאַרְת בַּת יְחִידָה בְּלֹא קוּל, וּבְגִין דָּא לִית בַּת
 קוּל בְּגָלוּתָא, וּבְגִין דְלִית בַּת קוּל בְּגָלוּתָא הִבִּיאוּ לָהּ
 בַּחֲשָׁאִי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי בַחֲשָׁאִי, אִף עַל גַּב
 דְרַזִּין סְגִיִּין אִית הָכָא, שִׁבְעִין אַנְפִּין אִית לְאוּרִיִּיתָא.
 וּבְהַהוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְפִיקוּ דְאִיהוּ כְּגוּוּנָא דְנְקוּדֵי
 דְמִנְקֻדִין בְּדַפִּיקוּ דְאַצְבָּעָאן דְאִינוּן עֶשֶׂר,
 דְבַהוּן מְנְקֻדִין בְּדַפִּיקוּ דְרוּחָא, וְאִינוּן מְנְקֻדִין בְּנִימִין
 דְכְּנוּר דְדוּד, דְפִיקוּ אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְקָלָא דְסָלִיק
 בְּנְגוּוּנָא, לְקַבֵּל עֶשְׂרָה דְפִיקִין דְאֶסְתַּכֵּל אֶסְיָא בְּדַפִּיקוּ,
 עַבְד דְיוד עֶשְׂרָה מִינֵי נְגוּוּנִים בַּתְלִים, אַרְבָּעָה אִינוּן (שיר
 ה ב) אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי לְקַבֵּל יְהו"ה, עֶשְׂרָה
 דְפִיקִין לְקַבֵּל יוד הא ואו הא, דְפִיקוּ נְפִיק מְאֻדְנָא
 שְׁמֵאלָא דְלְבָא, וְדָא הוּא רוּחַ צְפוּנֵי דְהוּא מְנַשֵּׁב בְּכְנוּר
 דְדוּד דְהוּא מְנַגֵּן מְאֻלִּיו, וְכָל עֶרְקִין וּוְרִידֵי גּוּפָא דְאִינוּן
 דְפִיקִין, מְלָבָא אִינוּן (נ"א הוּרָה) דְפִיקִין, וְרֹזָא דְמְלָה (יחזקאל
 א יב) אֵל אֲשֶׁר יְהִיָּה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלָכָת יִלְכוּ.

כַּבֵּד הוּא סמא"ל הוּא עֲשׂו, דְלִית בֵּיה רוּחָא דְקוּדְשָׁא,
לָא דְפָקִין עֲרָקִין דִּילֵיהּ, וּבְגִין דָּא לָא שְׂרִיא
שְׂכִינְתָא בְּאוּמִין דְּעֲלָמָא, וּבְגִלוּתָא דְאַסְתִּלַּק רוּח
דְּקוּדְשָׁא, דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה יא ב) וְנַחַה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
וּגּו', לִית דְּפִיקוּ בְּלַבָּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא
אַתְמַר בֵּה (שיר ה ב) אָנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר, וְלִית בֵּת קוּל
בְּפוּמָא (דְהוּה סְלָקָא), (נ"א דְבַה סְלִיק) קָלָא בְּרוּחָא בְּתַקִּיעָה
בְּאַרִיכוּ, וּבְשִׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְתַרוּעָה שְׁלִשְׁלֹ"ת קָלָא
בִּינוּנִית לָא בְּאַרִיכוּ וְלָא בְּקִצִירוּ, בֵּת קוּל אִיהִי קוּל
דְּמָמָה דְקָה זְעִירָא, קָלָא נְמוּכָה בְּחֲשָׂאֵי, דְהָא קוּל
בְּאַשָׁה עֲרוּה. וְכַד יִיתִי מְשִׁיחָא נְחִית רוּחָא דְקוּדְשָׁא
עָלֵיהּ, וּמִיד אִיהִי אֲמַרַת קוּל דּוּדֵי דּוּפֵק, דְּפִיקוּ סְלִיק
וְנַחֲתִית, סְלִיק ה' עֲלָאָה (דף קה ע"ב) לְגַבֵּי י', וְנַחֲתִית ה' תַּתְּאָה
לְגַבֵּי ו', דְאִיהוּ קַרְבֵּן לִיהוּ"ה, קַרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד.
וְרָזָא דְמָלָה (משלי ג יט) יְהוּ"ה בְּחַכְמָה יִסַּד אֶרֶץ כּוּנֵן
שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, בְּאַבָּא דְאִיהוּ י' יִסַּד בְּרַתָּא
דְאִיהִי ה' זְעִירָא, דְעֲלָה אַתְמַר (בראשית לו יא) וְאָבִיו שָׁמַר
אֶת הַדְּבָר, בְּאַימָא דְאִיהִי ה' עֲלָאָה כּוּנֵן שָׁמַיִם דְאִיהוּ
ו', וְאִיהוּ בֶן י"ה, וְכַד יְהוֹן מֵתְקַרְבִּין אֲתוּוֹן אָב עִם אִם
בֶּן עִם בֵּת כָּל חַד בְּבֵת זּוּגִיָה, ה' עֲלָאָה (סְלִיק) לְגַבֵּי י',
ה' (תַּתְּאָה) נְחִית לְגַבֵּי ו', הָאֵי אִיהוּ קַרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד,

בְּהֵוֹא זְמַנָּא (יחזקאל לו ז) וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ,
 וְרִזָּא דְמַלְהָ (בראשית ב כג) עֲצָם מֵעֲצָמֵי וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי, עֲצָם
 מֵעֲצָמֵי דָא י' עִם ה', וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי דָא ו' עִם ה', (שם)
 (כד) וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר.

וּבְגִין דָּא כַּד סָלִיק ה' לְגַבֵּי י' אֲתַמַּר בְּהָ (ויקרא ו ב) זֹאת
 תּוֹרַת הָעוֹלָה הַיָּא הָעוֹלָה, דִּהִיא (דְּהַוָּה) סְלִיקַת לְגַבֵּי
 אָבִיא, וְכַד נְחִיתַת לְגַבֵּי בְּרָא אֲתַמַּר בְּהָ (שם ה) וְאִשׁ
 הַמְזֻבַּח תּוֹקֵד בּוֹ, אֲתוֹקֵד בֵּיהּ בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמֵמוֹ, וְהָכֵי
 כַּד נְחִית ו' לְגַבֵּי ה' דִּילֵיהּ, וְי' סָלִיק לְגַבֵּי ה' דִּילֵיהּ,
 בְּהֵוֹא זְמַנָּא (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים
 וְיוֹרְדִים בּוֹ, כָּל אֱלִין דְּפִיקִין דְּשָׂאָר עֲרֻקִין, וְהָכֵי
 אוֹקְמוּהוּ סְלֻקִין תְּרִין וּנְחַתִין תְּרִין, סְלֻקִין תְּרִי י"ה דָּא
 לְגַבֵּי דָא, וּנְחַתִין תְּרִי ו"ה דָּא לְגַבֵּי דָא.

וְעוֹד סְלֻקִין תְּרִי רוּחָא וְאִשָּׂא, דְּאִינוּן קָלִין וְסְלֻקִין
 בְּדִפִּיקוֹ, וּנְחַתִין תְּרִי מִיָּא וְעַפְרָא, דְּאִינוּן כְּבִדִין
 בְּדִפִּיקוֹ, וְאִינוּן מִיכָא"ל גְּבַרִיא"ל נּוֹרִיא"ל רְפָא"ל,
 מִיכָא"ל מִיָּא, גְּבַרִיא"ל אִשָּׂא, נּוֹרִיא"ל רוּחָא, רְפָא"ל
 עַפְרָא, י' בְּרִישָׂא, ה"ה בִּידִין, ו' בְּגוּפָא, ה"ה הַבֵּל
 סְלִיק הַבֵּל נְחִית, הַבֵּל סְלִיק דָּא ה' עֲלָאָה דְסְלִיק לְגַבֵּי
 י' דְאִיהוּ עֶשֶׂר אַמִּירָן, וּבְמַאי סְלִיק בְּקָלָא דְאִיהוּ ו',
 וְהַבֵּל נְחִית דָּא ה' תַּתָּאָה דְנְחִית לְגַבֵּיהּ וְאֲתַעְבִּידַת

דבור, קריבו דכל הבלים וקלא ודבורא איהו פ"ה,
 דאיהו בחושבן מיל"ה, כליל כלא, איהו קריבו דאדנ"י
 בעמודא דאמצעיתא קרבן ליהו"ה, ודא שכינתא
 תתאה, ואיהי (ואיהו) יחודא דאתוון יהו"ה בצדיק,
 דאיהו אות ברית, וזכאה איהו מאן דקריב אתוון אלין
 בצלותין, דאיהי קרבנא דקודשא בריך הוא שכינתא
 דיליה בפיומי, זכאה איהו מאן דמיחד לון בקריאת
 שמע ובצלותיה, דקריבו דלהון ודאי בעמודא
 דאמצעיתא, יחודא דלהון בצדיק, ומאן איהו דמיחד
 כלא ומקרב כלא עלת העלות.

אדהכי הא סבא קא אנדמן ליה דהוה נהיר עלמין רבי
 פנחס בן יאיר שמייה, ואמר רבי רבי, ודאי
 קריבו דארבע אתוון ויחודא דלהון בעמודא
 דאמצעיתא, וקריבו ויחודא דלהון הכי הוא בצדיק,
 ובתרין דרגין מיחדין לון ישראל, בקריאת שמע
 דערבית ושחרית, ומקרבין לון בצלותא דשחרית
 וערבית, ודא קרבן עולה ויורד, ה' עולה בעמודא
 דאמצעיתא, ו' יורד בצדיק, אף על גב דכלא קשוט,
 עולה ויורד ה' באת י', ה' באת ו', מיד דאמר מלין
 אלין פרת.

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין

וְתַתְּאִין אִינוּן בְּאַסְכְּמוּתָא לְסִייעַ לָן, הָאִי אִיהוּ
 דְּאוּקְמוּהוּ מְאִירִי מִתְנִיתִין דְּבַר נִשְׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּפוּלְחָנָא
 דְּמְאִירִיהּ דְּכָל בְּרִיין דְּעֵלְמָא אִינוּן בְּסִיעֵתָא דִּילִיהּ, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא נִבְרָא אֱלָא לְצוּוֹת לְזֵה,
 וְאַפִּילוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנִים לָא אֶתְבְּרִיאוּ אֱלָא
 לְסִיעֵתִיהּ, וְכַד בַּר נִשְׁ אֶפִּיק הַבְּלִים וְדַבּוּרִים
 בְּצִלוֹתִיהּ, כְּמָה עוֹפִין פְּתַחִין גְּדַפִּיָּהּ וּפִימִיָּהּ לְקַבְּלָא
 לוֹן, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת
 הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֵלִין מְלִין וּבְנֵי בְּהוֹן עֵלְמִין, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (ישעיה סו כב) כִּי
 כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הִחְדָּשִׁים וְהָאָרֶץ הִחְדָּשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה,
 וְרוּזָא דְּמִלָּה (שם נא טז) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבִצֶּל יָדִי
 כְּסִיתִיךָ, לְנֻטַע שָׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי
 אַתָּה. (דף קו ע"א) אַל תִּקְרִי עֲמִי אֱלָא עֲמִי בְּשׁוֹתְפוּ.

אַדְהָכִי הָא סְבָא קָא נְחִית פְּתַח וְאָמַר (שיר ה ב) אָנִי יִשְׁנָה
 וְלִבִּי עָר, אָנִי יִשְׁנָה מְרַחֲמָאִי דְּאַתְרַחֲק מְנִי,
 וְלִבִּי עָר פֶּד אַתִּיא לְגַבִּי, לְכֻלָּה דְּהוֹת נְשׁוּאָה לְחַתָּן,
 וְאַתְרַחֲק מִינָה, נְפֻלַת בְּבִי מְרַעָא, וְאַתְכַּנְשׁוּ כָּל אֲסִיין
 לְגַבָּהּ, וְלֹא הוּוּ יְכָלִין לְמַנְדַּע מְרַעָא דִּילָהּ, אֲסִיא
 קְרֻטְנָא הוּוּ תַמָּן דְּהוּוּ אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּדַפִּיקוּ, בְּעֵשְׂרָה
 מִינֵי דְּפִיקִין דְּבַעֵי לְאַסְתְּכֻלָּא בְּהוֹן אֲסִיא, לְקַבֵּל עֲשֶׂר

אֶצְבְּעָאן, וְלֹא הוּוּ אֶשְׁתְּמוּדְעָאן בְּמַרְעָא דִּילָהּ אֶלָּא
 הוּוּ, דְכַמָּה מִשְׁקִין וְרִיחִין טְבִין מִתְפּוּחִין, דְאֶתְמַר בְּהוּן
 (שם ט) וְרִיחַ אֶפְרָךְ כִּתְפוּחִים, וְכַמָּה מִשְׁקִין מַעְסִים רְמוּנִים
 הוּוּ מִשְׁקִין לָהּ אֶסְיִין אַחַרְנִין, וְלֹא הוּוּ מִתְנַיִין לָהּ, עַד
 דְאֶתָּא (דְהֵא) אֶסְיָא קַרְטְנָא אֶסְתְּכַל בְּדַפִּיקוּ דִּילָהּ,
 וְאִיהִי אֶשְׁתְּמוּדְעָא בְּאֶסְיָא, וְאֶמַרְתָּ (שם ה ב) קוּל דְּוֹדֵי
 דּוּפֵק, וְאִיהוּ אֶמַר פְּתַחִי לִי, פְּתַחִי לְאֶת י' דְאִיהִי עֶשְׂרָה
 מִינֵי דַפִּיקוּ, קוּל דְּוֹדֵי דּוּפֵק דָּא ו' דַּפִּיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית
 (דַּפִּיקִין) פְּרָקִין דְּדְרוּעִין, וְרֹזָא דְמִלָּה (שם יד) יָדִיו גְּלִילֵי
 זָהָב מְמוּלָּאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַר"י ש"ש, בְּתַרִּין דְּרוּעִין
 שִׁית פְּרָקִין, וְכֻלְהוּ רְמִיזִין בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית דְאִיהוּ בְּר"א
 שִׁי"ת.

וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר פְּתַחִי לִי בְּאֶת ב', (תהלים קיח יט) פְּתַחוּ לִי
 שְׁעָרֵי צְדָקָה, (שם כד ז) שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם
 וְהִנְשְׂאוּ פְתַחֵי עוֹלָם וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבְגִין דָּא פְתַחִי
 לִי בְּאֶת ב', (שם קיח ב) זֶה הַשְּׁעַר לַיהוָה, וְדָא אֶת ב' מִן
 בְּרֵאשִׁית, אַחֲוֵתִי בְּאֶת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רַעֲיִתִי בְּאֶת ר'
 מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנְתִי בְּאֶת י' מִבְּרֵאשִׁית, תְּמַתִּי בְּאֶת ת'
 מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בְּאֶת ש' מִן בְּרֵאשִׁית, (נְמִלָּא טל,
 רֹזָא דְמִלָּה יְהוָה אַח"ד דְּסֻלִּיק לְחֶשְׁבֵּן ט"ל), דְּבַר אַחַר נְמִלָּא
 ט"ל בְּאַלְהֵי"ם, וּבִיָּה אִיהִי מְלִיאָה, בְּאֶן אֶתְר בְּיוֹמָא

שְׂבִיעָא דְאִיהוּ שְׂתִיתָא, וְעַל רִישֵׁיהּ י' עֶטְרָה כְּלִילָא
 מְעַשְׂרָה, י' אִיהִי טַפָּה דְאִתְמַשְׁכַּת מִן מוּחָא לְגַבֵּי ה'
 אֲפִיקֵי מַיִם, ו' רוּחָא דְנַפְיָא מֵאֲזֵן שְׂמָאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית
 דְהוּה נְפִיק מֵאֲזֵן שְׂמָאלָא דְלְבָא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוּר
 דְדוּד וְהוּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְעַלֵּיהּ אִתְמַר קוּל דְדוּדֵי דוּפֵק,
 דְבִקְדָמִיתָא אֲמַרְתּוּ ה' זְעִירָא אֲנִי יְשֻׁנָּה מִן י"ה, עַד
 דְאִתְעַר ו' לְגַבֵּי דְאִיהוּ רוּחַ, וּמִיָּד קוּל דְדוּדֵי דוּפֵק בְּשִׁית
 אֲתוּוֹן מִן בְּרֵאשִׁית, דְאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית תִּיבִין דְיַחוּדָא,
 וְאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית יוּמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוּד פְּתַחֵי לִי בְיוֹמָא קְדָמָא דְאִיהִי יְמִינָא, דְעַלֵּיהּ
 אִתְמַר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֶת יְדֵיךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי
 רְצוֹן, יְדֵיךָ יוּדִיךָ, דָּא י' דְאִיהוּ לִימִינָא, אַחוּתֵי בְיוֹמָא
 תְּנַיִנָא דְתַמָּן ה', יוּנְתֵי בְיוֹמָא תְּלִיתָא דְתַמָּן ו',
 שְׂרָאשֵׁי נְמָלָא טַל בְּיוֹמָא רְבִיעָא (נ"א תְּלִיתָא), דְאִיהוּ
 כְּלָלָא דְיו"ד ה"א וּא"ו דְאִיהוּ חוּשְׁבֵן ט"ל, וְדָא אִיהוּ
 גוּפָא וּבְרִית דְחֻשְׁבִּינָן חַד בְּחֻשְׁבָּן, דְאִיהוּ וּא"ו דְסָלִיק
 אַח"ד, ו' עֲלָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, ו' תְּתָא צְדִיק,
 א' אַחוּזֵי עַל תְּרוּיָהּ דְאִינוּן חַד.

קְוֻצוֹתֵי אֲלִין שִׁית קְצוֹת דְאִינוּן ה"א, שִׁית פְּרָקִין
 דְכְּלִילָן בְּתֵרִין שׁוּקִין, דְאִינוּן יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם
 שְׁשִׁי, דְעַלֵּיהּ אִתְמַר (שיר ח טז) שׁוּקֵי עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי

לִילָה דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה כְּלִילָא מִיּוֹד ה"א וּא"ו ה"א,
 וְאַמַּי אֶתְקֵרִיאַת לִילָה, דְּאִיהִי לִיל שַׁבַּת לִיל שְׁמוֹרִים,
 דְּאִיהִי וְדַאי לִיהו"ה, בְּהוֹצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עֵר בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֶתְמַר
 בֵּיהּ (שם ב יג) הַתְּאֲנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, דְּאֵינּוֹן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
 בְּל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה, בְּל"ב אֱלֹהִים דְּעוֹבְדָא
 (דף קו ע"ב) דְּבְרָא שִׁית, בְּל"ב דְּאִיהוּ ב' מִן בְּרָאשִׁית ל' מִן
 לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, (שיר ב יג) וְהַגְּפָנִים סְמִדְר נְתָנוּ רִיחַ אֱלִין
 בְּעֵלֵי מְצוֹת, קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יַפְתִּי וְלִכִּי לָךְ קוּמִי לָךְ
 בְּאוֹרֵייתָא דְּבִכְתָּב, יַפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּהִלְכָּה אוֹרֵייתָא
 דְּבַעַל פֶּה, וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה בְּתַלְתַּת מֵאָה וְשִׁתִּין וְחָמִשׁ
 פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, כְּחוּשְׁבֵּן אַתּוּן יִשְׁנָה, וְלִבִּי עֵר
 בְּרַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֵשֶׂה כְּחוּשְׁבֵּן וְלִבִּי וְר' מֵעַר, רְמוֹז
 דְּאֶתִּיהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא, מַאי ע' מִן עֵר דְּאִיהוּ
 בְּתוֹסְפֶת, דָּא עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (דברים לג
 כח) עֵין יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא דְּכָלִּיל פְּקוּדִין
 דְּעֵשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. דְּאֶתִּיהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא בֵּיהּ
 כְּלִילָן.

וְעוֹד קוּל דוּדֵי דוּפֵק דָּא עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ
 תוֹר"ה כְּלִיל תְּרִי"א, דְּאֶתִּיהִיב מְתָרִין דְּרוּעִין
 דְּתַמָּן אַבָּא וְאַיְמָא דְּאֵינּוֹן י"ה, וּבְהוֹן אֲשֶׁתְּלִים תוֹר"ה

דאיהו ו' פליל תרי"ג, ה' תתאה אורייתא דבעל פה
פלילא מכלהו אתוון, ובה אשתלים יהו"ה.

ועוד אני ישנה, שניה ודאי לחכמה דאיהי י', פד
אתרחק מיני רחימאי דאיהו ו', ורזא דמלא (משלי)

יהו"ה בחכמה יסד ארץ כוונן שמים בתבונה, בחכמה
דאיהו אבא י', יסד ברתא דאיהי ארץ, ה' זעירא הארץ
ודאי, כוונן שמים דא ו', בתבונה דא אימא עלאה,
דבינה אתקריאת לעילא פד איהי עם בעלה, תבונה
אתקריאת לתתא פד איהי עם ו', דאיהו בן, ו', ות'
דאיהו תפארת, אשתארת איהי ה' עמיה, ובההוא זמנא
דאת י' איהו עם אימא, ואיהו מרחק מינה, אתמר בה
אני ישנה (ואיהי שניה לה).

ועוד ישנה בגלותא, דלא דפיק בה, ובההוא זמנא
דייתי בעלה, קול דודי דופק דאיהו ו' רחימו
דילה, רוח צפונית נפיק לגבה דנשיב בכנור דוד, ורוח
דרומית מסטרא דימינא, ורוח אלהי"ם מרחפת על פני
המים, דאינון מים מסטרא דחסד דתמן חכמה.

ובזמנא דייתי פורקנא, דפיקו סליק ונחית כגוונא
דקרפן עולה ויורד, סליק ה' עלאה לגבי י',
ונחית ה' תתאה לגבי ו', ומה דתוה יהו"ו, אתחזר
יהו"ה, אבא עם אימא, ברא עם ברתא, ובגין דא אמר

נְבִיאָה (ירמיה ט כב) כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִתְהַלֵּל חֲכָם
בְּחֻכְמָתוֹ, דְּאִיהוּ לְיַמִּינָא בְּזַמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְרַחֵקָא מִשְׁכִּינְתֵיהּ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגְבוּרָתוֹ, דְתַמֵּן
גְבוּרָה בְּצַפּוֹן וְתַמֵּן עוֹתָרָא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (איוב לז כב)
מִצַּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה, וּבִגִּין דָּא וְאֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֲשָׂרוֹ,
(תַּמֵּן לְצַפּוֹן שְׁנַאֲמַר מִצַּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה), בְּזַמְנָא דָּאת ו' מְרַחֵקָא
מַה' דִּילֵיהּ, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֵּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶל וַיְדוּעַ
אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְגוֹמֵר, כִּד יְהֵא יְהוָה כְּדָקָא יְאוֹת
כָּל אוֹת בְּחִבְרָתָהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב כג) עֲצָם
מִעֲצָמִי וּבֶשֶׂר מִבֶּשֶׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה
זֹאת.

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, דָּא חֲכָמָה אָבִיו,
וּבִינָה אִמָּא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (משלי ב ג) כִּי אִם לִבְיַנָּה
תִּקְרָא, וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ דָּא ו' בֶּן, וּלְבַתֵּר דְּאֵתְדַבֵּק
בְּאֵתְתֵיהּ דְּאִיהוּ ה' וְהִיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד, וְדָא אִיהוּ קָרְבַן
עוֹלָה וַיּוֹרֵד, קָרְבַן קָרִיבוֹ דְּאֵתוּוֹן דְּמֵתְקָרְבִין י' עִם ה'
ו' עִם ה', וּבִגִּין דָּא קָרְבַן לִיהוָה, דְּאֵתְקָרִיבַת אֵתְתָא
לְבַעֲלָהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (ויקרא א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם
קָרְבַן לִיהוָה, מֵאִישׁ אָדָם דָּא יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
דְּאִיהוּ קָרִיבוֹ דְּאֵתוּוֹן, וּמָאן קָרִיב (דף קז ע"א) לְגַבֵּי אֵתוּוֹן,
דָּא עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת. בְּהַהוּא זַמְנָא דְפִיקוּ נְחִית

וּסְלִיק מֵאַרְבַּע דְּפִיקִין לְעֶשֶׂר, דְּפִיקוּ בְּאַרְבַּע אַתּוּון,
 סְלִיק בְּאַשָּׁא וְרוּחָא, וְנַחֲתִית בְּמִיָּא וְעַפְרָא, וְרוּזָא דְמַלְהָ
 (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ,
 עוֹלִים תְּרִי וְיוֹרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן מִים קִמְ"ץ, שְׁבִ"א אֵשׁ,
 חֲל"ם רוּחַ, שׁוּר"ק עֶפֶר מָאנָא דְכִלְהוּ, בְּגִין דְּקִמְ"ץ
 דְּאִיהוּ מִים י', בֵּיה סְלִיק ה' דְּאִיהִי לְשִׁמְאָלָא דְּאִיהִי
 שְׁבִ"א אֵשׁ, וְאַמַּי סְלִיק ה' בְּקִמְ"ץ, בְּגִין דְּתַמְן י' דְּאִיהִי
 חֲכָמָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ הָרוּזָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְיִהוּן
 י"ה בְּיַמִּינָא, ה' אִיהִי עִם אַבָּא, וְאִיהִי אֶרֶץ, נַחֲתִית
 לְשִׁמְאָלָא דְּתַמְן רוּחָא דְּאִיהוּ חֲל"ם, דְּאִיהוּ רוּחַ דְּנִשְׁבִּיב
 בְּאַזְן שְׁמַאָלָא דְּלְבָא, וְיִהוּן ו"ה בְּשִׁמְאָלָא לְקַבֵּל לְבָא,
 בְּתֵהוּא זְמַנָּא (יחזקאל א ב) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת
 יִלְכוּ.

כָּל נְבִיאֵי מַתְנַהֲגִין אַבְתְּרִיהּ, כְּעֶרְקִין דְּלְבָא
 דְּמַתְנַהֲגִין כְּלָהוּ בְּתֵר רוּחָא דְּלְבָא, וּמַאי נִיהוּ
 שְׁמ"ה דָּא מִשְׁ"ה, דְּאַתְמַר בֵּיה (קהלת א ו) הוֹלֵךְ אֶל דְּרוּם
 וְסוֹבֵב אֶל צְפוֹן וְגוֹמֵר, וְלְבַתֵּר דְּסְלִקִין תְּרִין וְנַחֲתִין
 תְּרִין, סְלִקִין (ארבע) דְּפִיקִין לְעֶשֶׂרָה, כְּגוּוּנָא דָּא יוֹד הָא
 וְאוּ הָא, בְּאֵת י' סְלִיק ה', וּבְאֵת ו' ה' תְּנִינָא, בְּא'
 סְלִיק י', דְּאִיהוּ בְּעֶשֶׂר אֶצְבָּעָן דִּידִין וּבְעֶשֶׂר אֶצְבָּעָן
 דְּרַגְלִין, כָּל אַתּוּון סְלִקִין בּוּא"ו דְּאִיהוּ אַח"ד, כְּחֻשְׁבּוֹן

אַר"ץ, דַּאִיְהִי שְׁכִינְתָא, סְלִיקַת לְנִקּוּדֵי לְחוּשְׁבֵן זְעִיר
 דְּחֲנוּף, קָמִץ י"ד, פֶּתַח כ', צְרִי י"ב, שְׁבֹא ו', סְגוּל
 ח"י, חֵלֶם ט"ו, חֵרֶק י"א, חֵירֶק בִּי י"ב, שְׂרֶק ו', שׁוּרֶק
 עִם ו' י"ב, (נ"א מָאִי גִיהוּ שׁוּרֶק אִיהוּ אַרְיָן), לְחֻשְׁבֵן זְעִיר
 דְּחֲנוּף, וְהֵאִי אִיהוּ חֻשְׁבֵן לְכָל נִקּוּדֵין לְחֻשְׁבֵן זְעִיר.
 אָמַר לִיָּה וְהֵא אֲתוּוֹן דִּיהוּ"ה דַּאִינוּן קָרְבַן עוֹלָה וַיּוֹרֵד,
 מָאֵן סְלִיק בְּקַדְמִיתָא וּמָאֵן נְחִית, ו' נְחִית
 בְּקַדְמִיתָא לְגַבִּי ה', וּלְבַתֵּר סְלִיק י' לְגַבִּי ה' עֲלָאָה,
 דְּהָכִי אוּקְמוּהּ מְאִירִי מִתְנִיתִין, לֹא אָבֹא בִירוּשָׁלַיִם שֶׁל
 מְעָלָה וְכוּ', לֹא יִיעוֹל י' בְּה' עֲלָאָה דַּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם
 דְּלְעִילָא, עַד דִּיעוֹל ו' בְּה' דַּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם דְּלְתַתָּא
 אַדְהָכִי הָא סָבֵא דְסָבִין קָא נְחִית, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא
 כָּלָה אִיְהִי בְּבִי מְרַעָא מְרַחֲמָהָא, צְרִיף
 לְאַתְעָרָא בְּדַפִּיקוּ דִּילָהּ יִתִיר, דְּהָא קוּל דְּוֹדֵי דוּפְקָ,
 קוּל רְחִימָהָא, דְּפִיק לְגַבְהָ בְּתִקִּיפּוּ סְגִי לְאַרְבַּע סְטָרִין,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב כֹּה (יחזקאל לו ט) אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע
 רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ, מִסְטָרָא דְאַוִיר קַדְמָאָה דַּאִיְהוּ קַדְמוֹן
 עַל כָּלָא, דְּפִיקוּ דְרוּחָא אִיְהוּ לַח, מִסְטָרָא דְחֲכָמָה אִיְהוּ
 קָר, מִסְטָרָא דַּאִימָא אִיְהוּ בְּחַמִּימוּ סְגִי, בְּגִין דְּאַוִיר
 קַדְמָאָה נְטִיל בְּעַמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא וְנְטִיל בְּצַדִּיק,
 וְחֲכָמָה דַּאִיְהוּ קָר נְטִיל בְּחֶסֶד וְנִצְחָה, וְאִימָא דַּאִיְהִי

חֲמִימָא נְטִילַת בְּגְבוּרָה וְהוּד, וּמִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא תַתְּאָה
 אִיהִי יְבֵשׁ, דְּאִיהִי אָרֶץ, דְּאִתְמַר בָּהּ (בראשית א י) וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיְבֵשָׁה אָרֶץ, וְהָא אֵינוֹן אַרְבַּע וְסֻלְקִין לַעֲשָׂר,
 בְּגוּוּנָא דְאַרְבַּע אַתּוּוֹן דְּאֵינוֹן יְהו"ה, דְּסֻלְקִין לַעֲשָׂר יוּד
 הָא וְאוּ הָא.

וּלְתַתְּא מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל נוּרִיא"ל רְפָא"ל, אֵינוֹן
 לְבוּשִׁין לְאַרְבַּע רוּחִין, דְּאִתְמַר בְּהוּ (ישעיה יא ב)
 רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ
 דַּעַת וַיִּרְאֵת יְהו"ה, רוּחַ יְהו"ה דָּא אַוִּיר קַדְמָאָה, רוּחַ
 חֲכָמָה וּבִינָה תְרִין סְפִירָן אַבְתְּרִיה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה
 יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת יְהו"ה דָּא עַמּוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא וּמְלָכוּת.

וְהַרְיָחוּ בַיִּרְאֵת יְהו"ה דָּא רִיחַ נִיחַח, וּמְאִי נִיהוּ רִיחַ
 נִיחַח דָּא צְדִיק דְּבִיה נִיחַחָא, דְּנַח אִישׁ צְדִיק,
 אֲשֶׁה לִיהוּ דָּא נְצַח וְהוּד, עַלֵייהו אִתְמַר (במדבר כח ב) אֶת
 קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאֲשִׁי, אֲשִׁי יְהו"ה אִתְקַרִיאוּ, עַלֵייהו
 אִתְמַר (שיר ב ה) סִמְכוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת, (ישעיה כד טו) עַל כֵּן
 בְּאוּרִים כְּבִדּוּ יְהו"ה, (שיר ז ט) וְרִיחַ אַפְּךָ פַתְפוּחִים, (משלי
 כה יא) תְּפוּחֵי זָהָב בְּמִשְׁפִּיּוֹת כֶּסֶף, וְאֵינוֹן תְּרֵי אוּפְנֵי
 הַמְּרַכְּבָה, דְּתַלְת דְּרָגִין אֵינוֹן, שְׂרָפִים וְחִיּוֹת וְאוּפְנֵי
 קַדְשׁ, שְׂרָפִים תְּרִין דְּרוּעִין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, חִיּוֹת גּוּפָא

וּבְרִית, אוֹפְנִים תִּרְיִן (דף קז ע"ב) שׁוֹקִין, מְרַכְּבָה דְכְּלָהּוּ
 שְׂכִינָהּ, בְּגִין דְּאִינוּן שִׁית תִּיקוּנִין מִסְטָרָא דָּאת ו',
 דְּאִיהוּ רוּחָא קְדִישָׁא (נ"א דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא). דְּדַפִּיק
 וּמַנְשִׁיב בְּכְלָהּוּ.

מְלָכוּת מְרַכְּבָה דִּילָהּ כְּלִילָא מֵאַרְבַּע רוּחִין, וְדָא אִיהוּ
 רְזָא דוּ פְּרָצוּפִין, דְּאִינוּן עֶשְׂרָה דְּפִיקִין,
 דְּאִינוּן ה' דְּנַפְיָא מְלָבָא, דְּאִיהוּ הַבֵּל ה' ל"ב, ד' אַרְבַּע
 מַחְנוֹת, ד' חֵיות לְכֶסֶּא, ו' שִׁית דְּרָגִין, דְּאִינוּן שֵׁשׁ
 מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, דְּמַתְמָן כָּל נְשֻׁמְתִין בְּאַרְחָא אֲצִילוֹת,
 וְלֹא אִיהוּ הַאי כְּרִסְיָא בְּאַרְחָא בְּרִיאָה, אֶלָּא בְּאַרְחָא
 אֲצִילוֹת, דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי כְּפֹא כְּבוֹד מְרוֹם
 מֵרָאשׁוֹן (ירמיה יז יב) דְּאִיהוּ מְלָכוּת

וּבְהוֹן יְהוּ"ו הַהִי"ו (ס"א הַהוּ"י) אֶתְלַבֵּשׁ בְּשִׁית סְפִירָן,
 דְּאִינוּן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, י' אֶתְלַבֵּשׁ בְּחַכְמָה
 וְסֻלְיָא לְעֶשְׂרָה, דְּאִינוּן עֶשֶׂר גְּלָגְלִים דְּכְרִסְיָא, א
 לְעִילָא דְמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה, וְדָא אֲוִיר
 קְדָמוֹן, ה' זְעִירָא אִיהִי לְיַמִּינָא, וְחַכְמָה לְיַמִּינָא נְטִיר
 לָהּ, וּבַהֲאִי אֶתֶר יְהוּ"ה בְּחַכְמָה יֶסֶד אֲרִץ, (משלי ג ט) ה'
 לְשִׁמְאֵלָא אֵשׁ עַל לְבָא, ו' רוּחָא דְנִשְׁיב לְגַבָּהּ, וּבְעֵי
 רַחְמֵי מִינָהּ דְלָא אוּקִידַת עֲלֵמָא, בְּגִין דְּגַרְמֵי לָהּ
 דְּאֶתְרַחֲקָא מִבְּעָלָהּ, וּמֵאַרְיָךְ רוּגְזָהּ.

וּלְזַמְנֵיךָ דֵּי־יְתִי פּוֹרְקָנָא, אַתְּמַר לְגַבֵּי ו' דְּאִיהוּ דְּרָגָא
 דְּמִשָּׁה, מוֹלִיךְ לִימֵין מִשָּׁה (ישעיה סג יב), לְסַמְכָא
 ה' דִּילִיָּה בִּימֵינָא, וְדָא אִיהוּ חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבֵי עַד הַבְּקָר,
 בְּקָר דְּאַבְרָהָם, י' אֲזִיל לְשִׁמְאֵלָא וְזָקִיף לָהּ דִּילִיָּה, וְדָא
 אִיהוּ קָרְבֵן עוֹלָה וְיוֹרֵד, וְרִזָּא דְּמִלָּה, יַעֲקֹב בְּהַאי אַתְּרָא
 שְׂכַל אֶת יָדָיו, וְלַחֲפִימָא בְּרַמֵּינָא.

אַתְּחִינּוּר י"ה לְשִׁמְאֵלָא, דְּאִינוּן שְׁמוֹר, ו"ה לִימֵינָא
 דְּאִינוּן זְכוֹר, וְדָא אִיהוּ זֶה שְׁמִי וְזֶה זְכוֹרִי (שמות

ג טו) י"ה עִם שְׁמִי שְׁסָ"ה לְשִׁמְאֵלָא, ו"ה עִם זְכוֹרִי רַמֵּ"ח
 לִימֵינָא, בַּפֶּסַח יְהוֹן ו"ה לִימֵינָא, בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה י"ה
 לְשִׁמְאֵלָא, שְׁבוּעוֹת אֶחָד בְּתַרְוֵייהוּ וְדָא עֲמוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית כט כז) מִלָּא שְׁבוּעַ
 זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַם אֶת זֹאת, בֵּיהּ אֲשַׁתְּלִים יְהוּ"ה, וְעַם
 כָּל דָּא לָא יְהֵא שְׁלָם אֶלָּא בְּבֵת זְוֹגִיָּה דְּאִיהִי אַדְנִי,
 וּבְאֵן אַתְּרָא בְּסוּפָה, דְּאִיהוּ כ"ו ה"ס דְּאִיהִי יֵאֱהָדוּנָה י,
 וְרִזָּא דְּמִלָּה וַיִּבֵּא יַעֲקֹב שְׁלָם (שם לג יח) בֵּיהוּ"ה, מִיַּד וַיִּבֶן
 לוֹ בַּיִת דָּא סוּפָה, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (שם יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע
 סִכְתָּה וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת.

בְּהַהוּא זְמַנָּא, מַה דְּהוּה אַנִּי יִשְׁנָה בְּגָלוּתָא, דְּאַסְתְּלַק
 דְּפִיקוּ דִּילָהּ שְׁלִימוּ דִּילָהּ, בְּהַהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר
 בְּשִׁכְיַנְתָּא וְלִבֵּי עַר, לְאַתְּעֲרוּתָא דְּפוֹרְקָנָא, וּבְהַהוּא

זְמַנָּא נְשִׁיב רוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּהָ, דְבְזִמְנָא דְרוּחָא
 דְקוּדְשָׁא לָא נְשִׁיב רוּחַ סְעָרָה נְשִׁיב, בְּאוּדְנָא שְׂמָאלָא
 דְלְבָא, וַיְכִיל לְמַטְעֵי עֲלָמָא

וְהָאִי אִיהוּ דְאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א ד) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה
 מִן הַצָּפוֹן, דְסָעִיר גּוֹפִיָּה דְבַר נֶשׁ, דְאַתְמַר בֵּיהּ
 (ירמיה א יד) מִצָּפוֹן תִּפְתָּח הַרְעָה, וּבִתְהוּא זְמַנָּא שְׁלֹטִין
 בְּעֲלָמָא כָּל רוּחִין וְשִׁדִּין וּמְזִיקִין בִּישִׁין דְמַחְבְּלִין עֲלָמָא
 דְאִינוּן מְלָאכֵי חֲבָלָה, וְדָא דְפִיקוּ דְמַרְעָא דְסָלִיק
 בְּאִשָּׁא דְגִיְהֵנָם דְאִיהִי מָרָה, וּמְחַמֵּם לְגוֹפִיָּה דְבַר נֶשׁ,
 וּבִיהּ וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, (שמות א יד) דְאַבְרִין דְאִינוּן
 יִשְׂרָאֵל, בְּעִבּוּדָה קָשָׁה דָּא כְּבֵד, דְאִיהוּ כְּבֵד עַל עֶרְקִין
 (דְמָרָה) דְדָמָא, בְּחֶמֶר וּבְלִבְנִים דָּא לִיחָא חוּוּרָא, דְאִיהִי
 כְּבֵדָה עַל בַּר נֶשׁ, וּמִינָה יִתּוּן לִיהּ כְּפָה מַרְעִין בִּישִׁין,
 דְאִינוּן מֵיִם הַזְּדוּנִים דְמַתְגַּבְּרִין עַל אַבְרִין דִּילִיָּה.

וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשָׂדָה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא, דְאַתְמַר בֵּיהּ
 (בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שָׂדָה, וּמֵאִי נִיהוּ
 דְפִיקוּ דְדָמָא רוּחַ סְעָרָה, דְאַתְגַּבְּר בֵּיהּ דְמָא דְעֶרְקִין
 דְכְּבֵד, דְאִיהוּ עֲשׂוּ הוּא אָדוּם (שם לו א), דְעֶרְקִין דִּילִיָּה כִּי
 רְגָלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשֹׁפֹךְ דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ (שמות א יד), דְפִיקוּ בְמָרָה אוּכְמָא, דְאִיהוּ
 יָבֵשׁ בְּרִיקְנִיא, וּבְגִין דָּא אַתְמַר בֵּיהּ בְּפָרֶךְ.

וְכִד אֶתְעֵבֵר רוּחַ סְעָרָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (זכריה יג ב) וְאֵת
 רוּחַ הַטּוֹמָאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ, אֶתְעַר דְּפִיקוּ
 בְּהוּא רוּחָא, עֲלִיָּה אֶתְמַר (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם
 נִעְשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צִבְאָם, בְּהוּא זְמָנָא הַבְּלִים
 דְּצִלוֹתֵין סְלָקִין בֵּיה בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא לְגַבֵּי עֵילָא,
 וְיִתְעַרוּ לְגַבֵּיִיהוּ הַבְּלִים עֲלָאִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּ (דף קז ע"א)
 כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כּו', דְּאִיהוּ
 הַבֵּל דְּלָבָא דְשְׁכִינְתָא קְדִישָׁא, לְהַב הַמְזֻבַּח, וּמִד
 דְּסִלִּיקַת בְּהַבְּלִים דְּפּוֹמִיִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּצִלוֹתֵין, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר ג ו)
 מִי בְּזֹאת עוֹלָה וְדָאִי

וּבְגִין דָּא אֵית הַבֵּל וְאֵית הַבֵּל, אֵית הַבֵּל דְּאֶתְמַר בֵּיה
 (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, וְאֵית הַבֵּל
 דְּצִלוֹתֵין וּפּוֹלְחָנִין טָבִין, וְאֵית הַבֵּל דְּמַלִּין בְּטַלִּין מַלִּין
 רִיקָנִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הַבֵּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
 תַעְתּוּעִים בְּעֵת פְּקוּדָתָם יֵאבְדוּ, מֵאִי בְּעֵת פְּקוּדָתָם,
 אֶלָּא בְּזְמָנָא דְאֶתִי פּוֹרְקָנָא וּפְקוּדָה לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ
 מַעְלָמָא, הַבֵּל תַעְתּוּעִים דְּתוּעִים לְבַנֵּי נְשָׂא, וְרוּחָא
 דְּקוּדְשָׁא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא, דְּאִיהוּ דְּפִיקוּ דְּאֶתְמַר בֵּיה (שיר ה
 ב) קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגִלְגָּלִי יִמָּא, דְּסִפִּינָה
 דְּאִיהִי לָבָא, וְכָל גְּלִיָּא עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר, (יחזקאל א ב) אֵל אֲשֶׁר

יְהִי שָׁמָּה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, וּבְהוֹן הַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב,
 רְצוּא תְרִין וְשׁוּב תְרִין, וְאִינוּן יְהו"ה, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שם לז
 ט) כֹּה אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ.

שְׂכִינְתָא עֲלֵה אֶתְמַר (ירמיה ה כב) אֲשֶׁר שִׁמְתִי חוּל גְּבוּל
 לַיָּם, וְאִיהוּ תְּחוּמָא דְכְּלָהוּ, כְּגוּוּנָא דְתַחוּם
 שִׁבְתָּ, וְכַד רְצִין גְּלִין בְּאַרְבַּע רוּחוֹן, מִיַּד דְּתַחְזִין
 שְׂכִינְתָא דְאִיהוּ חוּל לֵב (נ"א לַיָּם), דְּאִיהִי חוּל דְּאֶסְחָר
 לַיָּמָא, אֶתְמַר בְּהוֹן וְשׁוּב, חֲזָרָאן לְאֶתְרֵיהוּ, וְאֵלִין
 אַרְבַּע רוּחוֹן כַּד נְפָקִי מִן לְבָא, תְּנוּעָה דְלֵהוֹן אִיהוּ
 לְאַרְבַּע סְטְרִין דְּסַפִּינָה, תְרִין בְּתֵרִין כְּנַפֵּי רִיָּאָה, וְתֵרִין
 בְּתֵרֵי בְּתֵי לְבָא, וְתְנוּעָה דְדְפִיקוּ דְרוּחָא עֲבִיד
 תְּנוּעָתִיהָ, וְדְפִיק בְּנְקוּדָה אַחַת אוּ תְרִין אוּ תֵלַת,
 וְאֶתְחַזַּר לְאֶתְרֵיהָ, וּבְנְקוּדִין דְדְפִיק אֶשְׁתְּמוּדַע דְפִיקוּ,
 לְזִמְנִין דְפִיק זְמָנָא חֲדָא וְאֶתְחַזַּר לְאֶתְרֵיהָ, וְדְפִיקוּ דָא
 אֶשְׁתְּמוּדַע בְּנְקוּדִין דְאֶוּרֵיָתָא, בְּהֵהוּא זְמָנָא דְדְפִיק
 בְּנְקוּדָה חֲדָא לְתַתָּא אִיהִי חִיר"ק, וְאִם הִיא לְעֵילָא אִיהִי
 חֵל"ם, כַּד אִיהִי בְּאַמְצָעֵיתָא אִיהוּ שׁוּר"ק, אִם הִיא
 לְעֵילָא אַחְזִי דְאֶתְגַּבַּר אֶשָּׂא דְאִיהוּ חָם וְיִבֵּשׁ וְאִיהוּ קָל,
 דְעֵלִיָּה אֶתְמַר (ויקרא ו ב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, וְאִם הוּא דְפִיק
 נְקוּדָה לְתַתָּא אִיהוּ חֵר"ק, וְנִחִית בְּמִיָּא דְאִיהוּ קָר וְלַח

וְאִיהוּ כְּבֵד, וְאִי דְפִיק נְקוּדָה בְּאַמְצְעִיתָא שְׂר"ק דְנִשְׁיב
 (נ"א דְנַחֲתִית) בְּרוּחָא עַל מֵיא, וְאַחִיד בְּתַרוּיֵיהוּ וְאִיהוּ חַם
 וְלַח.

וְהֵאֵי אִיהוּ דְנִקִּיד זְמַנָּא חֲדָא לְעֵילָא וְאַסְתִּלַּק דְפִיקוּ,
 אוּ דְפִיק זְמַנָּא חֲדָא לְתַתָּא וְאַסְתִּלַּק דְפִיקוּ, אוּ
 דְפִיק זְמַנָּא חֲדָא בְּאַמְצְעִיתָא וְאַסְתִּלַּק דְפִיקוּ, וְאִם
 דְפִיק תְּרִי זְמַנֵּי דָא בְּתַר דָּא וְאַסְתִּלַּק דְפִיקוּ, הָא אֵינוּן
 צַר"י דְדְפִיקוּ דְלֵהוּן שְׁוִין, אֲבָל דְפִיק נְקוּדָה חֲדָא
 לְעֵילָא וְנְקוּדָה חֲדָא לְתַתָּא דָּא בְּתַר דָּא אֵינוּן שְׁב"א,
 וְתַרִּין נְקוּדִין, אֵינוּן אִשׁ וַיְמִים, לְזַמְנִין דָּא סְלִיק וְדָא
 נַחֲתִית, כְּגוֹן אֶת הַמָּאוֹר הַגְּדוֹל (לְמַמְשְׁלַת הַיּוֹם) וְאֶת הַמָּאוֹר
 הַקָּטָן (לְמַמְשְׁלַת הַלַּיְלָה), (בְּרֵאשִׁית א טז) וְלְזַמְנִין אֵינוּן שְׁוִין
 וְאֵינוּן שְׁמַיִם אִשׁ וַיְמִים, וְלְזַמְנִין דְפִיק תְּלַת דְפִיקִין חַד
 לְעֵילָא וּבִתְרֵיהּ תְּנַיִנָּא בְּאַמְצְעִיתָא וּבִתְרֵיהּ תְּלִיתָא
 לְתַתָּא, הָא תְּלַת יְסוּדִין יִתְעָרוּן בֵּיהּ דְאֵינוּן אִשׁ וַיְמִים
 וְרוּחַ בְּאַמְצְעִיתָא וְדָא שְׂר"ק, וְאִם דְפִיק תְּרִין דְפִיקִין
 שְׁוִין דָּא בְּתַר דָּא וְנְקוּדָה בְּתַר תְּרִין לְתַתָּא הָא אֵינוּן
 סְגוּ"ל, דְאֵינוּן מַיִם וְאִשׁ רוּחַ לְתַתָּא, וְלְזַמְנִין דְפִיקוּ
 בְּפוּתֵיא בְּאַרְיִכוּ דָּא פֶּת"ח, וְלְזַמְנִין דְפִיק בְּאַרְיִכוּ וְנִקִּיד
 נְקוּדָה אֲבִתְרֵיהּ דָּא קַמ"ץ, בְּאַרְיִכוּ אַחְזֵי רַחֲמֵי.

אִם זְכוּ דְפִיקוּ דְפִיק בְּאַלִּין נְקוּדִין תְּשַׁע, שְׁכִינְתָּא

מָאנָא לְכֻלְהוּ עֲשִׂירִית לֹון, בְּגִין דְּבָהּ כְּלִילָן כָּל אַתְוּוֹן,
 וְאַתְוּוֹן אִינוּן לְגַבֵּי נְקוּדִין כְּגוּפָא לְגַבֵּי רוּחָא, וּבִין כָּל
 דְּפִיקוּ וּדְפִיקוּ (י' שְׁעוּרִיה דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה), ו' שְׁעוּרִיה
 דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה. (דף קח ע"ב) וְכַד נְקוּדִין דְּפִקִין בֵּיהּ,
 אִינוּן דְּפִקִין כְּלָהוּ דְּפִיקִין בְּנִיחָא בְּרַחֲמֵי, וְכַד לִית תַּמָּן
 ו' דְּפִקִין בְּמַהֲרֹו, וְאִינוּן דִּינִין דְּפִיקִין דְּדוּחְקָא בְּתַר
 דוּחְקָא, וְאִינוּן (ירמיה ל ז) עֵת צָרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמָּנָה
 יוֹשִׁעַ.

וּמָאנָא דְּנְקוּדִין אִיהוּ נֶפֶשׁ, נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּתַר עַל
 כְּלָהוּ, וּמִינָה כְּתָרִין, דְּאִינוּן טַעֲמֵי תְּנוּעָה
 דְּנְקוּדִין וְאַתְוּוֹן, וְאִיהִי תְּלִיא בְּמַחְשַׁבְתָּא, וּנְקוּדִין
 תְּלִיין בְּאַמִּירָה, אַתְוּוֹן בְּעֲשִׂיָּה, וְדָא אִיהוּ אוֹמֵר
 וְעוֹשָׂה, מְסֻטְרָא דִּימִינָא אַמִּירָה, מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא
 עֲשִׂיָּה, עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָּהוּ אוֹמֵר
 וְעוֹשָׂה, וּבְמַאי אוֹמֵר וְעוֹשָׂה, בְּהוּיָּה, דְּאַתְמַר בָּהּ (בראשית
 א ג) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר יְהִי י' בְּאוֹר וְאַתְעֲבִיד
 אוֹר דְּאַחִיד בְּתְרוּיָּהוּ בְּעֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא.

וְאִית דְּפִיקוּ דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, דְּמַהֲאֵי אַתְר יִצְר
 טוֹב וַיִּצְר רַע, וְאִיהוּ רְזָא דְּלֵהֵט הַחֶרֶב הַמְתֵּהֲפֹכֶת
 (שם ג כד), דְּאַתְהַפֵּךְ מִמָּטָה לְנַחֲשׁ וּמִנַּחֲשׁ לְמָטָה, דְּפִיקוּ
 דְּיִצְר הַטוֹב אַחֲזִי בְּרִיאוּתָא וְאַסּוּוּתָא דְּכָל אַבְרִין,

וּדְפִיקוּ דִּיצַר הָרַע אַחְזֵי מַרְעָא דְכָל אַבְרִין דְּגּוּפָא, וְכָל
 מָאן דְּאֵלִים גָּבַר, אִי מִתְּגַבְרִין זְכוּוֹן אֶתְהַפֵּךְ מִנְחָשׁ
 לַמָּטָה, וּמִיַּד מָטָה כְּלַפֵּי חֶסֶד וְכָל גּוּפָא אֶתְסִי, וְאִם
 מִתְּגַבְרִין חוּבִין אֶתְהַפֵּךְ מִמָּטָה לְנִחָשׁ וְנִשְׁיךְ כָּל אַבְרִין
 בְּכַמָּה נְשִׁיכִין דְּכֵאִיבִין וּמַרְעִין, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר
 בְּדְפִיקוּ, אִין קוּל עֲנוּת גְּבוּרָה וְאִין קוּל עֲנוּת חֵלוּשָׁה
 קוּל עֲנוּת אָנְכִי שְׁמַע (שמות לב יח), קוּל דְּעֲנוּיָא קוּל
 דְּדְפִיקוּ דְּבִי מַרְעָא דְּגְלוּתָא אָנְכִי שְׁמַע.

וְאִית דְּפִיקוּ מֵאִלְנָא דְּאִיהוּ בִּישׁ, לִית בֵּיה טַב כְּלָל,
 דְּמַנִּיה נְפִיק רוּחַ סְעָרָה, דְּאֶסְעִיר בֵּיה גּוּפִיה דְּבַר
 נֶשׁ, וְאֶתְמַר בֵּיה (מלכים א יט יא) רוּחַ חָזַק מְפָרֵק הָרִים,
 דְּאִינוּן גְּרָמִין דְּגּוּפָא, וּמִשְׁבַּר סְלָעִים, דְּאִינוּן צְלָעוֹת
 דְּגּוּפָא דְּאִינוּן כְּגוּוּנָא דְּסְלָעִים, וְהֵאֵי אִיהוּ נְפִיק בְּזִדּוֹן
 וְלִית לִיה מִשְׁקַל וְשְׁעוֹר, וּבֵיה (יונה א ד) וְהֶאֱנִיָּה דְּאִיהוּ
 גּוּפָא חֲשֻׁבָה לְהַשְׁבַּר, וְהֵאֵי דְּפִיקוּ סְלִיק וְנִחִית בְּגִלֵּי
 יַמָּא, דְּאִינוּן עֶשֶׂר כְּתָרִין תְּתָאִין, כְּגוּוּנָא דְּאִיהִי מְלָכוּת
 קַדִּישָׁא הָכִי אִיהוּ מְלָכוּת חֵיִבָּא, כְּגוּוּנָא דְּמִלָּה הָכִי
 אִיהִי עֲרָלָה, דְּתַמָּן סַמְא"ל עֲרַל, וּבֵת זוּגִיָּה עֲרָלָה, נְחָשׁ
 וְאֶשֶׁת זְנוּנִים.

לְקַבֵּל תְּרֵי יָרְכִי קְשׁוּט מְסֻטְרָא דְּמִסְאָבוּ תַּאוּמִיא"ל
 תוּמִיא"ל, וְלְקַבֵּלִיָּהוּ אֶתְמַר (שמות טו ה) תְּהוּמוֹת

יְכַסִּימוּ יָרְדוּ בְּמִצּוֹלוֹת כְּמוֹ אָבוֹן, לְקַבֵּל עֲמוּדָא
 דְּאִמְצָעִיתָא אִיהוּ עוּגִיא"ל דְּמִתְמָן עוּג מְלָךְ הַבְּשָׁן,
 מִסְטָרָא דְתִרִין דְּרוּעִין אֵינוֹן (אגניא"ל) עוּזִיאַל, אגגִּיאַל
 מִתְמָן אַגַּג, וּבֵיהּ פִּי גָאָה גָאָה סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בֵּימָּ (שם)
 א, עוּזִיאַל"ל, מִתְמָן עֲזֹאוֹל, וּמִתְמָן עוּזִיאַל וְעוּזִיאַל"ל,
 וְאִיהוּ חוּרִיאַל"ל, יְכַרְסֵּמְנָה חוּזִיר מִיַּעַר (תהלים פ יד), וְעֲלִיהּ
 אֲתִמַּר (בראשית כז מ) וְעַל חֲרָבָךְ תַּחֲיֶה, וְאִיהוּ שְׁעִרִיאַל"ל,
 דְּמִתְמָן רוּחַ סְעָרָה, וְאִיהוּ עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִתְמָן שְׁעָר
 בְּאִשָּׁה עֲרוּה, וְעֲלִיהּ אֲתִקַּף הֵהוּא דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ (שמות טו ב)
 עֲזִי וּזְמַרְתִּי יָ"ה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, יְהו"ה אִישׁ מְלַחֲמָה
 יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוֹמֵר.

לְקַבֵּל בֵּינָה דְּאֲתִמַּר בָּהּ אֵלֶּךָ בֵּינָה, אֵלִין אֱלוֹפִי עֵשׂוֹ,
 לְקַבֵּל חֲכָמָה אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אָוֹן, לְעִילָא
 כְּתִרִיאַל"ל (נ"א כרתיא"ל) לְקַבֵּל פֶּתֶר עֲלִיוֹן, וּמִתְמָן פֶּתֶר
 לְכָל אֵלִין דְּעֵבְרִין עַל אוּרִיתָא, וְאֵינוֹן פֶּתֶרִין תַּתְּאִין
 אֵינוֹן קְלִיפִין לְעֵשֶׂר סְפִירוֹן, וְעֵשֶׂר סְפִירוֹן מוּחָא
 בְּגוּיָיהוּ, וְאֵלִין קְלִיפִין אֵינוֹן מְחִיצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל
 לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּאֵלִין קְלִיפִין מִתְלַבֵּשׁ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהּ, לְקַיְמָא בְּשְׂכִינְתִּיהּ (תהלים קג יט)
 וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקַיְמָא בֵּיהּ (שם מז ח) כִּי מְלָךְ עַל
 כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, אֲבָל לְעִילָא בְּאֲתִרִיהּ אֲתִמַּר (שם ח ה)

לא יגורך רע, אלא קליפין דיליה לעילא אינון לבושין
מכמה גוונין שפירין דנהורא, דמנהון אתפשט קודשא
ברוך הוא בגלותא, ואתלבש באלין אחרנין, בגין
לנטרא לישראל, דאינון מתלבשין באלין קליפין, ודא
איהו (ישעיה סג ט) בכל צרתם לו צר (ד קט ע"א) וכו', בקדמיתא
יהב לון בידא דשליח דאיהו גבריאל, ולא הוה מזונא
לסמאל ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין
חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכביכול אתי ליה
על ידי דקודשא ברוך הוא, להאי אם ישראל אזלין
בארח מישר ומקיימין אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס
ושלום לא מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר
כתרין בידוי דסמאל, ולא צריך מזונא לא מידא
דקודשא ברוך הוא, כל שכן משליחא דיליה, ודא
לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי ואני עשיתני, בגין
דחזא כתרין נוכראין בידא דסמאל, דבקדמיתא פד
הו כתרין תתאין בידא דקודשא ברוך הוא, מה כתיב
בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה
נקרא עליך, ובזמנא דאינון כתרין נוכראין בידא
דסמאל, לא דחלין אומין דעלמא מישראל, ועבדין
בהו פרעותיהו, עד שעתא דפורקנא דיתקיים בהו
(זכריה יג ב) ואת רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין

גְרָמִין אֶפְרָשׁוּתָא בֵּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל,
 וְדָא אִיהוּ רְזָא פִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵיכֶם
 לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם (ישעיה נט ב), וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 לְאַעְבְּרָא אֵלֶיךָ קְלִיפִין, וְלֹא תִחַזַּק לְיִשְׂרָאֵל בְּמוֹחָא
 מְלָגָאוּ, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (שם ל ב) וְלֹא יִפְנֶה עוֹד מוֹרִיךְ
 וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ, וְלֹא יִהְיֶה מְחִיצָה בֵּין
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וּבֵין יִשְׂרָאֵל.

וּבְזִמְנָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן מִתְלַבְּשֵׁן בְּאֵלֶיךָ קְלִיפִין, אֵלֶיךָ
 דִּידְעִין בְּקְלִיפִין עֲבָדִין אִוְמָאָה בְּשִׁמְהָן
 וּבְהַוִּיּוֹת דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאֵלֶיךָ קְלִיפִין וּבְטָלִין
 גְזֵרָה, וְעַל אֵלֶיךָ קְלִיפִין אָמְרוּ דְצָרִיךְ הַבְּדִלָה, דְקוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן בְּיוֹמֵי דְחוֹל, וּבְשַׁבַּת אֶתְפַּשֵּׁט
 מִנְהוֹן וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי דְקֹדֶשׁ, וְעֲשֶׂרָה לְבוּשֵׁי אֵינוֹן
 דְקֹדֶשׁ, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאֵין
 עִמּוֹ אֵל יָכָר, בְּדָד עֲשֶׂר, כְּחוֹשְׁבֵן עֲשֶׂר קְלִיפוֹת דְחוֹל,
 כִּד אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אֶתְמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מְחוּץ לְמַחֲנֶה
 מוֹשְׁבוֹ, בְּהֵיא קְלִיפָה דְגָרִים בַּר נֶשׁ לְאֶתְלַבֵּשׁ אֵשׁ ה'
 בֵּיהּ נָטִיל נִוְקָמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת אֵשׁ יְהו"ה
 אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְיֵנוּ בְּהַבְּדִלָה
 הַמְבְּדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ, דְלֹא יִחַבֵּר
 קְלִיפִין דְחוֹל לְקְלִיפִין דְקֹדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון תְּעֲרוּבַת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׁדָךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים וּבְגַד כְּלָאִים
 שְׁעֵטְנֹו, וְכָל מֵאֵן דְּעָרַב לֹוֹן אֶתְמַר בֵּיהּ (במדבר יט כ)
 אֶת מְקַדְשׁ יְהוָה טַמֵּא וְגוֹמֵר, דְּבִשְׁבַת דְּאֶתְפַּשְׁט
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מֵאֲלִין לְבוּשֵׁין וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁין
 דְּקוּדְשָׁא, לָא צָרִיךְ לְקַרְבָּא קְדָמוּהֵי (נ"א קְדָמִיהוֹן)
 לְבוּשֵׁין דְּחוּל, דְּמוּחָא לָא מְקַבֵּל טוּמְאָה, הֵדָא הוּא
 דְּכַתִּיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כָּאֵשׁ נָאִם יְהוָה, דְּבִיהּ
 לָא יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא שׁוּם עִירוּב, אֶלָּא בְּלְבוּשֵׁין
 דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא, וּבְגִינֵיהּ
 מְנִי לְמַעַבְדַּת הַבְּדִלָה, דְּלִתְתָּא אִית אֵילָנָא מְעוֹרְב טוֹב
 וְרַע כְּלָאִים, וְעָלִיהּ אֶתְמַר (בראשית ב יז) וַיַּעַץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּהָהוּא מוּחָא דִּילֵיהּ
 בְּבְרִיאָה, יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא עֲמִיהּ קְלִיפָה, אֲבָל מוּחָא
 דְּאִיהּ נְהוּרָא בְּאַרְחָא אֲצִילוֹת לָא יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא עֲמִיהּ
 (נ"א בִּיהּ) שׁוּם תְּעָרוּבַת.

וְאִית אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע דְּקְלִיפִין, דְּאֵינּוֹן גְּרַעֲיִנִין
 אֵינּוֹן מְלָגָאוּ רַע, וּמוּחָא דְּקִיק מְלָבָר טוֹב, וְאִית
 דְּמוּחָא דְּקִיקָא מְלָבָר טַב וּמוּחָא סְגִי בִישׁ מְלָגָאוּ, כְּגוֹן
 דְּהָבָא וְכֶסֶפָא זְעִיר מְצוּפָה מְלָבָר, וְעוּפְרַת סִיגִים
 מְלָגָאוּ, דָּא מוּנִיטָא דְּשַׁקָּרָא, פּוּמִיָּה טַב וְלִבִּיהּ בִישׁ,

וְאִית דְּאִיהוּ קְלִיפָּה מְלָבָר וּמוּחָא מְלָגָאוּ, וְעַלֵּיהוּ
אֲתַמַּר גּוֹלֵל אֹר מְפִי חֶשֶׁךְ וְחֶשֶׁךְ מְפִי אֹר.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעֵבוּדָה זָרָה, דְלִית לֵיהּ מוּחָא
אֶלָּא קְלִיפָּה מְלָגָאוּ וּמְלָבָר, וְעַלֵּיהּ אֲתַמַּר (תהלים

א ד) לֹא כֵן הִרְשָׁעִים כִּי אִם כַּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ,
וְאִיהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין אוּמִין דְעֵלְמָא קָדָם עֵבוּדָה זָרָה,
דְּאִיבָא דִּילֵיהּ מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִּיִּיתִי
מִלְכָּא מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲבָרָא

כָּל אֵלִין קְלִיפִין לְעֵילָא וְאִמְצָעִיתָא וְתַתָּא, וְלֹא יִהְיֶה
עֲרֻבוּבֵיָא בְּפַמְלֵיָא דְלְעֵילָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (דבריים לב יב)

יְהוּ"ה בְּדַד יִנְחֲנוּ לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוּ אֵל נִכְר, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא (בראשית ד ב) וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, אִיתוֹסֵף רוּחָא דְקוּדְשָׁא

עַל יִשְׂרָאֵל, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (יחזקאל לו כו) וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב
חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם,

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רבי אלעזר ורבי יוסי הוו אזלי בארְחָא, אַזְדַּמְן רַבִּי אֶלְעָאִי עִמְהוֹן,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר שְׁמַעְתָּ בְּהַאי קְרָא אִמְאִי אֲתַמַּר בֵּיהּ

אֶת אֶת תְּרֵי זְמַנִּי, בְּתַר דְאָמַר וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מֵאִי אֶת הַבֵּל,
וְהָא תְּלַת רַבּוּיִן הָכָא, תְּרִין אֶתִין רַבּוּיִן, וְתוֹסֵף לְלֶדֶת רַבּוּיִיא, הָא

תְּלַת רַבּוּיִין, אָמַר לֵיהּ שְׁמַעְנָא דְתְּלַת רַבּוּיִין אֵלִין אֵינּוּן תְּלַת טַפִּין
דְּאֻזְדְּרִיקוּ מֵאֲדָם קַדְמָאָה (נ"א קַדְמָאָה דְאֲתַמַּר בְּהוֹן אֵלָּהּ), אָמַר לֵיהּ

וְהָא אָנָּא שְׁמַעְנָא (בראשית ב ד) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תִּמְן
 תה"ו, אָמַר לִיה וּדְאִי הָכִי הוּא, דְּמִתְמָן הָוָה קִינן יְסוּדִיָּה וְעִקְרִיָּה קְדָם
 דְּאִתָּא לְעֵלְמָא, אָמַר וּדְאִי רָזָא עֲלָאָה אֲתַגְלִיָּא דְלָא שְׁמַעְנָא עַד
 הַשְּׁתָּא.

אָמַר לִיה אִם בְּן אֲלִין טְפִין דְּאִתּוֹסְפוּ הָכָא מְאִי נִינְהוּ, אָמַר וּדְאִי עַל
 אֲלִין תְּלַת טְפִין שְׂרִיין תְּלַת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכַמַת הַמַּחְשְׁבָה,
 וְתַנְיָנָא חֲכַמַת הַדְּבוּר, וְתַלְיָתָא חֲכַמַת הַמַּעֲשָׂה, וְאִינוּן תְּלַת עֲלָמִין
 סְתִימִין, תְּלַת טְפִין דְּתַלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּ"ל קְרִינָן לִיה, וְאִית
 תְּלַת עֲלָאִין עֲלִיָּהוּ דְּתַלְיִין מִמוֹחָא סְתִימָא דְּעִתִּיקָא דְּעִתִּיקוּן, וְאִינוּן
 סְגוּלָּתָא, תְּלַת עֲלָאִין אֲתַרְמִיוּ בִּי עֲלָאָה דְּאִית לָהּ קוּצָא לְעִילָא
 וְקוּצָא לְתַתָּא וְגוּ בְּאַמְצַעִיתָא, וְתַלַּת טְפִין תַּנְיָנִין דְּאִינוּן סְגוּ"ל מִן י'
 תַּתָּאָה, וְרָזָא דְּמַלְּהָ בְּרַאשִׁית, תְּלַת מְאָדָם קְדָמָאָה, וְתַלַּת מְאָדָם
 תַּתָּאָה, וּבְאֲלִין תְּלַת נְקוּדִין אֲתַמַּר (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלַעֲדִי אִין אֱלֹהִים, וְאֲלִין אִינוּן תְּלַת גְּלָגוּלִין דְּאָדָם קְדָמָאָה,
 דְּתַלַּת טְפִין דְּאֲזַדְרִיקוּ בְּתַלַּת אֲבָהוֹן, דְּבַהוֹן.

יְבָרְכֵךְ יְהו"ה יָאֵר יְהו"ה יִשָּׂא יְהו"ה, וְתַלַּת תַּנְיָנִין בְּבְרִית וְתַרִי סְמְכִי
 קְשׁוּט, דְּנַח שָׁם וַיְפַת מִתְמָן הוּו, דְּאֲתַמַּר בֵּיה נַח אִישׁ עַדִּיק
 מִסְטָרָא דְּעַדִּיק חֵי עֲלָמִין, שָׁם וַיְפַת, מִסְטָרָא דְּתַרִין סְמְכִי קְשׁוּט, וְרָזָא
 דְּמַלְּהָ הָכָא, (משלי ד) מָה שָׁמוּ וּמָה שָׁם בְּנוּ כִי תִדְע, מָה שָׁמוּ בְּאִימָא
 עֲלָאָה דְּתִמָן חֲכָמָה, וּמָה שָׁם בְּנוּ בְּאִימָא תַּתָּאָה אֲשַׁתְּמוּדְעָא, אֲבָל
 תְּלַת גְּלָגוּלִין בְּתַלַּת אֲבָהוֹן, וְתַלַּת בְּתַלַּת סְמְכִין דְּלְתַתָּא, וְאֲלִין שִׁית
 הוּו עִתִּידִין לְמַהוּי תְּלַת בְּשַׁת וְתַלַּת בְּהַבֵּל, אֲלָא דְּפָרַח י' מִשַׁת דְּאִיָּהּ
 נְקַדָּה כּו'. (ע"כ מ"א).

ועוד ותוסף ללדת את אחיו את הבל, רבי יוסי ורבי
 אלעאי הוּ אַזְלִי בְּאַרְחָא, אַזְדַּמֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר
 עִמָּהוֹן, אָמְרוּ וַדַּאי עֲלֵךְ אֲתָמֵר (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע
 בַּמָּקוֹם דְּאַעְרַעְנָא בְּשִׁכְיַנְתָּא, אָמַר לֹוֹן עֲלֵיִכוּ אֲתָמֵר
 (שם לב ב) וַיִּפְגַּעוּ בּוּ מִלְּאַכִּי אֱלֹהִים, מַאי מִלְּאַכִּי
 אֱלֹהִים, אֵלִין דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מִלְּאַכִּי
 רוּחוֹת, דְּרוּחִין דִּילְכוּן מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (נ"א
 דְקוּדְשָׁא) חָדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר
 מַאי וְתוֹסֵף לְלַדְתָּ אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל, וְעוֹד מַאי אֲתָא
 לְרַבּוֹת וְתוֹסֵף, וְתַרִּין אֲתִין אֶת אַחִיו אֶת הַבֵּל.

אמר ליה ודאי ותוסף דא תוספת רוחא דקודשא
 דאיהו עמודא דאמצעייתא, מתמן אתוסף ליה
 רוחא דקודשא, תרין אתין לרבות ביה נשמתא ונפשא
 משכינתא עלאה ותתאה, ומאי הוה תוספת על רוחא
 דא חכמה מאדם עלאה.

אמר רבי יוסי שמענא דתלת רבויין אלין, אינון תלת
 טפין דאזדריקו ממוחא סתימא דכל סתימין,
 ואלין אינון תלת גלגולין, ואלין תלת טפין, שמענא
 דאינון לקבל תלת נשים, דאתמר בהון (משלי יד א) חכמות
 נשים בנתה ביתה, דחד אופה וחד עורכת וחד מקטפת,
 לההיא דאתמר בה (במדבר טו ב) ראשית עריסתיכם חלה,

וְדָא חָלָה דְפִסַּח דְאִיהִי סְגוּלַתָּא, אִיהִי טְפָה קַדְמָאָה
 וּמִינָה אֲזֻדְרִיקוּ תְלַת טְפִין, וְאִינוּן תְּלַת יוּדִין י' י'
 דְאִינוּן סְגוּלַתָּא וְדָא, וְאִינוּן י' יְבָרְכֵךָ י' יָאֵר י' יִשָּׂא,
 וּבָאֵן אַתְרֵי אֲזֻדְרִיקוּ בְתֵלַת אַבְהֵן, דְתַמָּן נַחִית אָדָם
 בְּתֵלַת גְּלָגוּלִין, וּמֵאֵן אַתְרֵי אֲזֻדְרִיקוּ מֵהֵוּא דְנַחִית בְּהוּן
 (דָּא יְהו"ו) מְסֻטְרָא דְחַכְמָה עֲלָאָה.

וְלִקְבֵּל תְּלַת טְפִין אֵלִין תְּקִינוּ תְּלַת מִצּוֹת בְּפִסַּח, חַד
 (דף קי ע"א) מִצָּה דְלַעֲיֵלָא לְבָרְכָא בָּהּ הַמוֹצֵיא,
 תְּנַיִנָא לָחֵם מְשֻׁנָּה, תְּלִיתָאָה לָחֵם עוֹנֵי בְּלָא מְלַחָא,
 דְהָא אַתְמַר (ויקרא ב יג) עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מֶלֶח, בְּגִין
 דְאִיהִי מִצָּה פְרוּסָה, כְּגוּוֹנָא (דניאל ה כח) דְפָרִיס פְּרִיסַת
 מְלָכוּתְךָ, עַד דְתֵהֵא שְׁלִימָה לָּא צָרִיךְ לְקָרְבָּא עֲלָהּ
 מְלַח, דְאִיהוּ חַל"ם, וּמֵאֵי נִיהוּ חֵלֵם אֲמַצְעֵי (דְכָלְהוּ תְּלַת),
 תְּלַת טְפִין עֲלָאִין אִינוּן סְגוּלַתָּא, דְתַלְיִין מְמוּחָא
 סְתִימָא עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין.

תְּלַת טְפִין אֲזֻדְרִיקוּ בְּגוּלְגֻלְתָּא מְמוּחָא תְּנַיִנָא וְאִינוּן
 סְגוּ"ל, בָּאֵן אֲזֻדְרִיקוּ, בְּתַרֵי סְמְכֵי קְשׁוּט וּבְרִית,
 דְאִינוּן לְקַבְּלֵיהוּ נַח שֵׁם וַיִּפֹּת, נַח אֲזֻדְרִיק בְּצַדִיק,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ו ט) נַח אִישׁ צַדִיק, שֵׁם וַיִּפֹּת
 בְּתַרֵי סְמְכֵי קְשׁוּט, וְעַלֵייהוּ אַתְמַר בְּרָא שֵׁית, תְּלַת
 טְפִין עֲלָאִין דְאִינוּן סְגוּלַתָּא, דְאֲזֻדְרִיקוּ מְמוּחָא

סְתִימָא, אִינוּן קוּצָא דָּאֵת י' לְעֵילָא וְקוּצָא דִּילָהּ
 לְתַתָּא, וְגוּ בְּאַמְצָעִיתָא דִּילָהּ, מוּחָא דְאַזְדְּרִיקוּ תְּלַת
 טִיפִין אֵלִין מִינָהּ, אִיהִי י', וְדָא י' דְּאִיהִי לְעֵילָא מֵאֵת
 א, י' לְתַתָּא מִן א מוּחָא תְּנַיִנָא, וְתַלְת טִיפִין דְּאַזְדְּרִיקוּ
 מִינָהּ אִינוּן סְגוּ"ל, תְּלַת טִפִין דְּאָדָם קְדַמָּא דְּאִינוּן
 תְּלַת גְּלָגוּלִים, וְתַלְת דְּאָדָם תְּנַיִנָא תְּלַת גְּלָגוּלִין.

מֵאֵן אָדָם עֲלָאָה וְאָדָם תְּנַיִנָא, אָלָא (משלי ל ד) מֵה שְּׁמוּ
 וּמֵה שְּׁם בְּנוּ, מֵה שְּׁמוּ אָדָם עֲלָאָה, מֵה שְּׁם בְּנוּ
 אָדָם תְּתָאָה, וְתִרְוִיָּהּ אֶתְרִמִּיזוּ בְּהֵוָא קָרָא דְּאָמַר
 מִשָּׁה, (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מֵה שְּׁמוּ מֵה אָמַר, תְּלַת טִפִין
 חַד אֹפֶה בְּמוּחָא דְּאִיהוּ לְקַבֵּל יְמִינָא, דְּאִיהוּ אֹפֶה
 דְּאִיהוּ שֵׁר הָאֹפִים, וְחַד עוֹרְכַת דְּא מוּחָא דְּאִיהוּ
 מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאָלָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (משלי ט ב) אֶף עָרְכָה
 שְׁלַחְנָהּ, וְהָא אוּקְמוּהוּ שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן לְקַבֵּל לְבָא, וְחַד
 מְקַטְפַת לְקַבֵּל מוּחָא דְּאִיהוּ לְאַחֹרָא כְּלַפֵּי כְּתָף, וְלְקַבֵּל
 אֵילִין תְּלַת טִפִין אִינוּן תְּלַת יוּדִין דְּאִינוּן בְּיו"ד ה"י וְאוּ
 ה"י, דְּמַעֲיָדִין עַל עֵלְת כָּל הָעֵלוֹת, דְּעֵלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה

מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים,

דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִּׁית תְּקוּנִין אֵלִין בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרִי

לְשֵׁת, לְמַהוּי שְׁמִיָּה שִׁית, לְמַהוּי בֵּיה תְּלַת גְּלָגוּלִין
 דְּאָדָם וּתְלַת דְּהַבֵּל, אֶלָּא דְּפָרַח י' מִשֵּׁת דְּאִיהִי נְקוּדָה
 אַבְן שְׁתֵּיָה דְּמַתְמָן הוּשְׁתַּת עַלְמָא.

וּבַהֲאִי י' חֵב יוֹסֵף, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית מט כד) וַתֵּשֶׁב
 בְּאִיתָן קִשְׁתוֹ וַיִּפְּנוּ זְרוּעֵי יָדָיו, מֵאִי וַיִּפְּנוּ,
 דְּאֲזַדְרִיקַת טִיפָּה דְּאִיהִי י' בֵּין עֶשֶׂר אֶצְבָּעָאן,
 וְאִתְּפְּלִיגַת לְעֶשֶׂר נִיצוּצִין דְּאֲזַדְרִיקוּ מִקִּשְׁתָּה דְּאִיהוּ
 בְּרִית, וּבָאן אַתְרֵהּ אֲזַדְרִיקוּ בְּעֶשְׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, אֲמַר
 לֵיה, וְהָא שְׁמַעְנָא דְּעֶשְׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת בְּנֵי יַעֲקֹב הוּוּ,
 אֲמַר לֵיה חֵס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא בְּדִיוֹקְנֵיהוּ הוּוּ.

אֲמַר לֵיה וּמָאן גְּרִים דְּאֲזַדְרִיקוּ תַמָּן, אֲמַר לֵיה דִּיוֹקְנָא
 דְּאֲבוּהָ דְּאֲזַדְמָן לְגַבִּיָּה, דְּהוּוּ דִּיוֹקְנָא דְּאָדָם
 קְדַמָּאָה, דָּא גְרִים דְּאֲזַדְרִיקוּ לוֹן, וְנַעֲץ צְפָרְנֵיו בְּקַרְקַע
 וּבְרַח גְרַמִּיָּה, וְלָא אֲזַדְרִיקוּ (בְּהֵיא זֻנְהָ, דָּאִי לָאו דְּאִתְּחֻזִּיאַת
 לֵיה דִּיוֹקְנָא דְּאֲבוּהָ לָא הוּוּ אֲזַדְרִיקוּ הָכִי, וְדִיוֹקְנָא דְּאֲבוּהָ גְרַם דְּהֵיא
 טְפָה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חֻצָּה, וְלָאוּ בְּעֵבִירָה, וּבְשֹׁכֵר וַיִּנָּס), (נ"א בְּהֵיא
 זֻנְהָ, דָּאִי הוּוּ זְרִיק לוֹן בְּהֵיא זֻנְהָ, הוּוּ יִשְׂרָאֵל טְבַעִין בְּיַמָּא, וְלָאו
 לְמַגְנָא אוֹקְמוּהָ קְדַמָּאִין, בְּשֹׁכֵר וַיִּנָּס). (דף קי ע"ב) הֵיָם רָאָה וַיִּנָּס
 (תהלים קיד א), וְאִי לָא, לָא הוּוּ נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן יַמָּא,
 וְאִיהוּ קַבִּיל עוֹנְשֵׁיהָ בְּאֵלִין עֶשְׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, דְּהוּוּ
 עֲתִידִין לְמִיפַק מִיַּנְיָה עֶשְׂרָה שְׁבַטִין, וּבְגִין דָּא הוּוּ

עֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת כְּגוֹוֹנָא דְעֲשָׂרָה שְׁבֻטֵין דְהוּוּ
עֲתִידִין לְמִיפַק מִנִּיהּ, וְהוּוּ חֲשְׁבִין חֲבָרִיא דְעֲשָׂרָה בְּנֵי
יַעֲקֹב הוּוּ.

אָמַר לִיה אָם כִּן מָאן יְהִיב רְזָא דָא בְּשֵׁת, (אָמַר לִיה
נִשְׁמַתְהוּן דְצַדִּיקָא אֲתַבְרִיאוּן קְדָם דְאֲתַבְרִי עֲלָמָא כְּמָה
דְאֻקְמוּהָ קְדָמָאִין), (נ"א כמ"ש בראשית, אין ראשית אלא נשמה,
וכו' ע"י לקמן קיב ע"א), אָמַר לִיה בְּגִין דָּא אָמַר קָרָא (ישעיה
מז י) מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, וּבְגִין דָּא שֵׁת אִיהוּ סִיּוּמָא
דְאֲתוּוּן, וּמִינִייהוּ אֲשִׁתְמוּדְעָאן רִישָׁא דְאֲתוּוּן דְאִיהוּ
א"ב בְּא"ת ב"ש, וְעוּד שֵׁת, ש' דִּילִיה אִינוּן תְּלַת עֲנָפֵי
אִילָנָא לְעִילָא, וְאִיהִי שְׂרֵשׁ לְתַתָּא, וְאַחֲזִי בְהוּן תְּלַת
גְּלָגוּלִין לְעִילָא, וְתַלַּת לְתַתָּא.

ת' תְּפָאֶרֶת [ש'] שְׁלוּם, כְּלִיל שֵׁת סְטָרִין, וְדָא דְרָגָא
דְמִשָּׁה, כְּלִיל תְּלַת אֲבָהֻן וְתַלַּת דְרָגִין תְּחוּתֵיהוּ,
וְאִינוּן גְּלָגוּלָא דְאָדָם, שֵׁת אָנוּשׁ הֶבֶל, נַח שֵׁם יָפֶת,
וּמִשֵּׁת וְאָנוּשׁ אֲתִיחְסוּ כָל דְרִין, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית
ד כו) אָז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, אָז הָהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה
(שמות ב י) (כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתֶהוּ), אָז הוּחַל לְמִיתִי בְּגְלָגוּלָא,
הָהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה (שם טו א) אָז יִשִּׁיר מִשָּׁה.

וּבְגִין דָּא שֵׁת מִתְּמָן הוֹשֵׁתָת עֲלָמָא, וּבְגִין דָּא כִּי שֵׁת
לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֲרַי תַּחַת הֶבֶל, (בראשית ד כה)

דַּאֲתַמַּר בֵּיתָא בְּשַׁגְמֵהּ זֶה הַבֵּל, וְאִיּוֹב עָלֶיהָ אָמַר (איוב לח לו)
 מִי שֶׁת בַּטּוּחֹת חֲכָמָה, חֲכָמָה מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִתַּמָּן
 אֲתַמְשֵׁךְ, וּבְגִין דָּא פִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתִיהוּ, ש תִּלְתִּת
 אֲבָהֶן, וְדָא מ"ש מִן מֹשֶׁה, ה' שְׁכִינְתָּא תִּתָּא, הַבֵּל ה'
 ל"ב.

וְכַפֵּל שְׁמִיָּה תִּרִין זְמַנִּין מֹשֶׁה מֹשֶׁה (שמות ג ד), לְאַחַדָּא
 בְּתִרִין הֵהִי"ן ה' עֲלָאָה ה' תִּתָּא, וְלְאַחַדָּא בְּתִלְתִּת
 עֲנַפִּין וּבְתִלְתִּת שְׁרָשִׁין דְּאִינוּן שִׁית, תִּרִי זְמַנִּין מ"ה
 מִמֹּשֶׁה אִיהוּ אַחְזִי רְזָא (משלי ל ד) מַה שְּׁמוּ וּמַה שְּׁם בְּנוּ,
 דְּבְתִלְתִּת אֲבָהֶן אֲתַלְבֵּשׁ מ"ה דְּלְעִילָא, וּבְתִלְתִּת דְּרַגִּין
 דְּלְתַתָּא מ"ה דְּלְתַתָּא, וּמֹשֶׁה כְּלִיל תְּרוּיִיהוּ, אִיהוּ
 מְרַכְבָּתָא שְׁלִימָתָא עֲלָאָה וְתִתָּא, כְּגִוּוֹנָא דָּא ש מִן
 מֹשֶׁה תִּלְתִּת אֲבָהֶן, דַּאֲתַמַּר בָּהּ (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל
 הַיְמִין וּפְנֵי שׁוּר וּפְנֵי נֶשֶׁר כּו', מ"ה דְּמֹשֶׁה וּדְמוּת
 פְּנִיָּהּ פְּנֵי אֲדָ"ם, וּבְגִין דְּאִיהוּ מְרַכְבָּה לְעִילָא וְתַתָּא,
 אָמַר (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוּ מַה אָמַר אֱלֹהִים,
 אֲדַהְכִי הָא רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוּדָה וּשְׂאָר
 חֲבַרְיָא קָאָתוּ, אָמַר לְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַאי עֲסַקִיתוּ,
 אָמְרוּ לִיָּה שְׁמַעֲנָא בְּךָ וְאֲתִינָא לְגַבְךָ, דְּשְׁאִילְנָא עֲלֶךָ
 לְכָל חֲבַרְיָא וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא מָאן דְּאוֹדַע לָן מִינְךָ, עַד

דאָערענא ברבי יוסי ורבי אלעאי ורבי אלעזר דהווי
מתעסקין ברזא דהבל בכל גלגולין דיליה.

אמר רבי שמעון ודאי עובדא דצדיקיא לעילא תליא,
ותמן אשתמודע פלא, ואתערוותא דלתתא גרים
אתערוותא דלעילא, בודאי רזא דגלגולא באַתַּר חד
איהו, וכל גלגולים אינון פגוונא דגלגלים דסלקין
ונחתין, וגלגל חד איהו קבוע באמצעיתא בינייהו,
ואיהו לא מתנענעא הכא והכא.

ורזא דמלה הא אוקמויה, (קהלת א ד) דור הלך ודור בא
והארץ לעולם עמדת, דאיהי קביעא בינייהו

(פגוונא דא, נפש איהו בקביעו דגופא, ורוחא סלקא ונחתא בגופא
ומתפשטא בכל ורידי דלבא, פבר אמרנא דגלגולים אינון פגוונא
דגלגלים דסלקין ונחתין בגלגול חד), פגוונא דא נפש איהי
בקביעו דגופא, ורוחא נחתא וסלקא בגופא,
ומתפשטא בכל ורידי דלבא דמתנענעין, הדא הוא
דכתיב (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו,
אבל נפשא קביעא בלבא, פאתתא דאיהי קביעא
בביתא, הדא הוא דכתיב (תהלים קיג ט) מושיבי עקרת
הבית, ובעלה (בראשית ח ז) ויצא יצוא ושוב, הכי דור הולך
ודור בא, דא עמודא דאמצעיתא, איהו אזיל ואתי
בגלגולא, אבל שכינתא לעולם עומדת, איהי לא

אֲזֵלָא בְּגִלְגּוּלָא, וְלֹא אֶתְרַכִּיבַת בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וּבְגִין (דף
 קיא ע"א) דָּא אֶתְמַר בֵּיהּ, (תהלים קכח ג) אֶשְׁתַּךְ כְּגַפְן פְּרִיָּה, מַה
 גַּפְן לָא קַבִּילַת הֶרְפָּבָה מִמִּין אַחֲרָא מְכַל אֵילָנָא
 דְּעֵלְמָא, הָכִי שְׂכִינְתָא לָא קַבִּילַת עֲלֵיהּ הֶרְפָּבָה אַחֲרָא
 בְּעֵלְמָא אֶלָּא מִבְּעֵלָה

קָמוּ כְּלָהּ חַבְרִיא וְאֶשְׁתַּטְּחוּ קַמִּיהּ, וְאָמְרוּ אֵלוּ לָא
 אֶתִּינָא לְעֵלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי, פִּתַּח וְאָמַר
 וּזְרַח הַשְּׁמֶשׁ וּבָא הַשְּׁמֶשׁ (קהלת א ה), וּזְרַח הַשְּׁמֶשׁ דָּא
 עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ מְשֵׁה בְּדִיוֹקְנֵיהּ, וּזְרַח הֵדָּא
 הוּא דְכְּתִיב (דברים לג ב) יְהו"ה מְסִינֵי בָּא וּזְרַח מִשְׁעִיר לָמוּ,
 וּבָא הַשְּׁמֶשׁ כַּד אֶתְכַנְיֵשׁ מְשֵׁה, וְעַם כָּל דָּא דְּאֶתְכַנְיֵשׁ
 אֶל מְקוּמוֹ שׁוֹאֵף זְרַח הוּא שָׁם, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ דְּהוּהּ
 כְּגִוּוּנָא דְּסִיְהָרָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא.

וְעוּד וּזְרַח הַשְּׁמֶשׁ דָּא מְשֵׁה, כַּד יֵיתִי בְּגִלְגּוּלָא בְּצַדִּיק
 גָּמוּר, וְכַד לָא אִיהוּ בְּצַדִּיק גָּמוּר וּבָא הַשְּׁמֶשׁ,
 אֶתְכַנְיֵשׁ מִנֵּיהּ, וְאֵזֵל וְאֶתִּי בְּגִלְגּוּלָא עַד דְּאֶשְׁכַּח
 אֶתְרִיָּה, וּבְגִין דָּא אֶל מְקוּמוֹ שׁוֹאֵף זְרַח הוּא שָׁם.

וְעוּד וּזְרַח הַשְּׁמֶשׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵן אֶתֵּר,
 בְּבַר נֵשׁ דְּשְׂכִינְתָּא עֲמִיהּ, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (שמות

כא) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתַרְגָּם
 אֲנִקְלוֹס בְּאַתֵּר דְּתַשְׁרֵי שְׂכִינְתֵיהּ תַּמָּן, וְאִי לִית שְׂכִינְתָּא

תמן ובא השמש, אתכנש מניה קודשא בריך הוא,
 ואשתאר בחשוכא ושלטין עליה כמה מחבלין וכמה
 יסורין בישין, דלאו אינון יסורין של אהבה, הדא הוא
 דכתיב (דברים לא יז) על פי אין אלה"י בקרבי מצאוני
 הרעות האלה, דאלין רעות ממנן על כל עתין ורגעין,
 דעלייהו אתמר (איוב ז יח) ותפקדנו לבקרים לרגעים
 תבחננו, וזהו שאמר דוד (תהלים לא טז) בידך עתותי וגומר,
 ומאן גרים דלא שריא שכינתא עליה, ולא נהיר
 שמשא עליה, בגין הבל דשקרא ומלין דשקרא דנפקין
 מפומוי, ובגין דא (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על
 הארץ, אית הבל ואית הבל, אית הבל ממארי דשקרא
 דאתמר בהון (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תעתועים,
 דאינון תועים בעובדא דשקרא.

ויש הבל דאתמר ביה, (דברים ח ג) כי על כל מוצא פי
 יהו"ה יחיה האדם, ודא הבל דאורייתא, דאיהו
 חמשה חומשי תורה, מן ב' דבראשית עד ל' לעיני כל
 ישראל, ודא הוא הבל"ל, ודא שית אינון עם זה ספר,
 אלא דא ו' דאיהו קול דסליק בהבל דאיהו ה', זכא
 איהו מאן דמחבר לון כחדא, ואפיק לון מפומוי ברחימו
 ודחילו די"ה, ובגין דא (קהלת ח יד) יש הבל וכו', אשר יש
 צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים.

אָמְרוּ לִיה חֲבַרְיָא רַבִּי רַבִּי אִי הָכִי דְאִינוּן צְדִיקָיָא
אֲמַאי מַגִּיעַ אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, אָמַר לֹון
גְּלָגוּלָא גָרִים לֹון דִּיִּיתִי לֹון כְּעוּבְדָא דְרִשְׁעֵיָא, כְּאֵלוּ
הוּו רִשְׁעֵיָא הָכִי יִיתִי לֹון יְסוּרִין וְדַחְקִין, וְהֵאִי אִינוּן
דְּנִשְׁמַתִּין דְּלֵהוּן מִסְטָרָא דְאָדָם וְהָבֵל, דְּדָא חָאב
בְּמַחְשְׁבָה וְעוּבְדָא, וּבְגִין דָּא אָמַר עֲלֵייהוּ קָרָא (קהלת א טו)
בְּשֵׁגָם זֶה הָבֵל, גַּם לְרַבּוֹת אָדָם.

אָמְרוּ לִיה יְדַענָא דְמַחְשְׁבָה אִיהִי אָדָם קְדַמָּאָה, מ"ה
דְּלַעִילָא, מ"ה שְׁמוֹ, עוּבְדָא כ"ח דִּילֵיה, כ"ח
אֲתוּוֹן דְּעוּבְדָא דְבִרְאשִׁית בְּרָא וְכוּ', וְכֹלָא חֲכָמָה כַּח
מָה, אִם כֵּן בְּמַאי הוּו יְכֹלִי לְמַחְשֵׁי חָכָא, אָמַר לֹון בּוּדָאי
כָּל מָאן דְּחָב בְּגוּפִיה דְּתַמָּן עוּבְדָא, וּבְנִשְׁמַתִּיה דְּתַמָּן
מַחְשְׁבָה, כְּאֵלוּ חָאב בְּהֵהוּא דְאֲתַבְּרִי אִיהוּ בְּדִיוֹקְנִיה,
הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ כו'.

וַיִּשְׁרְשָׁעִים שְׁמַגִּיעַ אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, דְּאִית
לֹון עוֹתָרָא וְשָׁלָם וְאָרִיכוּ דִּיוֹמִין בְּהֵאִי עֲלָמָא,
אָמְרוּ לִיה בְּתַר דְּאִינוּן רִשְׁעִים אֲמַאי אִית לֹון כָּל הָאִי
יָקָר, אָמַר לֹון הָאִי טוֹבָה דְּלֵהוּן אִיהוּ הָבֵל וְרַעוּת רוּחַ,
דְּגְלָגוּלָא דְּלֵהוּן גָרִים לֹון דְּהוּו רִשְׁעִים גְּמוּרִים, וְעֵבְדוּ

(וכוון פמה מנייהו, ואתקצרו בקצרות שניין ולא אשתלים לון), פמה
 מיני טבין, אייתי להון קודשא בריך הוא בגלגולא
 לאשלמא לון אגרייהו בהאי עלמא, הדא הוא דכתיב
 (דברים ז י) ומשלם לשנאיו אל פניו כו', ועלייהו אתמר
 (קהלת ח י) ובכן ראיתי רשעים קבורים ובאו כו'. (דף קיא ע"ב)
 אדהכי הא רבי פנחס קא נחית ממתיתבתא עלאה,
 ואתחזי תחות טולא דרבי שמעון, ואמר ליה מאי הבל
 אשר נעשה על הארץ, וכי על הארץ אתעביד הבל,
 אלא פמה דאת אמר (בראשית ב ו) ואד יעלה מן הארץ,
 דאית הבל אשר נעשה על הארץ, הבל דצלותין והבל
 דאורייתא אתעביד על ארעא דקודשא בריך הוא
 דאיהי שכנינתיה, דאתמר בה (ישעיה סו א) והארץ הדם
 רגלי, ומאי ניהו הבל דאתעביד עליה, אלא הפוך הבל
 ותשכחיה הלב, ומניה נפיק הבל ודא נפש וביה סליק
 דבור, רוחא נפיק מאודנא שמאלא דלבא, ומניה נפיק
 קלא, וקלא איהו אילנא, דאתפלג לכמה קלין דאינון
 ענפין דאילנא, ואיבא דיליה דבור, ותרוייהו עץ פרי,
 ואינון גוף וברית, דא עץ ו', ודא פרי י' אות הברית.
 ה' תתאה שרשא דאילנא, דאית ביה תלת ווי"ן לקבל
 תלת ענפין דש, ה עלאה תלת ענפין, ואינון תלת
 ווי"ן מן ויסע ויבא ויט, האי איהו עץ החיים דאעקר

ענפוי דקצין בנטיעות ואסתלק איבא, ואתמר באלנא
 (דניאל ד יא) גדיו אילנא וקצצו ענפוהי כו', ברם עקר
 שרשוהי בארעא שבקו, דאיהו ה' תתאה, אסתלק הו"י
 ואשתאר ה', ובגין דא שלש משמרות הו"י הלילה,
 ובכל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג
 כארי כו', ה' דהלילה עלה קודשא בריך הוא שואג
 בשלש משמרות דתמן הו"י, תמן הו"י איהו ודאי.

ומנא לן דאעקר אדם אילנא ואיבא וענפין דיליה,
 ולא אשתאר תמן אלא שרשא דאיהי ה' תתאה,
 הדא הוא דכתיב (בראשית ג ט) ויאמר לו איכה, כגוונא
 דאיכה דאתמר ביה (איכה א א) איכה ישבה בדד, איך ה'
 ישבה בדד, בגין דא אתגלגל אדם בתלת אבהן,
 דאינון ענפין דאילנא וגופא ואיבא דאילנא, ואתתקן
 מה דאעקר, נחית באברם ונטע ביה ה' דאיהי ענפין
 דאילנא, נחית ביצחק ועביד איבא דאיהו י' מן יצחק,
 נחית בייעקב ונטע ביה ו' דאיהו אילנא, דאתמר ביה
 ואלהי יעקוב.

לבתר אתא משה דאתמר ביה (בראשית ו ג) בשגם הוא
 בשר, שגם זה הבל, ונחית חמשה חומשי תורה,
 דאיהי שרשא דאלנא, ואשלים אילנא בשמא דיהו"ה,
 ובגין דא אשתלים ביה שם יהו"ה, כמה דאת אמר (שמות

וְאָמְרוּ לִי מָה שָׁמוּ מָה אָמַר אֱלֹהִים, (שם ד א) כִּי יֹאמְרוּ
 לֹא נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה, דְּלֹאֲבָהֶן לֹא אֲתַגְּלִי לֹון, בְּגִין
 דְּלֹא הוּוּהוּ שְׁלִים שְׁמָא בְּאֲבָהֶן, לֹא אֲתַגְּלִיא לֹון, הֲדָא
 הוּוּא דְכֹתִיב (שם ו ג) וְשָׁמִי יְהוָה לֹא נֹודַעְתִּי לָהֶם, בְּמָה
 דְּחָב אָדָם אֲתַתְּקֹון, וּבְמָה דְחָב הָבַל אֲתַתְּקֹון, וְאֲתַחְנוּר
 כְּלָא בְתַקּוּנִיהָ בְּעַנְפוּי בְּשָׂרְשׁוּי בְּגוּפִיהָ בְּאִיבִיהָ, וְכֹלָא
 אֲשַׁתְּלִים בְּב"ר דְּאִיהוּ מְשָׁה, ב"ר מִן בְּרֵאשִׁית, מָה
 דְּהוּוּהוּ שֵׁת נְחִית תַּמָּן י' וְאֲתַעֲבִיד שִׁי"ת, וּמִתְחִיל בְּב'
 דְּאִיהִי בְרָכָה לְאַפְקָא אֲרַעָא מְלוּוֹטִיא, דְּאֲתַמַּר בְּהָ
 (בראשית ג יז) אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרְךָ, וּלְבַתֵּר נְחִית ר' עֲלָהּ
 דְּאִיהִי רֵאשִׁית חֲכָמָה, וְכֹד קָרִיב לְטוּרָא דְּסִינַי נְחִית א'
 מִן בְּרֵאשִׁית דְּאִיהִי אֲנָכִי, וְנְחִית עֲלָהּ כְּתֵר, דְּאִינוּן
 אֲתוּוּן דְּעֶשֶׂר אֲמִירוּן, וְאֲשַׁתְּלִים אִילְנָא בְּכָל תְּקוּנִין
 דִּילִיהּ.

אָמְרוּ לִיהּ רַבִּי רַבִּי, הָא אִילְנָא שְׁלִים בִּיהוּ"ה, אֲמַאי
 נְחִית א' מִן בְּרֵאשִׁית, אָלָא בְּגִין דְּאִיהוּ נְבִיעוּ
 לְאַשְׁקָאָה אִילְנָא, דְּמִתַּמָּן אֱלֹהִים מְלִיאָ"ה מְכַל תַּשְׁע
 סְפִירָאן, דְּאִינוּן בְּבְרֵאשִׁית, שִׁית אִינוּן שִׁית סְפִירָאן,
 בְּרָא תַלְת סְפִירָאן עֲלָאִין, אֱלֹהִים אִיהוּ עֲשִׂירָאָה
 מְלִיאָה מְכַלְהוּ תַשְׁע, שְׁלִימוּ דְכֹלְהוּ, וּבְגִין דָּא בְּרֵאשִׁית

בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרָאשִׁית בְּרָא עִם אֱלֹהִים, אֵת הַשָּׁמַיִם
 וְאֵת הָאָרֶץ, אֶתוֹ לְנִשְׁקָא לִיה פָּרַח לְעֵילָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲבֵרִיא בּוֹדַאי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 אֶסְתַּכֶּם עִמָּנָא, עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין לְמַהוּי בְּהַאי
 חֲבוּרָא, זַכָּאָה דָּרָא דְהַאי אֲתַגְלִיָּא בֵּיה, דְּעַתִּיד כּוּלִי
 הָאֵי לְאַתְחַדְשָׁא עַל יְדָא דְמֹשֶׁה בְּסוּף יוֹמֵיא בְּדָרָא
 בְּתַרְאָה, לְקִימָא קָרָא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא
 שְׁיֵהִיָּה, וּבֵיה (דף קיב ע"א) (תהלים לג יד) מ'מִכּוֹן שׁוֹבְתוֹ ה'שְׁגִיחַ,
 אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁפַכָּה לּוּ בְּגִימַטְרִיא מִשָּׁה,
 אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁיֵהוּ"ה אֱלֹהִי"ו, דְּעֵלִיה אֲתַמַּר (קהלת א ד) דוֹר
 הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פָּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וְעֵלִיה
 אֲתַמַּר (תהלים קה ה) דְּבַר צִוְה לְאַלְף דוֹר, וְאַתְּפִשְׁטוּתִיה
 הוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, בְּכָל צְדִיק וְחָכָם דְּמַתְּעִסְק
 בְּאוּרֵייתָא, עַד שְׁתִּין רַבּוּא, לְאַשְׁלָמָא לְכֻלְהוּ מִפְּגִימוּ
 דְּלֵהוֹן, וְרָזָא דְּמָלָה (ישעיה נג ה) וְהוּא מְחוּלָּל מִפְּשָׁעֵנוּ,
 דְּאִיהוּ שְׁקִיל לְכֻלְהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין
 אֲשֶׁה אַחַת יִלְדָּה שְׁשִׁים רַבּוּא, וּמִנּוּ מִשָּׁה דְּשְׁקִיל
 כְּשִׁשִׁים רַבּוּא, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֵלִיה דוֹר הוֹלֵךְ (ודוֹר
 לְתַהוּא עֲלָמָא, וְדוֹר בָּא אִיהוּ יִיתִי כְּמִלְקָדְמִין.
 (בראשית ד כה) כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר, שֵׁת
 אֲתַפְּשְׁטוּתִיה הוּה עַד יַעֲקֹב, דְּפָרַח בֵּיה י' מִן שֵׁת

וּאֲשַׁתָּאֵר שֵׁת, וְאֲשַׁתָּאֵר יַעֲקֹב עֲקֵב, דִּיעֲקֵב דִּיּוֹקְנִיָּה
 דְּאָדָם קִדְמָאָה הָוּה, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ שׁוֹפְרִיָּה דִּיעֲקֵב
 כְּעֵין שׁוֹפְרִיָּה דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּבְגִין הָאֵי י' אֲתִמֵּר (תהלים
 קיח כא) אָבִן מְאָסוּ הַבּוֹנִים, דְּאִינוּן אַבְרָהָם וַיִּצְחָק,
 דְּאֲתִמֵּר בָּהּ לְגַבֵּי אָדָם (בראשית ג טו) הוּא יְשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאֲתָהּ
 תְּשׁוּפְנוּ עֲקֵב, דִּהוּוּ יְדַעִין דִּיהוּה עֲתִידָה לְאַלְקָאָה
 מַחֲוִיא, וּבְגִין דָּא אֲתִמֵּר בָּהּ אָבִן מְאָסוּ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לִיָּה תְּבַרִיא, וְהָא אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס דָּאֵת י' אִיָּהּ
 בְּיִצְחָק, אָמַר וַדַּאי י' עֲלָאָה אִיָּהּ מִן חֲכָמָה,
 וְהָאֵי אִיָּהּ י' זְעִירָא, וּבְגִין דָּא אֲתִמֵּר בָּהּ עֲקֵב, הָדָא
 הוּא דְכִתִּיב וְאֲתָהּ תְּשׁוּפְנוּ עֲקֵב, וְדָא כֶּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב,
 דְּאֲתִמֵּר בָּהּ (בראשית לב כו) וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ, וְאֲתִמֵּר בִּיָּה
 וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוּ, וְדָא י' מִן אַדְנִי, וְאִיָּהּ י' מִן
 הוּוֵי, דְּבָהּ (שמות ג ו) וַיִּסְתֵּר מִלְּשָׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מִהַבֵּיט
 לְאַתֵּר דְּחָב בְּדִקְדָּמִיתָא, קָדָם דִּיִּיתִי בְּגִלְגּוּלָא, פִּיּוֹן
 דְּאֲתָא יַעֲקֹב תַּמָּן, מִיָּד (בראשית לג יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ
 וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת, בֵּית י', מִיָּד אֲשַׁתְּלִים י' בְּעֲקֵב וְאֲתַעְבִּיד
 יַעֲקֹב, וְדָא אִיָּהּ דְּאָמַר קָרָא (שם טו) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֹם,
 וּלְבַתֵּר אֲתָא מִלְּשָׁה וְהַפֵּךְ הוּוֵי מְדִינָא לְרַחֲמֵי וְאֲתַחֲזַר
 יְהו"ה, וְדָא אִיָּהּ רְזָא אָבִן מְאָסוּ הַבּוֹנִים, בְּהָהוּא זְמַנָּא
 אָמְרוּ כְּלָהּוּ מֵאֵת יְהו"ה הִיתָה זֵאת כו',

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בראשית לית ראשית אלא נשמה, אמר ליה מהכא אשתמודע
 דבהאי אות דברית מילה האב אדם וכל דרין דאתו
 אבתריה ודא איהו דאמר קרא פקד עון אבות על בנים בגין דמעשה
 אבותיהם בידיהם, אמר ליה אשתכח דשת איהו גלגולא דאדם והכל
 דאתמר ביה בשגם הוא בשר בשגם זה הכל ורוא דמלא אז הוחל
 לקרוא בשם יהו"ה, ואדעך בשם, אז, ההוא דאתמר ביה אז ישיר
 משה, בשם יהו"ה ואדעך בשם, בתרין שמהן מה שמו ומה שם בנו
 ואתמר ביה הוחל דמתמן הושתת עלמא.

אדהכי הא רבי שמעון ורבי יצחק ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר
 חבריא, פגעו ברבי אלעזר וחברוי דהוו עמיה, אמר לון במאי
 עסקיתו אמרו ליה ברוא דגלגולא דאדם והכל, אמר ודאי ברוא
 עלאה דהוינא משתדלין, הויתון אתון משתדלין.

פתח במלקדמין ואמר יש הכל אשר נעשה על הארץ וכו', דא אדם
 והכל, במחשבה ובמעשה האבו, כמה דאוקימנא לעילא, ומאי
 גיהו מחשבה ומעשה, אבא ואימא חכמה ובינה עליהו אתמר בלם
 בחכמה עשית הרי עשיה בגין דתמן פח מה, דא חכמה דאתפלג
 לתרין סטרין, מ"ה איהו אדם מחשבה חשב מ"ה, מ"ה אדם, תשכח
 דאיהו אדם מחשבה, בינה, תמן י"ה אבא ואמא ובן בגוייהו עמוד
 דסמיה לון, ההוא דאתמר ביה בשגם הוא בשר, בשגם זה הכל,
 דאיהו משה, מתמן הוה, והכי אוקמוהו קדמאין בשגם זה משה, הכל
 אתקרי על שם ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל, ה' חמשה חומשי
 תורה דעתיד לאתייבא על ידיה, ודא איהו הכל, דאתמר ביה כי
 על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

ואית הבל דסטרא אחרא דאתמר ביה הבל המה מעשה תעוועים
 ודא הוא הבל דנבלות הפה ופתגמין בטלין דלית בהו תועלת
 כלל, ובגין דא יש הבל כו' שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש הבל
 אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש
 ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה
 מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה
 שמו ומה שם בנו והאי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה
 חומשי תורה דאתייהבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון
 דלחם לא אכל ומים לא שתה.

ובגין דעקר ש דאיהי שרשא דאילנא מאתרה ואתעבידת תלת
 ענפין דאינון תלת זיינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה
 כחץ, אתעביד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבידו שרביטין, ובגין
 דאעקר לון מאתריהו ומה דהוה שרשא חדא עקרא חדא,
 אתפלגו לתלת, הכי איהו אנדריק בתלת גלגולין, חד בנת, ותרין
 בשם ויפת, ובגין דכד אתא גח לא בעא רחמי על אילין גוברין
 דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרד אשר
 כתבת, ושם לאו למגנא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה יפת
 אלהי"ם ליפת וישבון באהלי שם, באילין תלת הוה בעי
 לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה
 לבתר יחידאה.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהן ואצטריף ואתלבן בהון ואשתרש
 בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו פריה דאדם ויהיב
 קודשא בריך הוא אורייתא על ידוי לאשקאה אילנא לאתגדלא
 בשרשוי וענפוי בהווא זמנא אתתקן אילנא דעקר, חובא דחאב

בְּאִילָנָא הָבָא תְּקִינָא כְּלָא, לְבַתֵּר דְּאִתְכַנְיֵשׁ מִשָּׁה מַעְלָמָא אֲתָמַר
 בֵּיהּ וְזֵרַח הַשְּׁמֶשׁ וּבָא הַשְּׁמֶשׁ וְאֲתָמַר בֵּיהּ הוּלְךְ אֶל דְּרוּם וְסוּבָב
 אֶל צְפוּן סוּבָב הוּלְךְ הָרוּחַ תְּלַת זְמַנִּין סוּבָב לְקַבֵּל תְּלַת
 גְּלוּגְלוּלִין דְּרוּחִיהּ אֲסַחֲרִי תַמְּוֹן, מִיַּד דְּאֲשַׁבַּח תַּמְּוֹן לְשָׂרְיָא, מַה כְּתִיב
 וְעַל סְבִיבוֹתֵינוּ שָׁב הָרוּחַ.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר אֲשֶׁתְּמוּדָע הָבָא רְזָא עֲלָאָה, מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא
 דְּלַעֲיָלָא דְאִיהוּ בֶן י"ה, דְּאֲסַחֲרִי לִמִּינָא וּשְׁמָאֲלָא וְעַמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא וּלְבַתֵּר לְתַלְתַּת תַּתְּאִין דְּאִינּוּן צְדִיק וְתִרִי סְמְכִי קְשׁוּט,
 וְהָכִי אָדָם עֲלָאָה אוּף הָכִי בְּשִׂית סְטָרִין, וְדָא רְזָא דְבְּרָאשִׁית, בְּרָא
 שִׂית לְעִילָא, בְּרָא שִׂית לְתַתָּא, י' דְּפָרַח.

מִן שֵׁת אִיהוּ י' דִּיעֲקָב, דְּפָרַח י' מִינִיהּ וְאֲשַׁתָּאָר עָקָב, וְדָא אִיהוּ
 רְזָא דְהוּא יְשׁוּפָדָא רָאשׁ וְאֲתָהּ תְּשׁוּפְנּוּ עָקָב, וּבְגִין דָּא כַּד פָּרַח
 י' מִן שֵׁת מַה כְּתִיב בֵּיהּ כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר, אַחֵר גְּרִים
 דְּאֲתָאָבֵד י' דְּאִיהוּ זָרַע מִן שֵׁת, וְרְזָא דְשֵׁת כָּל שֵׁתָהּ תַּחַת רַגְלֵינוּ,
 כָּל וְדָאִי דְאִיהוּ זָרַע אוּת בְּרִית קִדְשׁ, בְּהוּוּא זְמַנָּא אֲתָא מִשָּׁה
 בְּתַרִּין לוּחִין דְּאִינּוּן ב' מִן בְּרָאשִׁית וְכַסִּי עַל שֵׁת וְאֲתַעְבִּיד בְּשֵׁת,
 וּבָאָן אֲתַר כַּסִּי ב' עַל שֵׁת בְּזְמַנָּא דְאָמַר וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו וְאֵת י'
 אִיהוּ תְּמוּנַת יְהו"ה, בְּשָׁכַר וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהַבֵּיט,
 וְתְמוּנַת יְהו"ה יִבֵּיט, וְאֲשַׁתְּלִים שֵׁת.

וְהִינּוּ בְּרָאשִׁית בְּרָא אֲשַׁתְּלִים בְּשִׂית, שֵׁת סִימָא דְאֲלָפָא בֵּיתָא,
 אָב רִישָׁא דְאֲלָפָא בֵּיתָא, וְדָא הוּא רְזָא דְאֵת ב"ש, הָבָא
 אֲתַתְּמָן אָב עִם בֶּן תְּרוּוֹיָהּ דָּא עַל גַּב דָּא, בְּכָל אֲתַר דְּאֵזְלוּ לָא
 אֲתַפְּרְשׁוּ דָא מִן דָּא, בְּרָאשִׁית תַּמְּוֹן אֵת ב"ש, א"ב ש"ת, אֲשַׁתָּאָר
 ר' י' מִן בְּרָאשִׁית, עֲלִיהּ אֲתָמַר וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, דְּאִיהוּ רֵאשִׁית

חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוּ"ה, כְּגוֹנוֹנָא דָּא בִּן בְּנוֹ אָבָא, וַיֵּרָא רַאשִׁית לּוֹ,
 מִתַּמָּן יִרִית לּוֹ נִשְׁמַתָּא וְאִתְקָרִי רַאשִׁית לּוֹ בְּשָׁמְיָה, וְאִתְקָרִי אָדָם
 בְּשָׁמְיָה בְּתִלְתַּת אַבְהָן דְּאִינוּן שׁ, אָתָּא אָדָם בְּמִשָּׂה, וּבְמִשָּׂה כְּלִיל
 כְּלָא, וּבְגִין דָּא שׁ מִן מִשָּׂה שְׁקִיל שׁ לְתִלְתַּת אַבְהָן, מ"ה דִּילִיָּה
 כְּגוֹנוֹנָא דְּאָדָם קְדָמָאָה, מְרַכְבְּתָא שְׁלִימָתָא הוּת בְּמִשָּׂה בְּלַחוּדוּי,
 כְּמָה דְּהוּה בְּתִלְתַּת אַבְהָן, וְאָדָם עֲלָאָה הוּה בְּמִשָּׂה, תִּלְתַּת עֲנַפִּין דְּשׁ
 אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, מ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְאִתְמַר בֵּיה מִשָּׂה
 מִשָּׂה תְרִין זְמָנִין לְקִימָא בֵּיה מַה שְׁהִיָּה הוּא שְׁיִהִיָּה וְאִשְׁרֵי לְהִיּוֹת
 כְּבָר הִיָּה דָּא אָדָם הָרַאשׁוֹן, אִשְׁתַּמְחֻו כְּלָהוּ קַמִּיָּה וְאִמְרוּ זְכָאָה
 חוֹלְקָנָא דְּאִעְרַעְנָא בְּדָ לְמַנְדַּע רוּזִין עֲלָאִין טְמִירִין דְּעִתִּיק יוֹמִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִשְׁתַּמוּדַע מִהֲבָא דְּמִשָּׂה מֵאֲתוּוֹי מִשְׁמַע דְּאִיהוּ
 הֶבֶל וְאִיהוּ שֵׁת וְאִיהוּ מִשָּׂה, וְאִתְפַּשְׁטוּתִיָּה דְּמִשָּׂה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא
 וּבְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּתִלְתַּת תִּלְתַּת, וּבְכָל תִּלְתַּת דְּאִיהוּ
 רַכִּיב אִתְמַר בְּהוּן לֹא יְמוּשׁוּ מִפִּיָּךְ וּמִפִּי זֶרַעַךְ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעַךְ,
 מִהֲבָא אִשְׁתַּמוּדַע דְּאִיהוּ לֹא אִשְׁתַּבַּח אֶלָּא בְּאַתֵּר דְּאִית בֵּיה
 אוֹרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא זְכָרוּ תוֹרַת מִשָּׂה עֲבָדֵי.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה אִתְפַּשְׁטוּתָא דִּילִיָּה בְּבִנֵי נֶשֶׂא אִית לִיָּה
 שְׁעוּרָא, אָמַר לִיָּה אִין, עַד שְׁתִּין רַבּוּא, וְרִזָּא דְּמִלְּה דוֹר הוֹלְךָ
 וְדוֹר בָּא, וְאוּקְמוּהָ קְדָמָאִין דְּלִית דוֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּבְגִין
 דָּא אִתְמַר בֵּיה אִשָּׂה אַחַת יִלְדָּה בְּמַצְרִים שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכָרִס אַחַד,
 וּמִנּוּ דָּא מִשָּׂה דְּאִיהוּ שְׁקוּל כְּשְׁשִׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל, אָמַר לִיָּה רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בְּרִיךְ בְּרִי לְעִתִּיק יוֹמִין:

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאָדָמָה מִנְחָה לַיהוָה
 (בראשית ד ג), מֵאֵן אֲתֵר אִיִּתִּי לִיָּה, מִקֵּץ יָמִים,

מְשִׁיבֵי רֵיחַ דִּילִיָּה, כְּגוֹן בַּר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּסוּף יוֹמוֹי חָזַר
בְּתִיבְתָא, כִּד לָא לֵית לִיה חֵילָא לְמַעַבְד טַב וּבִישׁ,
וּבְעוֹלָמוֹי בְּתוֹקְפִיה לָא תָב, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (ויקרא יט לב)
מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִינ וְאֵל מְנַחְתוֹ לֹא
שָׁעָה, אֲבָל הֶבֶל מִבְּכוֹרוֹת צִאֲנוּ אֵייתִי לִיה קֶרְבָּנָא
מִשְׁפִּירוֹ דִּילִיָּה, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הֶבֶל. וְעוֹד
אֵל קִינ וְאֵל מְנַחְתוֹ לֹא שָׁעָה, בְּגִין דְּקֶרְבָּנָא דִּילִיָּה הָוָה
מִהֵוּא אַתְר דְּאֶקְרִי עֲרוּה. וּמֵאִי הָוָה פְּשָׁתִים, דְּאֶתְמַר
בֵּיה (שמות כח מב) וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסֵי בָד לְכִסּוֹת בְּשָׂר עֲרוּה.
אֶמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאֶתְכַפֵּי בֵיה בְּשָׂר עֲרוּה טַב
אִיהוּ, אֶמַר לִיה בְּרִי לֹא כֹל (דף קיב ע"ב) עֲרִיּוֹת שׁוֹיִן,
הֵאִי לָא קָרִיב קֶרְבָּנָא דָּא אֶלָּא לְקֶרְבָּא עֲרוּה דִּילִיָּה
לָה, דְּאֶתְמַר בֵּיה (ויקרא יח ו) אִישׁ אִישׁ אֶל כָּל שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ
לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּה אֲנִי יְהוָה, וּמֵאִי עֲרוּה דִּילִיָּה
זוּהֶמָּא בִישָׂא עֲרָלָה, נוֹקְבָא דְּעֲרָלָה, הֵהִיא דְּאֶתְמַר בָּהּ
אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעֲרָלְתוֹ הָוָה, וּמֵאִי נִיהִי אֵימָא
דְּעֲרַבּוּבִיא בִישָׂא, אֵיבָא דְּאֶלְנָא דְּטוֹב וְרַע, דְּאֶתְמַר בָּהּ
(בראשית ג ו) וַתִּקַּח מִפְּרִיֹו וַתֵּתֵן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עִמָּה, וּמֵאִי נִיהִי
לִילִית, מִתְמָן קָא אֶתְיִין עֲרַב רַב דְּאֶנּוֹן מְעוֹרְבִין
בִּישְׂרָאֵל, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיה א ד) הוּי גוֹי חוּטָא, דְּאֵינּוֹן
זֶרַע מִרְעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאֶמְרוּ אֶלָּה אֱלֹהֵי־ךָ

יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָא, וּבְגִין דָּא (בראשית ד ה) וְאֵל קִינ וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְמַר בֵּיה (תהלים קמה ט) וְרַחֲמֵיו
עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאֶתְמַר בֵּיה (יחזקאל יח לב) כִּי לֹא
אֲחַפּוּץ בְּמוֹת הַמֵּת, וְקָבִיל לֹוֹן, כָּל שָׁכֵן לְקַרְבָּנָא דְקִינ,
אֲלֹא דְהוּה רְעוּתִיה לְבִישׁ כְּמָה דְאֶתְמַר, אֲבָל הֶבֶל הוּה
רְעוּתִיה בְּקַרְבָּנָא דִּילֵיה, לְקַרְבָּא שְׂכִינָתָא לְהֵהוּא
דְאֶתְמַר בֵּיה (דניאל ז ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִיב לְבוּשִׁיה כְּתֹלַג
חָוּוּר וְשִׁעַר רִישִׁיה כְּעַמֵּר נְקִי, בְּמַאי, בְּהֵהוּא דְקָרִיב
מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וּמְחַלְבְּהוֹן, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל
הֶבֶל וְהָא אֶתְמַר.

וּמִיד דְלֹא אֶתְקַבַּל קַרְבָּנָא דְקִינ, וַיִּחַר לְקִינ מְאֹד,
וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִינ לָמָּה חָרָה לָךְ דְלֹא מִתְקַבַּל
קַרְבָּנָךְ, אִם תְּטִיב עוּבְדֶךָ בְּגִלְגּוּלָא, שְׂאֵת לָךְ בְּעֵלְמָא,
וְתִתְקַבַּל בְּתִיבְתָא, וְאִם לֹאוּ לְפִתְחַ חֲטָאת רֹבֵץ, אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר הַכָּא לָא צָרִיךְ לְאַתְכַּסֵּיָא רְזָא, מַאי שְׂאֵת,
וְלֹא אֶתִינָא לְדַרְשָׁא בְּהַאי קָרָא, אֲלֹא דְהָא שְׂאֵת מִשָּׂא
אִיהוּ וּבְהַפּוּךְ אֶתְוּוֹן, שְׂאֵת אִיהוּ אִשְׂת, הַכָּא רְמִיז
דְּעֵבֶר עַל (ויקרא יח כ) וְאֵל אִשְׁת עֲמִיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכַבְתְּךָ
כו', דְאֶתָּא עַל תְּאוּמָתוֹ שֶׁל הֶבֶל, וְדָא אִיהוּ (בראשית ד ח)
וַיִּקַּם קִינ אֶל הֶבֶל, קָם עַל תְּאוּמָתוֹ, וּלְבַתָּר קָטִיל

לְבַעֲלָהּ, כְּגוֹנוֹנָא דְמִצְרַיִם, וְרוֹזָא דְמִלְכָּה (שמות ב יב) וַיִּפֶן כַּה
 וְכַה, וְאָמְרוּ קְדָמָאִין מַאי וַיִּפֶן כַּה וְכַה, אֵלָּא רָאָה מַה
 עָשָׂה בְּבֵית (דף קיג ע"א) וּמַה עָשָׂה בַּשָּׂדֶה, וְלִית שָׂדֶה אֵלָּא
 אֲשֶׁה, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר (דברים כב כז) כִּי בַשָּׂדֶה מִצְאָהּ, הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב (בראשית ד ח) וַיְהִי בַּהֲיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, וַיִּפֶן כַּה וְכַה,
 אֲסַתְּפֵל אִם הָוָה בֵּיהּ מְסִטְרָא דְטוֹב, דְּלִזְמַנִּין אֲתַפְּרֵשׁ
 טוֹב מִן רַע וּמִתַּמָּן אֵינּוֹן גְּרִימִים, וּבְגִין דָּא אֲסַתְּפֵל מְכַל
 סִטְרָא עַד שְׁתִּין רַבּוּא, וְלֹא חֲזָא תַּמָּן גִּיּוֹרָא דְנַפְיָק
 מִנִּיהּ, וַיִּךְ אֶת הַמִּצְרַיִם.

וּלְבַתֵּר מַה פְּתִיב וְאִם לֹא תִיטִיב, אֵל תִּקְרִי וְאִם אֵלָּא
 וְאִם, דְּאִיהוּ (שם מט ג) יִתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עָזוֹ, לְפַתַּח
 חֲטָאת רִבִּין, מַאי רוֹבִין, אֵלָּא (שמות כג ד) כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר
 שְׂנֵאָךְ רוֹבִין כּוֹ', דְּאִיהוּ לָא יְכִיל לְמַסְבֵּל עַל כְּתוּפֵי
 חֲמֹרָא דְאוּרִייתָא, לָא יְכִיל לְמַסְבֵּל עָלֶיהָ עוֹל מְלָכוֹת
 בְּגָלוּתָא, וְחֲדַלְתָּ מֵעֲזוֹב לוֹ, הֲכָא אַחֲזִי לְקִין דְּעֵתִידִין
 לְמַהוּי יִשְׂרָאֵל בְּדוּחְקָא בְּגָלוּתָא, עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר,
 דִּיהוֹן כְּחֲמוֹר מִשְׁאוּי עַל כְּתוּפֵי, מֵעוֹל הַמַּס בְּגָלוּתָא
 וּמְכוּבֵד הַמְּלָאכָה, וְדָא אִיהוּ רוֹבִין תַּחַת מִשְׁאוּי
 בְּגָלוּתָא, וּבְנוּי דְקִין דְּהוּו עֵתִירִין וְתִקְיָפִין כְּמְלָכִים
 בְּתוּקְפָא סְגִיָא, וּבְגִין דָּא אָמַר הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת,
 הֲלֹא אִם תִּטִּיב לְמַהוּי שְׂאֵת לְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוֹן

כְּבִדִים בְּמִשָּׁא כְּבִד (יְכַבְּדוּ מִמֶּנִּי), אֲנֵא אֲסָבִיל לְבָרִיךְ
 בְּעֵלְמָא, וּמְאַרִיךְ עַל־יְהוּ, וְאִם לֹאוּ, לְפִתַּח חֲטָאת רִבִּין,
 לְתַרְעָא דְגִיְהֵנָם אֲתַפְתַּחַת, לְנִטְלָא נּוֹקְמָא מִנֶּךָ וּמִבְּרֶךְ.
 אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְעֵתִיק יוֹמִין, דִּהָא רוּחַ
 קִדְשָׁא אֲתַעַר לְגַבְךָ, לְגַלְאָה הָכָא חֲדוּשִׁים דְלֹא

אֲשַׁתְּמוּדְעוּ עַד הַשְּׁתָּא, אֲמַר וּדְאִי דָּא אִיהוּ (בראשית ד' י)
 קוּל דְּמִי אַחִיךָ צוֹעֲקִים אֵלַי, אֵינּוֹן דְּמִים דְּיִשְׂרָאֵל,
 דְּעֵתִידִין לְמַגּוּל לֹון בְּנוֹי דְקִין עָרְב רַב רִשְׁעִיָּא
 חִיִּיבִיא בְּגָלוּתָא, וּדְאִי אִיהוּ (שם ו' יג) כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ חֲמָס
 מִפְּנֵיהֶם, וּדְאִי הוּא קָטוּלָא דְקִין לְהַבֵּל דְּעָנִי חָשׁוּב כַּמַּת.
 וַיְהִי (דף קיג ע"ב) מִקֵּץ יָמִים וְגוֹמֵר, פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֲמַר
 מֵאִי מִקֵּץ יָמִים, אֲלֹא מֵהָהוּא אֲתַר דְּעֵתִיד לְמִימָר

בֵּיה (שם ו' יג) קֵץ כָּל בֶּשֶׂר בָּא לְפָנַי, (איוב כח ג) קֵץ שָׁם
 לְחַשֵּׁךְ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל קֵץ כָּל בֶּשֶׂר, חֲבִילוֹ
 דְכָל בְּשָׂרָא, מִלְּאֲכִי חֲבָלָה, חֲמָא דְעֵתִידִין לְמִיפַק מִנֵּיהּ
 מִחֲבָלִים כְּרָמִים, דְּאֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (ישעיה ה' ז)
 כִּי כָרַם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּגִין כַּף וְאֵל קִין
 וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וְחֲמָא דְעֵתִידִין לְמִיפַק מֵהַבֵּל
 כַּמָּה צְדִיקָא, בְּגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הַבֵּל וְאֵל
 מִנְחָתוֹ.

וְהָא בְּשַׁעְתָּא דְּאֲתִילִיד קִין אֲתַמַּר בֵּיה קִנִּיתִי אִישׁ אֲתַ

יהו"ה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא בדינוי, פיון דנפק דא אתחלשת איהי ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמאה דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל דינין אתערו עמיה.

תא חזי, מה פתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, בשדה דאשתמודע לעילא, בשדה דאקרי שדה של תפוחים, ונצח האי דינא לאחוי משום דהוה קשיא מניה, ואכפיייה ואטמריה תחותוי, עד דאתער בהאי קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא דמבסם דמעין עלאין.

ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש כפום ארחיה, ואף על גב דטמירין אינון, מתפשטן דא בדא ואעבדו חד גופא, ומהאי גופא נחתין נשמתהון דרשיעיא תקיפי רוחא, מתרויהון סלקא דעתך כחדא, לא אלא חד לסטרוי וחד לסטרוי, ופאין אינון צדיקיא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם

דְּכִלִּיל כִּלְא, אַתְר דְּכַתְרִין וְעַטְרִין קַדִּישִׁין (דף קיד ע"א)
מִתְחַבְרִין תַּמָּן בְּצִרוּרָא דְאַתְכִּלְא.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִינ מַאי מִקֵּץ יָמִים אֶלְא מִהוּא דְעַתִּיד
 לְאַתְמַר בִּיה קִינ כָּל בְּשַׁר בָּא לְפָנֵי, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִינ וְאֵל
 מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מֵרֵאשִׁי יָמִים, אֶלְא מִשְׁיֹרִין
 דִּילִיָּה וְלֹא מִשְׁפִּירוֹ, כְּבַר נִשְׁ דְּאַתִּי מִסְכְּנָא לְתַרְעִיָּה וּבְזִמְנָא דְאַיְהוּ
 תְּאִיב לְמִיכַל, בְּגִין דְּלֹא לְמִיָּהֵב לִיה מִשְׁפִּירוֹ דְּמֵאֲכַל, לֹא בְּעֵי לְמִיָּהֵב
 לִיה מְדֵי בְּתַר דְּאֲכִיל שְׁפִירוֹ דְּכִלְא, בְּגִיף הוּא דְאַיְהוּ בְּסוּפָא וַיְהִיב
 לְמִסְכְּנָא דָּא דְאַתִּיָּאשׁ מִנִּיה, אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכִלְכֵּל
 תְּרַמּוֹן לִיה, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִינ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, אֲבָל הֶבֶל לֹא
 אֶקְרִיב אֶלְא מִשְׁפִּירוֹ דְּכִלְא הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא
 מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ.

וּמַחְלִבִּיהוֹן לֹא קְרִיב לְגַבִּיה שְׁיֹרִין, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוּ"ה אֶל הֶבֶל וְאֵל
 מִנְחָתוֹ וְאֵל קִינ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהוּ"ה לְקִינ
 לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ, הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת, אָמַר לִיה אִם
 אֲנִי תִטִּיב עוֹבְדֶךָ, שְׂאֵת יִסְתַּלַּק קְרַבְנֶךָ, וְאִם לֹא תִטִּיב עוֹבְדֶךָ לְפִתַּח
 חֲטָאת רַבִּין דִּי תִפְרַע מִינֶךָ, אַתְמַר הֲכָא רוּבִין וּבְאַתְר אַחְרָא כְּתִיב כִּי
 תִרְאֶה חֲמוֹר שְׁנֵאָדָּךְ רוּבִין תַּחַת מִשְׁאֵו כּוֹ' לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אַחִיד
 דָּא קִינ דְאַיְהוּ רַבִּין מְכוּבָד עוֹנּוּי, וְאִי לֹא בְּעֵי לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבְתָא,
 וְחַדְלָתָּ מֵעֲזוּב לּוֹ דְלֹא עָבִיד עוֹבְדוּי דְאַחוּךְ, וְאִי הֲדַר בְּתִיּוּבְתָא עֲזוּב
 תַעֲזוּב עִמוּ, מַה עָבַד הֶבֶל, קָם עָלִיה וְאַפְלִיָּה לְאַרְעָא וּלְבַתַּר קָם קִינ
 וּקְטִלִיָּה דְבִין כְּתִיב וַיִּקָּם קִינ אֶל הֶבֶל אַחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אָמַר בֶּן
 סִירָא טַב לְבִישׁ לֹא תַעֲבִיד וּבִישָׁא לֹא מְטִי לָךְ.

וַיֹּאמֶר יְהוּ"ה לְקִינ אִי הֶבֶל אַחִיד כּוֹ' (בראשית ד ט), אָמַר

רבי שמעון וכי לא הוה ידע קודשא בריך הוא אן הוה
הבל דשאל ליה, והא לא אתכפסי מניה מלה, כמה דאת
אמר (ירמיה כג כד) אם יסתר איש במסתרים כו', אלא ווי
לון לבני נשא טפשיא אטימין לבא סתימי עינא,
דעלייהו אתמר (תהלים קטו ה) עינים להם ולא יראו בנהורא
דאורייתא, אלין אינון בעירן דלא מסתכלין ולא ידעין
אלא בתבנא דאורייתא, דאיהי קליפה מלבר ומוץ
דילה, דאתמר בהון מוץ ותבן פטורין מן המעשר,
דחכימין דאורייתא מארי דרוזין זרקין תבנא ומוץ
דלבר, ואכלין חטה דאורייתא דאיהי מלגאו, כ"ב
אתוון דאורייתא דסלקין לחושבן חט"ה.

תא חזי אלין בעירן חשבין דשאל ליה קודשא בריך
הוא א"י הבל אחיד כמאן דלא ידע אן הוא, אלא
א"י איהו דאסתלק מן אדנ"י, דאיהו א' אהי"ה אימא
עלאה אנכי, י' יהו"ה דסליק עמה למדן לקין, בגין דא
כד אסתלק א"י מן אדנ"י אשתאר ד"ן, ובגין דא א"י
הבל אחיד, (בראשית ד ג) ויאמר לא ידעתי השומר אחי
אנכי, לא ידענא דשכינתא דאיהי אנכי, עמיה תמן,
א"י דאסתלק אימא וברא לגבי חכמה למיטל נוקמא
מיניה, ואמאי לגבי חכמה, בגין דאיהו אדם עלאה
דאתברי אדם תתאה בדיוקניה.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמֵי אַחִיךָ צוֹעֲקִים אֵלַי, מֵאֵי דְּמֵי, דָּם
 מִבְּעֵי לֵיהּ, אֶלָּא מֵאֵי דְּמֵי דָּ"ן כְּחֻשְׁבֹּן דְּמֵי, ,
 וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דָּן אֲנָכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוֹשׁ גָּדוֹל.
 וְעוֹד מֵאֵי קוֹל דְּמֵי, קוֹל דָּם מִבְּעֵי לֵיהּ, אֶלָּא תְּרַגְּם
 אֲנַקְלוּס, קָל זֶרְעִין דְּעֵתִידִין לְמִיפְק מִן אַחוּד, אֵינוֹן
 שְׁתֵּין רְבוּא דְּעֵתִידִין לְמִיפְק מֵהֶבֶל, בְּהֵהוּא דְּאִתְּמַר בֵּיהּ
 בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָהוּ צְוּחִין מִן אַרְעָא, הֲכָא רְמִיז עֲנוּי
 הֲדִין וְעוֹנוֹת (דף קיד ע"ב) הֲדִין וְחָמְס וְשׁוּד וְשִׁבְר דְּעֵתִידִין
 בְּנוּי דְּקִין לְמַעַבְד לְבְנוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא אִיהוּ
 קוֹל דְּמֵי אַחִיךָ, אַחִיךָ אִתְּקַרֵי מִסְטָרָא דְּאֲנוֹן דְּאִתְּמַר
 בְּהוֹן (שמות לב כז) הֲרָגוּ אִישׁ אֶת אַחִיו.

(ג"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֵל קִין אֵי הֶבֶל אַחִיךָ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא
 הָוָה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵי הֶבֶל דְּהָוָה שְׂאִיל אֵי הֶבֶל
 אַחִיךָ, וְכִי אִיהוּ לֹא הָוָה יָדַע דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִית מְלָה דִּיתְכַפְּסִי
 מִנִּיהּ אֶפִּילוּ מִחֻשְׁבָּה דְּלָבָא כֹּל שְׂבִין מְלָה דְּעֵלְמָא, דְּאָמַר לֹא יָדַעְתִּי
 הַשׁוֹמֵר אֶחָי אֲנָכִי, אֶלָּא וּוִי לֹזֵן לְטַפְּשִׁין אֶטְיִמִין דְּלָבָא וְעֵינִין לֹזֵן וְלֹא
 מִסְתַּכְּלִין אֶלָּא בְּתַבְּנ לְמִיכַל מִנִּיהּ כְּבַעֲרִין, דְּחַפְּיִמִין דִּידְעִין בְּחַטָּה
 דְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֲתוּוֹן כְּחֻשְׁבֹּן חַטָּה, אֵלִין זְרַקִין
 תְּבַנָּא מִדְּאוּרִייתָא וְאֶכְלִין חַטָּה דְּאוּרִייתָא מְלַגּוּ, תּוּ אַחֲזִי לְכוּן רִזִין
 טְמִירִין בְּהֵאִי קָרָא בְּזִמְנָא דְּקַטַּל קִין לְהֶבֶל, סְלִיק א"י מִן אַדְנִי
 וְאִשְׁתָּאַר דָּ"ן, א' אִיהוּ אֲנָכִי אִימָא עֲלָאָה, " יְהוּה דִּיּוּדִין אַבָּא,
 דְּסְלִיקוּ לְמַתְּבַע דִּינָא עַל בְּנֵיהּוּ דְּאִיהוּ הֶבֶל וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא

בריד הוא אי הבל אחיד.

בההוא זמנא אמר איהו לא ידעתי השומר אחי אנכי, חמא קודשא בריד הוא דלא אדכיר י, אלא א דאיהו אנכי, אמר ליה קול דמי אחיד צועקים אלי, דם אחיד מבעי ליה, מאי דמי, אלא דא דם י, ועוד דמי איהו ד"ן בחושפן דאשתאר מן אדנ"י, וכלא קשוט, דתלת שמיהן כלילן בההוא שמא, אבא ואימא וברתא, דאנון יהו"ה אהי"ה אדנ"י, בגין דהבל הנה דיוקנא דאדם דלעילא דאיהו עמודא דאמצעיתא ואיהו קול דאתמר ביה קול דמי אחיד, ואית רזא אחרא, קול דמי, קול דם מבעי ליה, אלא תרגם אנקלוס קל דם זרעין דעתידין למיפק מן אחיד, ואנון שתין רבוא.

בההוא זמנא דחמא דחובא דא באתר עלאה הנה תליא, הררה בתיובתא ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ כו', הכא אתרמיז גלגולא דרשיעיא דאתמר בהון ובכין ראיתי רשעים קבורים ובאו כו', ודא איהו הן גרשת אותי היום דא גלגולא קדמאה, והייתי נע דא גלגולא תננינא, ונד דא גלגולא תליתאה, דא איהו רזא על שלשה פשעי ישראל, אם תב בתיובתא בתלת גלגולין שפיר, ואם לא, כתיב ביה ועל ארבעה לא אשיבנו, לא אהדר ליה בגופא אחרא, אלא יד ליד לא ינקה רע וקהי אזיל נע ונד עד שתין רבוא, ולכל חד כפום חיליה, דההוא דקטיל הכי נטיל קודשא בריד הוא נוקמא מגיה. ע"כ בספר אחר (בדרף מ"א ת"ח תרין אתוון עד ותהלתי לפסילים שייך באן).

אמר רבי אלעזר אם כן אשתמודע דכל עאקו דא יהא בגלותא בתראה, אמאי אתמר (בראשית ד ב) קניתי

אִישׁ אֶת יְהו"ה, אִי תִימָא בְּגִין קְנִי דְנִפְיָא מְנִיָּה זֶרְעָא
 מְעַלְיָא, בְּתַר דִּיתְכַנְנִישׁ אִיהוּ יִתְעָרוֹן בְּנוֹי דְקִין לְחֶרְבָא
 עֲלָמָא, וּמְנִיָּהוּ קוֹל דְּמִי אַחִיךָ צוּעָקִים, הֲדָא הוּא
 דְכָתִיב (תהלים יג ו) מִשׁוֹד עֲנִיִּים מֵאֲנָקַת אֲבִיוֹנִים כּו'.

אֲמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, קִין מִסְטָרָא דְאִילָנָא דְטוֹב
 וְרַע הָוָה, וְאֶתְפְּשׁוּתָא דְטוֹב הָוָה בְּגִלְגּוּלָא עַד
 קְנִי חוּתֵן מִשָּׁה, מִתְמָן וְאִילֶךְ אֶתְפְּשׁוּתָא דְרַע, וּבְגִין
 דְאַחֲזִי לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַה דַּעֲתִידִין לְמַעֲבַד בְּנוֹי
 לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, דְכֻלָּא אַחֲזִי לִיָּה, אֲמַר גְּדוּל
 עוֹנֵי מְנָשׂוּא, וּמְנָא לֶן דְאַחֲזִי לִיָּה גִלְגּוּלָא דִילִיָּה בְּכָל
 דָּרָא וְדָרָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד יד) הֵן גִּרְשֶׁת אֹתִי
 הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנִיךָ אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נֶעַ וְנָד
 בְּאַרְצִי, נֶעַ וְנָד וְדָא, הֲכָא רְמִיז גִּלְגּוּלָא דִילִיָּה וּבְנוֹי,
 הֲדָא הוּא דְכָתִיב (קהלת ח י) וּבִכְן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים
 וּבָאוּ, וְהָא אוּקְיָמְנָא לֹון (דברים ז י) וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאִיו וְכו',
 הֵן גִּרְשֶׁת אֹתִי דָא גִלְגּוּלָא קְדָמָאָה, הַיּוֹם כְּהָהוּא
 דְאַתְמַר בֵּיה (תהלים צה ז) הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ, וְהִיִּיתִי
 נֶעַ וְנָד תִרִין גִּלְגּוּלִין אַחֲרָנִין, אֶסְתֵּר הֲכָא רְמִיז (דברים לב
 ב) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֶם כּו', (איוב לג כט) וְהֵן כָּל אֱלֹה
 יִפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, וְעַלִּיָּהוּ אֶתְמַר (עמוס ב
 י) עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ,

דלא אהדר לון בגופא רביעאה, ולא בפורקנא
 רביעאה, אלא אתמר בישראל (דברים לב יב) יהו"ה בדד
 ינחנו ואין עמו אל נכר, בגין דא אוקמוה מארי
 מתניתין אין מקבלים גרים לימות המשיח.

ועוד (דף קטו ע"א) אי הבל אחיד, תא חזי תרין אתוון אלין
 שמענא דלא אתר עלאה הוו סלקין, א"י, א' אמון
 מופלא ומכוסה, י' מחשבה, דבהאי אתר תאבו אדם
 והבל, ואתמר דאינון א' פתר עליון, י' מחשבה,
 לעילא לעילא אסתלק האי חובה, אמר ליה רבי
 אלעזר, אבא, והא כמה מחשבות אינון, שכינתא
 אתקרי מחשבה, ואיהי י' מן אדנ"י, וחכמה מחשבה,
 וכתר דאיהי א' מן אדנ"י מחשבה, וכמה מחשבין אינון
 דא לעילא מן דא, ודא על גב דא, הדא הוא דכתיב
 (קהלת ה ז) כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם, ולעילא
 מכלהו מחשבה סתימא דכל סתימין, עלאה על כל
 עלאין, דלית מחשבה אחרא לעילא מניה, וכמה
 מחשבין אינון לבושין דא לדא, ואיהו אשתמודע דלא
 חאב אלא במחשבה דאיהי לבושא, הדא הוא דכתיב
 (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, אתמר באדם
 ואחבא ואתמר במשה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו.

אמר רבי שמעון, ברי, בודאי בכלא חאב אדם,

בְּמַחְשָׁבָה דְּאִיהִי לְבוּשָׂא, וּבְמַחְשָׁבָה דְּאִיהִי מְלָגָאוּ,
 וּבְגִין דָּא אָמַר לְמֹשֶׁה בְּזִמְנָא דְּאָמַר (שמות לג יח) הֲרֵאֲנִי נָא
 אֶת כְּבֹדְךָ, אָמַר, כִּי לֹא יֵרָאֵנִי הָאָדָם וְחַי, דְּאִם זָכָה
 שְׂיֵרָאֲנִי, וְחַי לְעוֹלָם, וּבְגִין דָּא אָמַר לִיהִי לֹא (שמות לג כ)
 תּוּכַל לְרְאוֹת אֶת פָּנַי, וְלֹא אֵינּוֹן פָּנִים הָכָא אֶלָּא פָּנִים
 דְּלֹא נִרְאִין, בְּאַתֵּר דְּאַשְׁתְּמוּדַע עֲלֵת הָעֲלוֹת, וּבְאַתֵּר
 דְּאַתְּגְלִיָּא, וְחוּבָא דְּאָדָם גָּרִים דְּלֹא יְכִיל מֹשֶׁה
 לְאַסְתְּכָלָא בֵּיהּ, כָּל שְׂכֵן אַחָרָא, דְּעֲלֵת הָעֲלוֹת אֲסִתְּלַק
 מִמַּחְשָׁבָה דְּחָאב בָּהּ אָדָם, וּבְגִין דָּא עֵין לֹא תִשׁוּרְהוּ,
 וּמַחְשָׁבָה לֹא תִכְלִהוּ, לֹא יְכִיל לְאַשְׁגָּא לִיהִי, דְּאִיהוּ חַי
 הַחַיִּים, וּבְאַתֵּר דְּאִיהוּ שְׂרִיא לִית מִיתָה תַּמָּן, וּמַחְשָׁבָה
 דְּאַסְתְּלַק מִנִּיהּ, בּוּדָאֵי אִיהוּ חֲכָמָה לְבוּשָׂא לְחֲכָמָה
 סְתִימָאָה, בּוּדָאֵי בָּהּ חָאב אָדָם, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בֵּיהּ
 וְאִירָא כִּי עִירוּם אָנְכִי וְאַחְבָּא. (בראשית ג י)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא מַהְכָּא מְשַׁמַּע דְּלֹא חָאב
 בְּמַחְשָׁבָה עֲלָאָה אֶלָּא בְּהֵיא דְּאִיהִי לְבוּשָׂא
 מִנָּה, וְאַשְׁתָּאֵר אִיהוּ (דף קטו ע"ב) בְּהֵיא דְּאִיהִי מְלָגָאוּ,
 בְּמוּחָא בְּלֹא קַרְקַפְתָּא, וּבְגִין דָּא וְאִירָא, דְּאַזְדַּעְזַע
 מִהֵיא דְּלָגוּ מִן מַחְשָׁבָה סְתִימָא דְּאִיהוּ עֲלֵת הָעֲלוֹת,
 אָמַר לִיהִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, בְּמַחְשָׁבָה דְּאִיהוּ מוּחָא אַוּף
 הָכִי חָב דְּזֹרְעָא מִתַּמָּן נְפִיק, דְּאִיהוּ נְבִיעוּ דְּאִילְנָא דְּחַיִּי

דאיהו אור קדמון ואור צה ואור מצוהצח, תלת טפין
 דאתרמיזו ביי עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא
 וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשך דאפסיק בין עלת
 העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג ב) כי לא יראני
 האדם וחי עד דההוא חשך אתעבר מתמן, ודא איהו
 רזא (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם
 ובין אלהיכם, ובגין ההוא חשך, לית מחשבה יכילא
 לאשגא תמן, כל שפן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא
 חשך, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר
 בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך כו'.

אנדעזע רבי אלעזר וכלהו חבריא ואנדעזעו סבין
 מארי דמתיבתא, אמר רבי אלעזר עד כען
 לא ידענא דחובא דאדם הכי הוה עלאה, דמטא לאתר
 עלאה דכל עלאין, אמר, אבא, הב לי רשו למשאל אף
 על גב דלא אתייהיב רשו לכל בר נש למשאל כל שפן
 למנדע, אמר ליה אימא ברי דהא רעוא אשתכח
 ורשותא אתייהיב לגלאה כל מה דיכילנא למנדע,
 אמר ליה, אבא, אשתמודע בגין ההוא חשך דאפסיק
 בין עלת העלות למחשבה סתימא, דעלת על כל
 העלות לא אשתתף בשום מחשבה סתימא כל שפן
 גליא, ולא בשום אור גניז וטמיר וקדמון וצח

וּמְצוּחָצָח, אָמַר וּדְאֵי הָכִי הוּא דְאֵם אֲלִין נְהוּרִין
 וּמְחֻשְׁבִין הוּוּ מְנִיָּה לָא הָוָה יְכִיל חֻשְׁךָ לְאַפְרָשָׁא, אֲבָל
 עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיהוּ עַל כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין וּסְתִימִין
 כְּנִשְׁמַתָּא בְּגוּפָא, וְאוּר קְדָמוֹן אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ סְתִים
 וְגְנִיז וְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי
 וּטְעָמִי, הָכִי אִיהוּ לְגַבֵּי עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת, כְּגוּפָא
 לְגַבֵּי נִשְׁמַתָּא, דְּבַעֲלַת הָעֲלוֹת לִית בֵּיה גְּוֹן וְלֹא צוּרָה
 וְלֹא דִיוֹקְנָא וְלֹא שׁוּתְפוּ, וּבְאַתֵּר דְּעֵין לָא שְׁלִיט מָאן
 יְכִיל לְמַעְבַּד דְּמִיּוֹן.

בְּתֵר דְּהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא לְבוּשָׁא לְגַבֵּי
 מוּחָא דְּאִיהוּ אָבָא קְרַקְפְּתָא דְּתַפְלִי, וְאַתְחַבֵּר
 מוּחָא דְּאִיָּהִי חֲכָמָה בְּאִימָא, מִיֵּד (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה
 אֱלֹהִים לְאָדָם וְלֹאֲשֶׁתוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבִּישֶׁם, וְאִינוּן
 תַּפְלִין דְּאִינוּן מְעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת תְּשׁוּבָה דְּאִיָּהִי
 אִימָא קְרַקְפְּתָא דְּתַפְלִי עִם אָדָם לְאַגְנָא עֲלִיָּה וּלְכֻסְיָא
 עֲלִיָּה דִּהּוּה עָרוֹם, כְּגוּוּנָא דְּאִיהוּ פְּסִי עַל מוּחָא עֲלָאָה,
 וּבְרִי, כָּל מָאן דְּאַנַּח תַּפְלִין כְּאֵלוֹ פְּסִי עַל מוּחָא עֲלָאָה,
 וּבְגִין דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה לָא זָוָה מְנִיָּה, וְרוּזָא דְּמִלָּה
 (תהלים קל ז) אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמֹר יְיָ אֲדַנִּי מִי יַעֲמוּד, מִי
 יַעֲמוּד וּדְאֵי דְּאִיָּהִי אִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה הָא קָמַת בְּאָדָם
 עֲלָאָה, וְשְׁכִינְתָּא דְּאִיָּהִי תַּפְלָה שְׁל יָד בְּאָדָם תַּתָּאָה,

שְׂכִינְתָא עֲלָאָה נְחַתְתָּ עִם אָדָם, וְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה עִם
הַבֵּל, וְעִם כָּל (דא) מְאָרִי דְדַכְּיוּ דְקָא אַתְיִין מִנְיִיהוּ,
וּבְגִין דָּא (רות א יט) וְתַלְכְּנָה שְׂתִיָּהּן.

מִיָּד דְחָאבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוּבְדָא דְעַגְלָא מַה כְּתִיב (ישעיה ג

ב) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם דְאַתְמַר בָּהּ (משלי ב ג) כִּי

אִם לְבִינָה תִקְרָא, אֲשַׁתְּלַחַת (ג"א וְאִסְתְּלַקַּת) מִנְיִיהוּ וְתָרַם

מֵעַל הָאָרֶץ, דְלָא נְחַתְתָּ עַלְיִיהוּ אֶלָּא (דף קטז ע"א) בְּשַׁבְּתוֹת

וַיִּמִּין טָבִין, וְאֲשַׁתְּאֲרַת שְׂכִינְתָא תַתָּאָה יַחֲדָאָה לְתַתָּא,

וְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה יַחֲדָאָה לְעִילָא, וְהָא אוּקְמוּהָ אִיכָה

יִשְׁבָּה בְּדָד, דְבִקְדָמִיתָא לָא הוּת שְׂכִינְתָא עֲלָאָה זֹזָה

מִנְיִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה, זַכְּאִין אִינוּן מְאָרִי

דְתִיּוּבְתָא דְנְחַתִּי לָהּ עַלְיִיהוּ בְּכָל יוֹמָא וְשַׁעְתָּא וְרַגְעָא

וְלָא זֹזַת מִנְיִיהוּ בְּכָל אַתְר, דְעַלְיִיהוּ אַתְמַר (שם ו כב)

בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִנְחָה אוּתְךָ כּו' וְלָא אִית לָהּ עַלְיִיהוּ יוֹמָא

יְדִיעַ כְּגוּוֹנָא דְאַחַרְנִין דְלָא נְחַתְתָּ עַלְיִיהוּ אֶלָּא בְּשַׁבְּתוֹת

וַיּוֹמִין טָבִין, אֲבָל מְאָרִי תִיּוּבְתָא לָא זֹזַת מִנְיִיהוּ לְעֵלָם.

וּבְגִין דָּא בְרִי, א"י הַבֵּל אַחֲדָךְ, אִי יְכַלִּינָן לְמִימַר א'

" מִן אַהֲי"ה אִימָא עֲלָאָה, וְאֲשַׁתְּאָרוּ ה' ה',

וְאַתְמַר עַלְיִיהוּ וְתַלְכְּנָה שְׂתִיָּהּן, הַכָּא חָאב הַבֵּל אָדָם,

חָב בִּי"ו מִן יְהו"ה וְאִסְתְּלַק י"ו וְאַתְעֵבִיד ו' י', אֲמַר רַבִּי

אֶלְעָזָר וְהָא י' ו', אִינוּן, י' לְעִילָא ו' לְתַתָּא, מְאִי ו' י',

אָמַר בְּרִי הִכִּי אִיהוּ וְדַאי, דְּחֻבָּה דָּא אִיהוּ לְעִילָא בְּאֵת
 א דְּאִסְתְּלִקֵּת בְּמַחֲשַׁבָּה דְּאִיהִי י' עֲלָאָה דְּתַמָּן עֲלֵת
 הָעֵלוֹת, וְאִשְׁתָּאֵר ו' י' כְּגִוּוּנָא דָּא א, וְעַל י' עֲלָאָה
 אֲתַמַּר (תהלים צא יד) כִּי יַדַּע שָׁמַי, שֵׁם י', יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ,
 זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּנַחֲתִית לִיָּה בְּמַחֲשַׁבְתִּיהָ לְאֲתַרִּיהָ, דְּהֵאִי
 מַחֲשַׁבָּה עֲלָה אֲתַמַּר (ויקרא ז לז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעוֹלָה לְמִנְחָה
 וְלַחֲטָאֵת וְלֹאֲשָׁם וְלַמְּלוֹאִים וְלַזֹּבַח הַשְּׁלָמִים.

וְאִמַּאי אֲתַמַּר בְּאֵת י' כִּי יַדַּע שָׁמַי, אֱלֹא, כְּמָה דְּלִית
 בְּאֵת י' שׁוֹתְפוֹ דָּאֵת אַחְרָא, הִכִּי לִית בֵּיה
 שׁוֹתְפוֹ דְּאִיהוּ אַחַד וְאִין שְׁנַי לּוֹ, אַחַד בְּלֹא חֲשְׁבֹן, הוּא
 בְּרָא כְּלָא וְלִית בּוֹרָא עֲלִיהָ, וְכִי אִית דְּיִכְיִל לְמַבְרִי
 אֲפִילוּ יִתּוּשׁ זְעִיר אֱלֹא הוּא, אֱלֹא, מִיָּם אִית לּוֹן חִילָא
 לְמַבְרִי אֵילָנִין וְעֲשֻׁבִין, וְאִינוּן אֲתַבְּרִיאוּ, אֲבַל בּוֹרָא
 עֲלָמִין בְּרָא וְלִית עֲלִיהָ מָאן דְּבִרָא לִיָּה וְלַחֲכִימָא
 בְּרַמְיּוּזָא דְּבַאֲתַר דָּא לִית לְגַלְאָה יִתִּיר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהֶכָּא מִשְׁמַע דְּאִית בּוֹרָא בְּשׁוֹתְפוֹ
 דְּאֲתוּוּן, כְּגוֹן ב' מִן בְּרָאֲשִׁית דְּאִיהִי אִימָא, ר' מִן
 רֵאשִׁית דְּאִיהִי חֲכָמָה, ו' מִן בּוֹרָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, א' מִן בְּרָאֲשִׁית דְּאִיהוּ כְּתָר, שִׁי"ת, שִׁית
 סְפִירָן, הָא כְּלָהוּ עֶשֶׂר, אִם חֲסַר חַד לָא אִשְׁתְּלִים

בְּרִיאָה, אָבֵל עֵלֶת עַל כָּל הָעֵלֹת אִיהוּ בְּרָא כָּלֵא בְּלֵא
שׁוּתְפוּ כָּלֵל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי הָא שְׁמַעְנָא, דְּבַעֲשֵׁר סְפִירָן לָא
אֶתְמַר תַּמָּן אֶלֵא אֶצִּילוֹת וְלֵא בְּרִיאָה, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן וּמֵאן אָמַר דְּאִית בְּהוֹן בְּרִיאָה אֶלֵא כְּלֵהוּ עֶשֶׁר
בְּשׁוּתְפוּ דָא עִם דָּא עֶבְדִּין בְּרִיאָה בְּעֵלְמָא, וְאֵנָּא אִימָא
דָּאם הָוֵה חֶסֶר חַד מִן מְנִינָא לָא אֶשְׁתְּלִים תְּהִיא בְּרִיאָה,
אָבֵל עֵלֶת עַל כָּל הָעֵלֹת אִיהוּ בּוֹרָא בְּלֵא שׁוּתְפוּ אֶחָרָא
דְּאִיהוּ חַד בְּלֵא שׁוּתְפָא כָּלֵל לָא לְעִילָא וְלֵא לְתַתָּא וְלֵא
בְּאֶמְצָעִיתָא וְלֵא מְכָל סְטָרָא כָּלֵל, אָמַר וּדְאִי כְּעַן
אֶתְגַּלִּיא מַה דְּלֵא אֶתְמַסֵּר לְגַלְתָּא אֶפִּילוּ מְלַבָּא לְפּוּמָא,
וְרִזָּא דָא צְרִיךְ לְאֶתְכַסֵּיא מְכָל בַּר נֶשׁ, דְּלֵאוּ כָּל מוּחָא
יְכִיל לְמַסְבֵּל הָאִי, אֶלֵא אֶלִין דִּידְעִין בְּרִזִין, אֶלִין
דְּחַכְמָתָא דְּלֵהוֹן סְלִיק עַל כָּל נְבִיאִיא וְחַפְימִיא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, הָא אֶתְגַּלִּיא א' בְּרִזָּא עֵלְתָּא
כַּד אֶסְתַּלַּק עֵלֶת הָעֵלֹת בְּאֶת י' וְאֶשְׁתָּאֵר וִי אֶלֵא
מֵאִי אוּי, אָמַר לִיָּה (א' עֵלְתָּא) (נ"א אִית א') לְעִילָא מִן א',
דְּאִית א' מֵאֶתְוֹן רַבְרַבָּן, וְאִית א' מֵאֶתְוֹן זוּטְרָן, וְאִית
א' מֵאֶתְוֹן בִּינוּנִיִּים, (נ"א זֵה שִׁיךְ לְדַף פ"ג ע"א וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם)
אִינוּן אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דְּעֶשְׂיָה, וְעֵלִיָּהוּ
אֶתְמַר (קְהֵלֶת ה' ז) כִּי גְבוּהָ מֵעַל גְבוּהָ שׁוּמַר, וְאִית תְּלַת

עֲלֵינָא עֲלֵייהוּ בְּאַרְחָא אֲצִילוּת, וְעֲלֵיהֶם אֲתִמַּר וּגְבִהִים
עֲלֵיהֶם.

וְאִינוּן דְּבְרִיאָה אִינוּן לְבוּשֵׁין לְאִינוּן דְּאֲצִילוּת, וְהָאִי
אִיהוּ אֹר לְבוּשׁ עֲלִיוֹן, וְאִינוּן עֶשֶׂר מִתְּלַבְּשֵׁין
בְּעֶשֶׂר, וְאֵלִין דְּאֲצִילוּת אָמְרוּ לְאִינוּן דְּבְרִיאָה
דְּמִתְּלַבְּשֵׁין בְּהוֹן, (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵינוּ, כָּל סְפִירָה יְהִיב בֵּיהּ חוֹלְקִיהּ מְלָגָאוּ וּמְלָבָר,
וְאִם חָסַר חַד מֵעֶשֶׂר סְפִירָן דְּלָא הוּוּ יְהִיב בֵּיהּ חוֹלְקִיהּ
לָא הוּוּ אֲשֵׁתִלִּים בְּנִינָא דְאָדָם, וּבְזִמְנָא דְחָב אָדָם כָּל
סְפִירָה וּסְפִירָה נְטִיל חוֹלְקִיהּ מִנִּיהּ וְאֲשֵׁתֵּי אִין, וְרִזָּא
דְּמִלָּה (קהלת ג יט) וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין, וּבְגִין דָּא
אָמְרוּ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין (תהלים מט יג) וְאָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין
נְמִשָּׁל כְּבְהֵמוֹת נְדָמוּ, אָדָם דְּהוּוּ לֶן בִּיקָר דְּלַעֲיִלָא וְלָא
נְטִיר לִיהּ, נְמִשָּׁל כְּבְהֵמוֹת דְּמוֹת דִּילִיהּ, דְּאִינוּן חֵיּוֹת
הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל עֲלֵת הָעֲלוּת כַּד בְּרָא לִיהּ כְּמָה דְאֵת אָמַר
(נ"א הָדָא הוּוּ דְכְתִיב) (בראשית א כז) וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נְטִיל כְּלָא מִינִיהּ, וְיְהִיב בֵּיהּ בְּלָא שׁוֹתְפוּ
דְּאַחְרָא, דְּאָבָא וְאִמָּא עֲבָדוּ לִיהּ בְּצִיּוּרֵיהוּ (דף קטז ע"ב)
בְּתָרִין צִיּוּרִין, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב (בראשית ב ד) וַיִּצָּר יְהוָה
אֱלֹהִים וַיִּצָּר בְּתָרִין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְאָבָא דְאִיהוּ
יְהוָה, וְצִיּוּרָא דְאֱלֹהִים דְּאִיהֵי אִמָּא, וְדָא אִיהוּ וַיִּצָּר

יהו"ה אלהי"ם, ולבתר עבד ליה מאנא הדא הוא
 דכתיב (שם) עפר מן האדמה, מן האדמה לא כתיב, אלא
 עפר מן האדמה, ודא שכינתא תתאה דאתמר בה (איוב
 לד טו) ואדם על עפר ישוב דאיהי גלגולא דיליה.

אמר רבי אלעזר, אבא, בתר דרעוא אשתכח צריף
 למפתח מלין באתגליא, מאי אדם דברא עלת
 העלות בדיוקניה, דהא כתיב דלית ביה דמות, אמר
 ליה, ברי, הכא לא אמר בצלמנו, דאית ביה דיוקנא,
 אלא בצלמו רוצה לומר כגוונא דאיהו רואה ואינו
 נראה, דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית ביה דיוקנא,
 דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית קדמון עליה דיהא איהו
 הכי, וכגוונא דאיהו עלת העלות חד בלא שותפו ובלא
 חשבון, דיהא איהו הכי, כלא כגוונא דיליה.

ואית אדם דבריאא ויצירה ועשיה כגוונא אחרא
 בלבבושין וגופא (דלבר) (נ"א בלבד), דבאצילות הא
 אתמר דלית ביה בריאא ויצירה ועשיה כלל, אית
 בריאא דברא הוא לתתא בדיוקניה, אבל לאו דאתברי
 איהו.

ותא חזי אף על גב דאתמר בספירן בריאא, בלבבושא
 מלבר איהו, ולא איהו מלגאו, ובגין דא כתיב
 ויברא אלהי"ם את האדם בצלמו הכא רזא
 (בראשית א כז)

אֶחָרָא בְּגוּפָא, אֵית סְפִירָן דְּבְרִיאָה וְאֵית סְפִירָן
 דְּאַצִּילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, דָּא
 עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מד יג) כְּתַפְּאֶרֶת
 אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית, בְּצִלְמוֹ שְׁכִינְתָא תַתָּא, בְּצִלְמוֹ
 אֱלֹהִים שְׁכִינְתָא עֲלָא, וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם דָּא צְדִיק חַי עַלְמִין, יִצְרוּ בִיצִירָה עֲלָא וּבִיצִירָה
 תַתָּא, דְּאִינוּן ' ' מִן א, ' ' מִן וַיִּצְרַח אִיהוּ ' ו'
 דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ בְתַרִּין יוּדִין בְּאֵת א, וְתַרִּין יוּדִין
 עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵיתָה וְאִינוּן
 חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַתָּא.

וְאָדָם מְסֻטְרָא דְאוֹת בְּרִית ' אֶתִּילִיד מְהוּל, הֵדָא הוּא
 דְּכְתִיב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג
 י) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, דְּתַמְן לֹאוּ קְלִיפָה דְּעַרְלָה כָּלֵל,
 וְהָא דְאַתְמַר אָדָם הָרָאוּן מוֹשָׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הוּהוּ, דָּא
 אָדָם דְּעֵשְׂיָה, וּמֵאֵי נִיהוּ דָּא קְלִיפָה דְּאַתְלַבְּשָׁא בֵיה (נ"א
 דְּאַתְלַבְּשַׁת בָּה) לְשִׁלְטָאָה עַל כָּלָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים
 קג יט) וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בָּה (בראשית א
 כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמוֹנוֹ כְּדְמוּתֵנוּ לְאַתְלַבְּשָׁא בְּכָל
 דְּיוֹקְנֵינוּ וְקְלִיפֵינוּ.

וְעוֹד אֶתְמַר בָּה בְּשְׁכִינְתָא תַתָּא, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמוֹנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ, דְּתַהָא כְּלִילָא מְכָל סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר

סְפִירָן יְהִיבוּ בָּהּ כָּל חַד חוֹלְקִיָּהּ, וּמֵאֵי חוֹלְקִיָּהּ, אֶלָּא כָּל
 סְפִירָה יְהִיב בָּהּ עֲשׂוּר דִּילֵיהּ, דְּכָל סְפִירָה סָלִיק
 לַעֲשָׂרָה, וַיְהִיבוּ לֵיהּ כָּל חַד וְחַד עֲשׂוּר דִּילֵיהּ אֲשֶׁתְּאָרוּ
 אֵינּוּן תַּשַּׁע תַּשַּׁע, וְכָל חַד וְחַד אֲשֶׁתְּלִים בָּהּ לַעֲשָׂרָה,
 וּבְגִין דָּא מְעֲשָׂרִין חַד מְעֲשָׂרָה, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא
 מְכֻלָּהוּ אֲתַמַּר בָּהּ (ירמיה ב ב) אַהֲבַת כְּלוּלוֹתֶיהָ, כְּלִילָא
 מְכֻלָּא, וּלְבַתָּר דְּאֲתַכְּלִילַת מְעֻלָּאִין אֲתַמַּר בָּהּ (בראשית א
 כו) וּרְדוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ,
 אֲתַכְּלִילַת בְּתַתָּאִין, וְאֶפִּילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחֲרָא
 אֲתַלְבַּשַׁת, לְקִימָא בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְכָל מַה
 דְּאֲתַלְבַּשַׁת אֲתַכְּלִילַת (נ"א אֲתַקְרִיאַת) בְּשָׁמַיָּהּ, הָא הָא הָא
 אָדָם דְּעֲשִׂיָּה וַיִּצְרָה.

אָדָם דְּבְרִיאָה אוֹקְמוּהוּ עַל תְּפִאָרַת, מֵאֵי בְּצֻלְמוֹ,
 בְּצֻלְמוֹ, תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דִּילֵיהּ לְעִילָא, אֶלָּא (ס"א
 אֵלִין) אֵינּוּן וְא"ו תְּרִין וְוִ"ן, אֵינּוּן תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דָּא
 דְּאִיהוּ אָדָם דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי דְּמוּת
 אָדָם עֲלָאָה דְּאִיהוּ חֲכָמָה עֲלָאָה, וְשְׁכִינְתָּא תְּתָאָה דְּמוּת
 אָדָם דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

וְעוֹד, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בְּדִיּוֹקְנָא דְּכֶתֶר וְדָא אָדָם
 דְּבְרִיאָה, וְאָדָם דִּיִּצְרָה צְדִיק בְּדִיּוֹקְנָא דְּחֲכָמָה,
 וּבְגִין דָּא (מלכים א ה כו) וַיְהוֹה נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה דְּאִיהוּ

צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם שָׁלֵם ה', וּשְׂכִינְתָּא תַתָּא תַתָּא אָדָם
 דְּעֵשִׂיָּה דְמוֹת דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָא וְכָלָא קְשׁוּט, (ושְׂכִינְתָּא
 וְדַאי אַתְּכִלִּילת בְּכָלָא), וּבְגִין דָּא זְמַנִּין אַתְּקְרִיאַת נְשָׁר,
 זְמַנִּין חַיָּה. (דף קיז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפוּר, בְּכָל מַה
 דְּשִׁלְיָטָא אַתְּקְרִיאַת בְּשָׁמִיָּה, וּבְעֵשְׂבִין אַתְּקְרִיאַת
 שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי, וְכַד שְׁלְטָא עַל אַרְעָא
 אַתְּקְרִיאַת אַרְץ, וְכַד שְׁלְטָא עַל יַמָּא אַתְּקְרִיאַת יָם עַל
 שְׁמִיָּה, וְכַד שְׁלְטָא עַל טוּרִין אַתְּקְרִיאַת סַלַע, לִית בְּרִיָּה
 בְּעֵלְמָא דְשִׁלְטָא עָלֶיהָ דְלָא אַתְּקְרִיאַת בְּשָׁמִיָּה, אֲבָל
 עִם כָּל דָּא דְשִׁלְטָא עַל כָּלָא, עֵבִידַת אַפְרָשׁוּתָא בֵּין
 דְּרַגִּין דְּאִינוּן מוֹחָא וְאִיבָא, לְקִלְיִפִּין דְּסִטְרָא אַחְרָא
 דְּאִינוּן כְּקִלְיִפִּין דְּאִגּוּזָא דְּמַכְסִיִּין עַל מוֹחָא, וְרוּזָא
 דְּמִלָּה (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ,
 וּוִי לִיָּה לְמֵאן דְּמַעְרַב קְלִיפִּין דְּסִטְרָא אַחְרָא עִם דְּרַגִּין
 דְּסִטְרָא דְּדַכְיָו.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ' (שם ד א), וְכִי לָא
 אֲשֶׁתְּמוֹדַע בָּהּ עַד הָהִיא זְמַנָּא, אֲלָא מִיּוֹמָא
 דְּאֲתַחְרַב בֵּי מְקַדְשָׁא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַתְיַחַד
 בְּשְׂכִינְתִּיָּה בְּיוֹמִין דְּחוּל, וְלָא הוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּמוֹדַעַן
 תּוֹקֶפִיָּה בְּיוֹמִין דְּחוּל, בְּגִין דְּמִמְשָׁלָה דְּעַבְד וְשִׁפְחָה

בְּהוֹן, בְּתַר דִּיתְעַבְרוֹן מֵעֲלָמָא מִיַּד וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת
 אִשְׁתּוֹ וּבִהֵיא זְמַנָּא (ישעיה יא ט) כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ יְדָעָה אֶת
 יְהו"ה, וּבִהֵיא זְמַנָּא אֶתְקַיִים קָרָא (ירמיה לא לג) כִּי כָלָם
 יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד גְּדוּלָּם, (זכריה יד ט) וּבִיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

דְּבַר אַחַר וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חוּהָ אִשְׁתּוֹ וְתַהֲרַ וְתִלְדַּ אֶת
 קִין, יֵדַע וְדַאי כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמְרַדְכִי יֵדַע, אִית
 יְדִיעָה לְטַב וְאִית יְדִיעָה לְבִישׁ, בְּזְמַנָּא דְאוֹלִידַת לְקִין
 יֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה הָהוּא זוּהֵמָא, וְעַד הָהוּא אֲתַר
 דְּמָטִי וְאֶתְפִּשֵׁט הָהוּא זוּהֵמָא בְּכָל דְרִין, וְתִלַּת גְּלָגוּלִי,
 עֲלִייהוּ אֶתְמַר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אִ"ל פְּעַמִּים
 שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, בְּתַר דִּיתְגַּבַּר בִּיצְרִיָּה דְלֹא עֶבֶיד חֲטָאָה,
 וְהֵאֵי יְדִיעָה דְקִין אִיהוּ דְאֶתְגַּלִּי לִיהָ עַד הָהוּא אֲתַר
 דְאֶתְפִּשֵׁט, דְעֲלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה יד כט) כִּי מִשָּׁרֵשׁ נַחֲשׁ יֵצֵא
 צִפְעָה, בְּגִין דְאִיהוּ מִשָּׁרֵשׁ נַחֲשׁ דְאֶטִּיל זוּהֵמָא בְּחוּהָ,
 מְלֶאךְ הַמּוֹת דְגָרִים מִיתָה לְאָדָם וּלְכָל דְרִין דִּילִיָּה,
 הַכִּי, הֵאֵי דְרַפִּיָּה לְקַטְלָא, וּבְגִין דָּא קָטִיל לְהַבֵּל.

וְהֵאֵי זוּהֵמָא דְאֶתְנַטִּיל מִנִּיהָ אִיהִי לִילִי"ת אִימָא דְעַרְב
 רַב, עֲלָה אֶתְמַר (משלי ה ה) רַגְלִיָּהּ יוֹרְדוֹת מוֹת וְכו',
 דְאִיהִי סַם מוֹת דְאֵל אַחַר דְאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהִי אִיבָא
 דִּילִיָּה, גַּם לְרַבּוֹת אֵל אַחַר, נַחֲשׁ בְּגִינָה אֶתְמַר (בראשית ג

(א) וּתְקַח מִפְּרִיּוֹ וּתְאָכְלֵהּ, הֲכֵא רְזָא דְחֹהּ וּתְתִין גַּם לְאִישָׁה
 עִמָּהּ וַיֹּאכְלֵהּ גַּם לְרַבּוֹת, וּלְבַתֵּר חֲזָא לִיהּ דְּאִתְחַרַּט כְּמָה
 דְּאִתְ אָמַר (שם ד יג) גְּדוּל עֲוֹנֵי מַנְשׂוּא, וּבְגִין דָּא (שם ב)
 קְנִייתִי אִישׁ אֶת יְהוֹ"ה, הֲכֵא רְמִיז קְנִי חוּתִין מִשָּׁה,
 דְּעֵתִיד לְאַהֲדָרָא בְּתִשׁוּבָהּ וּלְקַבְּלָא אֶת בְּרִית, הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב (שם טו) וַיִּשָּׂם יְהוֹ"ה לְקִין אוֹת, אוֹת בְּרִית מִלָּה
 לְאַגְנָא עָלֶיהָ.

וּבְגִין דָּא וּתּוֹסָף לְלָדַת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, מֵאֵי וּתּוֹסָף
 אֶלָּא רְזָא דְּמִלָּה וְלֹא יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּהּ (שם לח כו),
 בְּגִין תְּהוּא זִוְהֶמָּא דְּנַפְיָק מִנִּיהּ, וְחֲמָא אֶת־פְּשׁוּטוּתִיהּ בְּכָל
 דְּרָא, כִּיּוֹן דְּחֲמָא לְהֶבֶל דְּאִתְפְּשׁוּטוּתִיהּ בְּכָל דְּרָא לְטָב,
 אָמַר וּתּוֹסָף לְלָדַת, אוֹסִיפַת אֵיחִי כְּמָה קְרַבְנִין וְכְמָה
 תְּחַנּוּבִין וְכְמָה בְּכִיּוֹן בְּגִינִיהּ, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ הוּא עֵתִיד
 לְדַכָּא זִוְהֶמָּא דִּילֵיהּ מֵעַלְמָא, וְהָא קַהֲלַת אָמַר (קהלת ח)
 יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעַשָּׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים
 אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, הֲכֵא אֶת־גְּלִי צַדִּיק
 וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֵית הֶבֶל, וְאֵית הֶבֶל וְעַלִּיּוּהוּ
 אֶתְמַר (שם יב) לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, בְּשִׁגְם
 זֶה הֶבֶל, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּשִׁגְם זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת,
 וְאִיהוּ שֵׁם, וְאִיהוּ הֶבֶל, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אִ"ל פְּעַמִּים
 שְׁלֹשׁ עִם גָּבַר.

וְרָזָא דְמַלְתָּה (ישעיה סג יא) אֵיִה הַשָּׁם בְּקִרְבּוֹ, דְּאִיהוּ (שמות ג
 יג) מַה שְּׁמוֹ, וְדָא אָדָם דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה, וּבְגִינִיה
 אֲתִמֵּר (עמוס ב ו) וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
 בְּגִלְגּוּלָא יִתִּיר, כִּיּוֹן דְּנַח בֵּיה אָבוּי דְּאִיהוּ אָדָם, בְּהֵהוּא
 זְמַנָּא אֲשֶׁתְּמוּדַע (משלי לד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שָּׁם בְּנוּ כִּי יִתְדַע,
 וְדָא אִיהוּ רָזָא מַה שְּׁמוֹ מַה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְדָא אִיהוּ
 מְרַכְבְּתָא שְׁלִימָא, ש תַּלְת חִיוּוֹן, דְּרַכִּיב עַלֵּיהוּ מ"ה,
 וְעַלֵּיהוּ אֲתִמֵּר הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל א"ל (דף קיז ע"ב) פְּעַמִּים
 שְׁלֹש עָם גָּבַר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו
 אֶת הֶבֶל, וּוִי לְעֶלְמָא דְאִית לּוֹן עֵינִין וְלֹא חֲזָאן,
 אוּדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרִזִין דְּאוּרִייתָא, וְאֲזִלִּין בְּתַר
 בְּצַעִין דְּהַאי עֶלְמָא, תָּא חֲזִי קִין אִיהוּ יֵצֵר הָרַע, הֶבֶל
 יֵצֵר הַטּוֹב, הֶבֶל אִיהוּ הַלֵּב, וְאִינוּן תְּרִי בְּתִי לְבָא, הֵדָא
 הוּא דְכְתִיב (קהלת יב) לֵב חָכָם לִימִינוּ וְלֵב פְּסִיל לְשִׁמְאֵלוּ,
 לֵב חָכָם לִימִינוּ דָּא הֶבֶל, דְּאֲתִמֵּר בֵּיה וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת
 אָחִיו אֶת הֶבֶל, אִיהוּ תּוֹסֶפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִין אִיהוּ רוּחַ
 הַטּוֹמָאָה דְּאִיהוּ גְרַע וְלֹא אוּסִיָּה, קִין גּוֹפָא, קִין
 לְתַרְוֵיהוּ, וּבְגִינָה אֲתִמֵּר אַל תִּסְתַּכַּל בְּקִנְקִין אֲלֵא בְּמָה
 דְּאִית בֵּיה, וְדָאִי קִין אִיהוּ לְבָא, דְּאִיהוּ קְלִיפָה דְּאֲגוּזָא,
 לָאוּ הֵהוּא דְלַעִילָא דְּאִיהוּ אִיבָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִין

דְהָאִי קִינן אֵית בֵּיה טַב וּבִישׁ, אֶתְמַר בֵּיה (בראשית ב יז)
 וּמַעֲיָן הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דְּאֶתְעַבֵּר
 הָהִיא קְלִיפָה מִנִּיה דְּאֶגְזֹא, אִיבָא אֶתְקָרִי מִיְתָה וְחִיִּי
 אֹר וְחֹשֶׁךְ, הֵבֵל טַב וְהֵבֵל בִּישׁ, הֵבֵל דְּאֹרִייתָא דְּאִיהוּ
 לְהַב, עֲלָה אֶתְמַר (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה הֶצִּיב לְהַבּוֹת אֵשׁ,
 וְדָא ה' דְּמִשָּׁה, מ' מִשָּׁה, ש' שֵׁת, דְּאֶתְמַר בֵּיה (שמות ב י)
 כִּי מִן הַמַּיִם מִשִּׁיתִיהוּ, ש' שֵׁם, וְלֹא לְמַגְנָא הָוָה שֵׁם
 קוֹבַע מְדַרְשׁוֹת בְּאֹרִייתָא, וְהָוָה שֵׁת סִיּוּמָא דְּאֶלְפָא
 בֵּיתָא, שֵׁת בְּגִין (תהלים ח ז) כָּל שֵׁתָה תַחַת רַגְלָיו.
 וְהֵבֵל מִסְטָרָא דִּימִינָא אִיהוּ כְּלִיל ז' הֶבְלִים, וְאִינוּן
 אַבְגִּית"ץ וְכוּ', שֵׁת סְלָקִין, דְּאִינוּן לְהַבִּים
 בְּשִׁית עֲזֻקָאן דְּקָנָה, וְהֵבֵל דְּפָה שְׂבִיעָאָה, וְלְקַבְלֵייהוּ
 אָמַר דָּוִד שְׁבַע קָלִין דְּהָבוּ לִיהוָה בְּנֵי אֱלִים, (תהלים כט)
 וְעַל אֱלִין שְׁבַע אֶתְמַר (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ
 יַחֲיֶה אָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִי יְהוָה יַחֲיֶה אָדָם,
 וְאֱלִין ז' קָלִין סְלָקִין בְּזו' רְקִיעִין, וְאִית ז' דְּשֻׁמְאָלָא
 דְּנַחְתִּין בְּשְׁבַעָה אַרְעִין, וְעֲלֵייהוּ אָמַר קַהֲלַת (קהלת ג כז)
 (כ"י) מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי אָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְכוּ'.
 שְׁבַעָה הֶבְלִים טְבִין אֱלִין אִינוּן שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע,
 וְלְקַבְלֵייהוּ אַחֲרָנִין לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעַב,
 אֱלִין הֶבְלִים דְּחִיִּי, וְאֱלִין הֶבְלִים דְּמִיתָה, וּבְגִין דָּא יֵשׁ

הָבֵל וַיֵּשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חִיוּוֹן דְּכַרְסִיָּא, ו' שִׁית דְּרַגִּין דְּכַרְסִיָּא, וְעַלֵּיהּוּ שְׂרִיין עֵשֶׁר אַמִּירָן דְּאִינוּן י', ו' דְּנַפִּיק מֵהָבֵל אִיהוּ קוּל דְּאִיהוּ פּוֹרַח בְּאִיר, דְּאִיהוּ אֹר חַמֶּשׁ אֹר וְדַאי אִינוּן ה' עֲלָאָה, י' דְּבוּר וְאַמִּירָה, וְאִינוּן הַבָּלִים הָבֵל סָלִיק בְּה' עֲלָאָה, וְהָבֵל נָחִית בְּה' תַּתָּאָה, נָחִית דְּבוּר, וּבְאֵלִין הַבָּלִים סָלִיק בְּחַד קָלָא סָלִיק, וּבְדָא נָחִית, בְּה' תַּתָּאָה סָלִיק קָלָא דְּאִיהוּ ו', בְּה' עֲלָאָה נָחִית דְּבוּר דְּאִיהוּ י'.

וְהַבָּלִים סָלְקִין וְנַחֲתִין בְּלָבָא, וְהֵנָּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים סָלְקִין וְנַחֲתִין תַּמָּן וְאִינוּן י"ו, ה' תַּתָּאָה מוּצָב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה דָּא ה' עֲלָאָה דְּאִתְקַרֵּי הַשְּׂמִימָה, וְאִם לָא סָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהִי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, לָא מְסַתְּפְלִין בְּצִלוֹתֵין, אֵלִין הַבָּלִים דְּלָאוּ אִינוּן מְסַטְרָא דִּיחֻדָּא, וְהַבָּלִים אַחֲרָנִין אִינוּן בְּפִירוּדָּא, וְסָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה בִּישָׂא, וּבְגִין דְּאִית תַּמָּן פִּירוּדָּא אִתְּמַר בְּמַחְשְׁבָה דְּלֵהוּן מַחְשְׁבָה בִּישָׂא מְצַטְרָפָא לְמַעֲשָׂה, (וְהַבָּלִים דְּלִית בְּהוּן פִּירוּדָּא מַחְשְׁבָה דְּלֵהוּן מְצַטְרָפָא לְמַעֲשָׂה).

וְעַקֵּר דְּאַרְבַּע אַתּוּוּן וְעֵשֶׁר אַתּוּוּן אִיהִי מְלָכוּתָא, דְּאִיהִי כְּלִילָא מְכַל עֵשֶׁר סְפִירָן, וּבִיָּה צְרִיךְ כְּלָא לְאַכְלָלָא, דְּכָל מָאן דְּנָטִיל מְלָכוּת בְּלָא תִּשַׁע סְפִירָן

אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹן, וְכָל מָאן דְּנִטְיֵיל תִּשְׁע סְפִירָן בְּלֹא
מְלָכוּת אִיהוּ כּוֹפֵר בְּעֵיקָר.

הַבְּלִים דְּסִטְרָא אַחְרָא עֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה
מַעֲשֵׂה תַעְתּוּעִים, דְּאִינוּן הַבְּלִים סְלָקִין
בְּנִבְלוּת הַפָּה וּבְשִׁקְרוּת, וְכִלְהוּ סְלָקִין לְגַבֵּי מוּחָא אִית
חֲמָה וּלְבָנָה וְכִכְבֵּיא וּמְזִלְיָא בְּרִקִיעֵין דְּאִינוּן קְלִיפִין,
דְּעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (ישעיה ה יח) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשְּׂוֹא,
וְעֲלֵייהוּ אֲתַמַּר (שם נא ו) כִּי שָׁמַיִם פָּעֲשָׁן נִמְלָחוּ, וְחִפְרָה
הַלְבָּנָה וּבּוֹשָׂה הַחֲמָה וְכוּ' (שם כד כג), וְכִמְהַ הַבְּלִים אִית לֹוֹן
דְּכִלְהוּ מְלִיִין שְׁקָר וְשׂוֹא, וְכָל מָאן דְּאַפִּיק מְלִין דְּשִׁקְרָא
כְּמָה מְלֵאכֵי חַבְלָה פְּתַחִין גְּדַפְיֵיהוּ לְקַבְלוֹן, הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וְכוּ',
וְאֵלִין מְלוּלִין אִינוּן בְּנִין כְּמָה בְּנֵינִין.

(דף קיח ע"א) אמר המגיה, הנמשך אחר זה כבר נדפס בדף ק"ד ע"א, אמנם
אחר כך מצאתי זאת הנסחא מדוייקת יותר מהאחרת, וכדי
שלא לכפול הדברים ארמוז לך החלוף שיש ביניהם בלבד, בזאת
הנסחא לא מצאתי או אשא על מיא בשורה ל', ובשורה ל"ד נקודין מן
י' טעמים מן ו' איהי בת קול, ובדף ק"ה ע"א שורה ז' צ"ל ואיהי לב
דכלהו בה אתכלילן ומינה נפיק דפיקו, ובשורה ט' וכד דפיק, ובשורה
י' צ"ל רשפים ובשורה י"ב נחית צ"ל אחיד, דף ק"ד ע"ב בשורה י"ו דא
צ"ל דמלה, בשורה י"ח ד' דילה צ"ל ד' דלה, שורה ד' אויר קדמון צ"ל
אוירא קדמאה.

אמר המניה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, והרבה עמלתי וטרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלוף הנסחאות.

עוד ראה זה מצאתי.

וּתּוֹסֵף לְלֹדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל (בראשית ד ב), תָּא חֲזִי הֶבֶל
 אִיהוּ הֶלֶב, וְאִית ב' בְּתִים בְּלָבָא, (קהלת י ג) לֵב
 חָכָם לִימִינוּ הֶבֶל, לֵב פְּסִיל לְשִׁמְאֵלוּ דָא הֶבֶל, קִין אִיהוּ
 יִנִּיק מִתְרוּיָהוּ, וְאִיהוּ עֵץ טוֹב וְרַע, וְקִין אִיהוּ זוּהֵמָא
 דְנָחַשׁ דְאֵטִיל בְּחוּהָ, וְעָלִיהָ אֲתָמַר (ישעיה יד בט) כִּי מִשְׂרָשׁ
 נָחַשׁ יֵצֵא צִפֵּעַ, מָה אֲרַחֲיָה דְחֻיָּא לְמִקְטֵל, כֶּף דָּא
 קָטֵל, וְלִבְתָר אֲתַחֲרַט, וּבְגִין דָּא (בראשית ד טו) וַיִּשֶׁם יְהו"ה
 לְקִין אֹת, אֹת בְּרִית מִלָּה, וּבְגִין דָּא אֲמַר (שם) קָנִיתִי
 אִישׁ אֶת יְהו"ה, וְאָף עַל גַּב דְּקִי"ן אִיהוּ זוּהֵמָא, יָכִיל
 לְמַעְבַּד נְק"י, כְּגוֹן יִתְרוּ דְאֲתָמַר בֵּיהָ (שופטים א טז) וּבְנֵי קְנִי
 חוֹתֵן מִשָּׂהָ.

וְרָזָא דְמָלָה הֶבֶל הֶבְלִים אֲמַר קְהֵלֵת, וְאֲמָרוּ קְדָמָאִין
 אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמִגִיעַ אֵלֵיהֶם
 כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וְכו', (קהלת ח יד) אֲמַרְתִּי שְׂגָם זֶה הֶבֶל,
 הֶבֶל דִּימִינָא ה' פְּרִסְיָא, ו' שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶף, ד' אַרְבַּע
 חִיוּוֹן, אֵלִין הֶבְלִים אֵינּוֹן לְבוּשָׁא לְתַפְאָרַת וּמְלָכוֹת
 דְאֵינּוֹן ו"ה, י"ה פְּלִילָן, י' בְּאֵינִיר, ה' תַּתָּאָה דְבוּר

דְּסָלִיק בְּהַבֵּל, וְכָלֵא אֶתְכִלִּיל בְּשִׁמָּא דְּבַר נִשׁ דְּצִלִּי
 צְלוֹתָא אוּ דְעָסִיק בְּאוּרִייתָא, אֲבַל הֲבָלִים אֲחֶרְנִין
 דְּאֶתְעֵבִידן בְּאַרְעָא, סָלְקִין בְּאוּרִי דֵּהֲאִי עֶלְמָא בְּקוּל
 וּדְבוּר דְּחוּל, וַיִּשְׂרָאֵל מְצִלִּין בְּהוּן הַמְּבַדִּיל בֵּין קִדְשׁ
 לְחוּל, וְאִית אֲחֶרְנִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הֶבֶל הַמָּה
 מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, וְאִינוּן הֲבָלִים וְקוּל וּדְבוּר דְּנִבְלוֹת
 הָפֵה, אִינוּן מִסְטָרָא דְּאֱלֹהִים אֲחֶרִים מִמֶּנּוּן דְּשָׂר עֲמִין
 דְּאִינוּן סְמַא"ל וְנַחֲשׁ, עֲלִייהוּ אֶתְמַר בְּהַבְּדִלָּה וּבֵין
 יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם, כָּל חַד כְּפוּם עוּבְדוּי כֶּךָ בְּנִינָא, (קהלת
 ז יד) דְּזֶה לְעַמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים.

וְתָא חֲזִי מָאן דְּבְנִינָא דִּילִיה לְעִילָא בְּסִטְרָא דְּדַכְיוּ,
 בְּכָל אֲלִין הֲבָלִים דְּאוּרִייתָא וְצְלוֹתָא, עֲלִיה אָמַר
 קָרָא (ישעיה לז טו) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וְכוּ' וְלֹאמַר לְצִיּוֹן
 עֲמִי אָתָּה, וְהָא אוּקְמוּהוּ אֵל תְּקַרֵּי עֲמִי, אֲלָא עֲמִי, מָה
 אֲנָא בְּמִלוּלָא דִּילִי עֲבָדִית שְׁמִיָּא וְאַרְעָא כְּמָה דְּאֶתְ
 אָמַר (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה שְׁמִים נַעֲשׂוּ, כֶּךָ אַנְתָּ
 בְּשׁוֹתְפוּ עֲמִי תַעֲבִיד בְּמִלוּלָא, אֲבַל אֲחֶרְנִין דְּמִפְקִין
 מְפוּמִּייהוּ הֲבָלִים דְּשְׁבוּעָה, עֲלִייהוּ אֶתְמַר (משלי ז כז) כִּי
 רַבִּים חָלְלִים הִפִּילָה, וְאֲלִין אֶתְקַרִּיאוּ חָלְלִים, דְּמַחְלְלִין
 שֵׁם יְהוָה, וְנִפְקִין הֲבָלִים מְפוּמִּייהוּ וְקָלָא וּדְבוּרָא
 לְשַׁקְרָא וְאוּמָאָה לְשַׁקְרָא, וְדַכְרִין שְׁמִיָּה לְמַגְנָא

וּלְשִׁקְרָא, בְּהֵוּא שְׁמָא דְנַפְקִין לְבַטְלָא וּלְשִׁקְרָא בְּנִין
 לֹון בְּנִינִין דְּבַטְלִין לֹון מַעְלָמָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה
 ב ז) לִשְׂוֹא הִכְתִּי אֶת בְּנֵיכֶם, וְוִי לֹון לְבְנֵי נִשָּׂא דְנַפְקִין
 מִפּוּמֵייהוּ מְלוּלִין וְאוּמָאִין דְּשִׁקְרָא, טב לֹון דְּלֹא יִתּוּן
 לְעֵלְמָא, קָמוּ חֲבַרְיָא כְּלָהוּ וְאָמְרוּ רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן
 רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבָּנוּ, כָּל אֵלִין בְּנִינִין תְּלִיין
 בְּמַחְשְׁבָה, כְּמָה דְּאִשְׁכַּחְנָא בְּקִין וְהָבֵל, קִין הָיָה
 עוֹבֵד אֲדָמָה וּמֵיִתִּי בְּקַרְבָּנָא פְּשְׁתִּים, מֵהֵוּא סְטָרָא
 דְּעָרוֹה, הָוֵה מַחְשְׁבָה לְקַרְבָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עָרוֹה, וּמִנִּין דְּפְשְׁתִּים אִיהוּ מִסְטָרָא דְּעָרוֹה שְׁנֵאֲמַר (שמות
 כח מב) וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסֵי בַד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עָרוֹה, הָבֵל הָוֵה
 רוּעָה צֹאן, קָרִיב קַרְבָּנָא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב (בראשית ד ד) וְהָבֵל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ,
 מַחְשְׁבַתִּיהָ הָוֵה בְּהֵוּא אֲתַר דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ, (דניאל
 ז ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשָׁה כְּתֹלַג חוּור וּשְׁעַר רֵאשִׁיָּה
 כְּעֵמַר נִקָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחְשְׁבַתִּיהָ טָבָא צָרְפָה
 לְמַעֲשָׂה, וּבְגִין דָּא קַבִּיל לֵיהּ, וּמַחְשְׁבָה רָעָה לָא
 מְצָרְפָה לְמַעֲשָׂה, וְדָא הוּא קַרְבָּנָא דְקִין, וּבְגִין דָּא חָרָה
 לוֹ, מִיַּד וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִין לָמָּה חָרָה לָךְ וְכוּ', הֵלֵא אִם
 תְּטִיב שְׂאֵת (בראשית ד ו), אִם תְּטִיב עוֹבְדֵךְ שְׂאֵת, אֲנָא

מֵאַרְיֵךְ לָךְ וְאַטּוּל מִטּוּלָךְ עָלַי, וּמִנְלָן דְּשִׂאת מִטּוּלָא
 דְּחוּבִין הוּא, דְּכַתִּיב (ישעיה א יד) נְלֵאתִי נְשׂוּא, וְאִם לֹא
 תִּטִּיב עוּבְדָךְ לְפִתַּח חֲטָאת רוּבִיךְ, וְדֵא פִתַּח דְּגִיחָנָם,
 דְּתַמְן חוּבִין דִּילָךְ שְׁלִטִין עָלָךְ, וְאִם תִּטִּיב עוּבְדָךְ אַתָּה
 תִּמְשׁוּל בּוּ.

רְשִׁיעֵיָא לָא שְׁלִיט בְּהוּן מוּסַר אָלֵא נְטָרִין דְּבָבוּ,
 כְּגוּוּנָא דְּעָשׂוּ וַיִּשְׁטֹם עָשׂוּ אֶת יַעֲקֹב (בראשית כז
 מא), יַעֲקֹב כְּגוּוּנָא דְּהָבַל וְעָשׂוּ כְּגוּוּנָא דְּקִין, וַיֹּאמֶר מָה
 עָשִׂיתָ וְכוּ' (שם די) חוּבָא דָּא דְּקַטְלַת לְאַחוּיךְ לָא עֲבַדְתָּ
 לִיָּה אָלֵא לְשִׁמְא דְּאַתְקַרִי מ"ה, מ"ה אַעֲיִדְךָ וְאַסְהִיד
 עָלָךְ, וְאִיְהִי תַבְעָה לָךְ, וְלֹא עוּד אָלֵא מ"ה דְּאִיְהוּ אָדָם
 דְּעֵבִיד לָךְ, גָּרָם דָּא דְּאַפִּיק מִלְּאַךְ הַמּוֹת בְּךָ לְעֵלְמָא,
 וְדֵא אִיְהוּ פּוֹקֵד עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים (שמות כ ה), וְהֵא אַתְמַר
 אִם אוֹחֲזִין מְעֵשָׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אָלֵא כִּן הוּא
 עוּבְדֵי אָבוֹתָ הוּא בִּידֵיהֶ, עַל סְבָה דְּאַשָּׁה הוּא, כְּמָה
 דְּאַתְמַר וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה, וַאֲיִן שָׂדֵה אָלֵא אַתְתָּא,
 אַתְתָּא גָרַמְתָּ מִיתָה לְאָדָם, וְגָרַמְתָּ מִיתָה לְהָבַל, כְּמָה
 דְּאַתְמַר בִּיעֲקֹב עִם מִמְנָא דְּעָשׂוּ וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ (בראשית
 לב כה), כְּגוּוּנָא דָּא הוּא קִין וְהָבַל, וְנִצַּח הָבַל לְקִין, וְאִיְהוּ
 מִסְטָרָא דְּרַחֲמֵי דְּחַיִּים עָלוּי וְלֹא בְּעָא לְמִקְטִלֵיהֶ, וְקָם

הוא וקטליה, ואתתא גרמא דא, עלה אתמר (משלי ה ה)
 רגליה יורדות מות, ובקנאה דיליה קטל ליה.
 ויאמר קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה (בראשית
 ד י), אנת הוא בריה דחויא דגרם מיתה לאדם,
 דאתמר ביה (שם ג יד) ארור אתה מפל הבהמה, כף אית
 לך לירתא מניה, דעובדא דיליה בידך, בגין דא ארור
 אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה, דא הוה ארעא
 דלייט לה קודשא בריך הוא תשע לווטין, לייט לקין
 חד לאשלמא לעשרה, ובגין דא אמר (שם יא) ארור אתה
 מן האדמה וכו', כי תעבוד את האדמה וכו' דתהא
 תשש חילהא לגבך, ולא יפקון מינך מלכין ושליטין.
 נע ונד תהיה בארץ, דאנא אמרית לאדם וירדו בדגת
 הים ובעוף השמים ובבהמה (שם א כו), דאנון בני
 נשא דתליין במזלות, דדמיין לחיוון ובעירן ועופות,
 כלהו אזלו לגבך לקטלא לך, ואנת תזיל נע ונד
 מקדמאי, נ"ע ונ"ד עו"ן ד"ן, ועוד נע ונד בגין דאנת
 עו"ן דנד"ה, ובנדה אתעבידת דאיהי זוהמא דהטיל
 נחש לחוה, בגין דא נע ונד תהיה, ועוד נע בגין דאנת
 מסטרא דסמא"ל, נד בגין דאנת מסטרא דנחש, נע
 בעלמא דין, נד בעלמא דאתי, דאינון שכינתא עלאה
 ושכינתא תתאה, דנטלין תרוייהו נוקמא מינך.

וּבְגִין דָּא כִּד שָׁמַע דְּבַאֲתַר עֲלָאָה דָּא הוּוּ תְּלִיא הֶבֶל,
 מִיַּד וַיֹּאמֶר קִין אֶל יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוּא
 (בראשית ד יג), הֲכָא תב בְּתִיּוּבְתָא וְאֶתְחַרַּט, בְּגִין דָּא וַיִּשֶׁם
 יְהוָה לְקִין אוֹת (שם טו), הֲכָא רְמַז אוֹת בְּרִית מִיֶּלֶה
 דְּקַבִּיל יִתְרוֹ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שופטים א טז) וּבְנֵי קְנִי חוֹתֵן מִשֶּׁה
 שְׁנַפְרַד מִקִּין, (צ"ל שם ד יא) וְחֵבֶר הַקְּנִי נִפְרַד מִקִּין, וּבִיתְרוֹ
 אֶתְתַּקֵּן קִין מִחוּבֵיהּ, וְעוֹד בְּהֵוּא זְמַנָּא קַבִּיל לֵיהּ, בְּגִין
 דְּאֶחָזִי לֵיהּ בְּנוֹי דְּקְנִי חוֹתֵן מִשֶּׁה דִּהוּ עֶתִידִין לְמַהוּי
 בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, אָמַר וְכִי לְחֵיבָא קַבִּיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּתִשׁוּבָה, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה לְצַדִּיקֵיִיא, מִיַּד
 וַיֵּצֵא קִין מִלְּפָנֵי יְהוָה (בראשית ד טז), בְּהַאי נִפְק מִן דִּינָא,
 וְקַבִּיל עֲלֵיהּ כָּל מַה דְּאֶתְגַּזֵּר בֵּיהּ, דְּכַתִּיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 נוֹד, מַה דְּאָמַר לֵיהּ נֹד, שׁוּי עֲלֵיהּ ו' וְאֶתְעַבִּיד נוֹד,
 וְדָא אִיהוּ דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַיִּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי
 הַכּוֹת אוֹתוֹ, דְּאִם הָוּה נֹד אֶתְמַר בֵּיהּ (שם) וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי
 יֶהֱרֹגֵנִי, וּבְגִין דְּתַב בְּתִיּוּבְתָא וְקַבִּיל עֲלֵיהּ אוֹת בְּרִית,
 שׁוּי עֲלֵיהּ אוֹת ו' לְשׁוּבָא לֵיהּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשׁוּי לֵיהּ
 קְדַמַּת עֲדוֹן, דְּבְגִינֵיהּ זְכָה לְגוֹן עֲדוֹן.

וַיֵּדַע (דף קיט ע"א) קִין אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָרַ וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ
 (בראשית ד יז), כָּל אֵלִין תּוֹלְדִין מְנַעִין לֵיהּ לְאֶתְרַעָא
 בְּהוֹן, וְאִינוּן חֲנוּךְ וְעִירַד וּמְחֻיָּאֵל וּמְתוּשָׁאֵל וְלִמְךָ,

וְלִמָּךְ נְטִיל תְּרֵי נְשִׁין עֲדָה וְצִלָּה, עֲדָה חֲנוּךְ לְטָב, חֲנוּךְ
 לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוּ, צִלָּה חֲנוּכָּא דְבִישׁ, וְדָא מְלֵאךְ
 הַמּוֹת דְּמַחֲנֵךְ לְבַר נֶשׁ בְּחֲנוּכִין בִּישִׁין, עִירַד לְבַתֵּר
 אֵעִיל רְעֵדָה בְּבַר נֶשׁ בְּאַבְרִין דִּילִיָּה, וְלְבַתֵּר דְּאַפִּיל
 לְבַר נֶשׁ בְּחֻבִּין, אֲלֻשִׁין עֲלִיָּה וְאַחֲזִי לְא"ל כֹּל מַה
 דְּעֵבִיד, וְדָא אִיהוּ מְחֻיָּאל מְחֻיָּי א"ל, וְלְבַתֵּר נַחֲתִית
 וְתֻשְׁשׁ חִילִיָּה וְקֻטִּיל לִיָּה, וְדָא אִיהוּ מְתוּשָׁאֵל דְּתַמָּן מּוֹת
 שָׂאֵל, וְאִין מּוֹת אֲלָא עֲנִיּוֹת, וְלְבַתֵּר אֲמֻלִּיךְ עֲלִיָּה וְדָא
 אִיהוּ לְמָךְ אַתְהַפֵּךְ עֲלִיָּה לְמֻלָּךְ, וְתֵרִין נְשִׁין דִּילִיָּה חַד
 עֲדָה דְּמַעִיד עַל חֻבּוּי דְּבַר נֶשׁ, וְתַנְיִנָּא צִלָּה דְּאָזִיל
 עֲלִיָּה כְּצֵל, כְּמַה דָּאֵת אֲמַר (איוב ח ט) כִּי צֵל יִמִּינוּ עֲלֵי
 אָרְץ, וּכְתִיב (תהלים קמד ד) יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר.

וְתֵלַד עֲדָה אֵת יִבֵּל (בראשית ד כ), בְּתַר דְּקֻטִּיל לִיָּה
 בְּעֲנִיּוֹתָא, וְשֻׁלְטִין עֲלִיָּה עֲדָה וְצִלָּה, יִבֵּל,
 כְּגֻוּנָא דְּשֻׁמְיָא וְאַרְעָא דְּאַתְמַר בְּהוֹן (ישעיה נא ו) כִּי שֻׁמִּים
 כְּעֵשׂוֹן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כְּכַבֵּד תִּבְלָה, וְיִבֵּל אִיהוּ אֲבִי יוֹשֵׁב
 אֶהָל וּמִקְנָה, דְּכַנְיִשׁ מְמוֹנָא, וְלְבַתֵּר אַתְמַר בֵּיהּ (משלי יא
 ד) לֹא יוֹעִיל הוֹן, וְהָא אַתְמַר דְּשֻׁלְטֵי עֲלִיָּה עֲנִיּוֹתָא
 דְּאִיהוּ מּוֹת, וְלִית עֲנִיּוֹתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּעֲנִיּוֹתָא דְּאוּרִיָּתָא, וְלִית מּוֹת כְּאִינוּן דְּעֵבְרִין עַל
 פְּתַגְמֵי אוּרִיָּתָא דְּאַתְקַרִּיאוּ מִתִּים, וּבְגִין דָּא אֲמַר קָרָא

(יחזקאל יא לב) שׁוּבוּ וְחַיּוּ, וְאַחֵי יִבְלֵ הִיָּה אָבִי כָּל תּוֹפֵשׁ כְּנוֹר
 וְעָגְבִי, הַמִּנְגְּנִין בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין, וּבַר נֶשׁ דְּחָדֵי בְּהוּ
 וְאַשְׁתַּדֵּל בְּהַבְּלֵי עֲלֵמָא, עֲלֵיהָ אָמַר קֹהֶלֶת (קהלת יא ט)
 שְׂמַח בְּחֹר בִּילְדוּתָךְ וְכוּ', וּלְבַתֵּר מָה אָמַר לִיָּה (שם) וְדַע
 כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יְבִיאָךְ הָאֱלֹהִים בַּמְּשַׁפֵּט, דַּעֲלֵייהוּ
 אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, זְמַרָא בְּבֵיתָא חֲרַבָא בְּבֵיתָא,
 אֲלֵא וְשִׁמְחָתֶם לְפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (ויקרא כג מ), כְּגוּוּנָא
 (דְּדוֹר) דְּאִתְמַר (בִּיָּה) (מלכים ב ג טו) וְהִיָּה כְּנִגְן הַמִּנְגֵן וְתִהִי
 עֲלֵיו יַד יְהוָה.

וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדָה אֶת תּוּבַל קִיֵן, לוּטֵשׁ כָּל חֲרַשׁ
 נַחֲשֵׁת וּבְרֹזֶל (בראשית ד כב), דָּא יִצְרֵ הָרַע, דְּאִתְמַר
 בֵּיה אִם יִצְרָךְ מִתְגַּבֵּר עֲלֶךְ מְשֻׁכְּהוּ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְכוּ',
 וְאַחֹת תּוּבַל קִיֵן נַעֲמָ"ה דָּא אֵימָן שֶׁל שִׁדִּים, וְלִמָּךְ
 בְּשַׁעֲתָא דְשְׁלִיט עַל בַּר נֶשׁ וְאִיהִי בֵּיה תְּקִיף כְּאַבְנָא
 וְכַפְרֹזָא, וְלֹא עָסִיק בְּאוּרֵיָתָא, שְׁלִיט עֲלֵיהָ וְקַטִּיל
 לִיָּה, וְעַבִּיד בֵּיה פְּצַע וְחַבּוּרָה, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (שם כג) כִּי
 אִישׁ הֲרַגְתִּי לְפַצְעֵי וַיִּלְד לְחַבּוּרָתִי, בְּהֵהוּא זְמַנָּא עֲתִיד
 לְנַטְלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמָא מִתְרוּיָהוּ, הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב (שם) כִּי שְׁבַעֲתִים יוֹקֵם קִיֵן וְלִמָּךְ שְׁבַעִים וְשִׁבְעָה,
 הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה כה ח) בְּלַע הַמּוֹת לְנַצַּח.

וַיִּדַע אָדָם עוֹד אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ

יש"ת, סיומא דאלפא ביתא, ועליה אמר איוב (איוב לח לו)
 מי שת בטוחות חכמה, מאי חכמה דא דחסר מניה י'
 דבה הוה שית, דאיהו ברא שית, ואיהו ראשית, והוה
 אתמר ביה (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, הוה משמש
 שית באתר דהבל, ובגין דחסר מניה י' אתקרי אחר,
 בגין דכד חב אדם פרח מניה י', ועבד שית בלא י'
 דאיהי חכמה, ובגין דא שירותא הוה מן ח', דאינון ח'
 יומין דברית מילה, כמה דאת אמר (בראשית ד כו) אז הוחל
 לקרא בשם יהו"ה, ומתמן עברו ברית מילה, ואעברו
 מניה ערלה ופריעה למעלה בד' ולא בח', דשירותא
 דח' איהי בינה, למנצח על השמינית (תהלים יב א), ועלה
 אתמר אז הוחל, ועוד אז הוחל לישנא דצלותא, כמה
 דאת אמר (ישעיה נח ט) אז תקרא ויהו"ה יענה, דא הוא
 נטורא טבא, דאף על גב דהבל קטיל ליה קין, דמניה
 הוה נפיק מאן דנוקים ליה, הדא הוא דכתיב (שמות טו א)
 אז ישיר משה, רועה נוקים לרועה, ולבתר אז אהפוך
 אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה (צפניה ג ט),
 אבל פד עמלק דאינון (דף קיט ע"ב) בכורי מצרים ערב רב
 מעורבין בישראל, עלייהו אתמר (דברים כה יט) תמחה את
 זכר עמלק, דלא אשתאר מנהון שריד, דאלין אינון
 ערבוביא מכל אומין ואפילו מקין, ומיד דיתמחון

מֵעַלְמָא אַז הוֹחֵל לְקַרְא בְּשֵׁם יְהוָה (בראשית ד כו). ♦